3

8362

Biblioteca nazionale centrale di Firenze

This page was intentionally left blank

*

Pagina lasciata intenzionalmente vuota

FRANCISCI COMITIS WALDSTEIN,

CAES. REG. CUBICULARII, NEC NON LOCUMTENENTIS COLONELLI, ORDINIS IMPERIALIS LEOPOLDINI COMENDATORIS, ORDINIS S. JOANNIS HIEROSOLYMITANI EQUITIS,

ET

PAULI KITAIBEL M. D.

DESCRIPTIONES ET ICONES

PLANTARUM RARIORUM HUNGARIÆ.

VOL. III.

VIENNAE,
TYPIS MATTHIAE ANDREAE SCHMIDT, UNIVERSIT. TYPOGR.
1812.

BIBLIOTECA NAZIONALE 1872

INDEX.

A.

	Tab.	Vol.	Pag.
Achillea lingulata	2	1	2
ochroleuca	34	1	33
crithmifolia	66	1	68
ſetacea	88	1	82
Alyſſum murale	6	1	5
tortuoſum	91	1	94
edentulum	92	1	95
utriculatum	196	2	215
Allium atropurpureum	17	1	16
ſetaceum	68	1	70
ampeloprаſum	82	1	84
ochroleucum	186	2	204
fuscum	241	3	267
flexum	278	3	307
Aſter canus	30	1	28
punctatus	109	2	39
Aſtragalus albidus	40	1	28
eriocephalus	46	1	45
campeſtris	130	2	130
Alcea pallida	47	1	46
Artemiſia ſcoparia	65	1	66
monogyna	75	1	77
Arenaria pendula	87	1	90
gracilis	276	3	305
Anthericum ſulphureum	95	1	98
Atriplex acuminata	103	2	107
microſperma per eratum leg:			
oblongifolia	221	3	275
microſperma	250	3	278
Apargia aſpera	110	2	126
Arabis Halleri	120	2	114
procurrens	144	2	154
Aſperula longiflora	150	2	162
Aquilegia viscoſa	169	2	184
Arctium carduelis	185	2	203
Aſparagus ſylvaticus	201	3	223
Ariſtoochia pallida	240	3	267

B.

	Tab.	Vol.	Pag.
Braſſica elongata	28	1	26
polimorpha	90	1	93
Beta trigyna	35	1	34
Bunias cochlearioides	107	1	111
Buphtalmum cordifolium	113	2	117
Bunium alpinum	182	2	199
Biscutella alpeſtris	228	3	253
Bupleurum baldense	257	3	285

C.

	Tab.	Vol.	Pag.
Carduus radiatus	11	1	9
nitidus	52	1	52
candicans	83	1	85
collinus	232	3	257
hamuloſus	233	3	258
alpeſtris	267	3	296
Cineraria Sibirica	16	1	15
rivularis	239	3	265
Crepis rigida	19	1	18
hiſpida	43	1	42
hieracioides	70	1	71
agreſtis	220	3	244
Ceraſtium anomalum	22	1	21
manticum	96	1	99
ſylvaticum	97	1	100
grandiflorum	168	2	183
ciliatum	225	3	250
Cucubalus multiflorus	56	1	56
molliſſimus	248	3	276
vide piloſus. *Willd. En. pl.*			
Chryſocoma villoſa	58	1	58
Crataegus nigra	61	1	62
Camphorosma ovata	63	1	64
Campanula lingulata	64	1	65
flexuoſa	136	2	145
graminifolia	154	2	166
tenuifolia	155	2	168
lilifolia	247	3	274
ſpathulata	258	3	286
multiflora	263	3	292
Chryſanthemum macrophyllum	94	1	97
rotundifolium	236	3	262
Centaurea atropurpurea	116	2	121
ſtricta	178	2	195
coriacea	195	2	214
mollis	219	3	243
Cardamine carnoſa	129	2	137
chelidonia	140	2	149
Cytiſus leucanthus	132	2	141
biflorus	166	2	181
elongatus	183	2	200
falcatus	238	3	264
alpinus	260	3	288
Cynogloſſum umbellatum	148	2	158
Carlina ſimplex	152	2	164
vide adgregata. *Willd. ſp. plant.*			
Cnicus pauciflorus	161	2	175
Colchicum arenarium	179	2	195
Cochlearia macrocarpa	184	2	201
Cheiranthus cuſpidatus	231	3	256
junceus	234	3	259
Chironia uliginosa	259	3	287
Convolvulus ſylvaticus	261	3	290

D.

	Tab.	Vol.	Pag.
Dianthus collinus	38	1	36
ſerotinus	172	2	188
nitidus	191	2	209
petraeus	222	3	246
Digitalis lanata	74	1	76
lævigata	158	2	171
fuscescens	274	3	309
Delphinium fiſſum	81	1	83
alpinum	246	3	273
Dentaria trifolia	139	2	148
polyphylla	160	2	174
glanduloſa	272	3	302

E.

	Tab.	Vol.	Pag.
Euphorbia lucida	54	1	54
Salicifolia	55	1	55
villoſa	93	1	96
ambigua	135	2	144
virgata	162	2	176
viridiflora	280	3	309
Epilobium anguſtifolium	76	1	78
Eryſimum anguſtifolium	98	1	101
Eryngium amethyſtinum	215	3	239
Epipactis microphylla	270	3	300
Erythraea emarginata	275	3	305

G.

	Tab.	Vol.	Pag.
Glycyrrhiza glandulifera	21	1	20
Gypſophila arenaria	41	1	40
Geniſta ovata	84	1	86
triquetra	153	2	165
vid. triangularis. *Willd. ſp. pl.*			
procumbens	180	2	197
Glechoma hirſuta	119	2	124
Geranium divaricatum	123	2	130
umbroſum	124	2	131
Galium infeſtum	202	3	224
Gentiana utriculoſa	206	3	228
pyrenaica	207	3	229

H.

	Tab.	Vol.	Pag.
Hyoſeris fœtida	49	1	48
Hieracium echioides	85	1	87
grandiflorum	99	1	102
lanatum	127	2	135
folioſum	145	2	155
racemoſum	193	2	211
flexuoſum	209	3	231
ramoſum	216	3	240
pallescens	217	3	241
croaticum	218	3	242
ſtoloniflorum	273	3	303
Helleborus purpurascens	101	2	105
atrorubens	271	3	301

	Tab.	Vol.	Pag.
Hedyſarum album	111	2	115
Heſperis runcinata	200	2	220
africana	277	3	306
Hypericum alpinum	265	3	294

I.

	Tab.	Vol.	Pag.
Iris arenaria	57	1	57
hungarica	226	3	251
Iberis carnoſa	194	2	213

K.

	Tab.	Vol.	Pag.
Kitaibela vitifolia	31	1	29

L.

	Tab.	Vol.	Pag.
Lactuca ſagittata	1	1	1
ſtricta	48	1	47
Lepidium craſſifolium	4	1	4
Linum nervoſum	105	2	109
aureum	177	2	193
Leontodon ſerotinum	114	2	119
lividum	115	2	120
Lamium Orvala	131	2	139
Laſerpitium verticillatum	171	2	186
marginatum	192	2	210
alpinum	253	3	281
Lotus gracilis	229	3	254

M.

	Tab.	Vol.	Pag.
Melampyrum barbatum	86	1	89
Myoſotis obtuſa	100	1	103
Meliſſa alba	205	3	227
ſubnuda	262	3	291
Meſpilus coccinea	256	3	284

N.

	Tab.	Vol.	Pag.
Nymphæa Lotus	15	1	13

O.

	Tab.	Vol.	Pag.
Orobus ochroleucus	118	2	123
alpeſtris	126	2	133
lævigatus	243	3	270
Onosma ſtellulata	173	2	189
arenaria	279	3	308

P.

	Tab.	Vol.	Pag.
Phyteuma canescens	14	1	12
Peucedanum arenarium	20	1	18
ſibiricum	60	1	60
longifolium	251	3	279
Plantago tenuiflora	39	1	37
arenaria	51	1	51
ſericea	151	2	163
ungarica	203	3	225
Polygonum arenarium	67	1	69
Pimpinella glauca	72	1	73
Pinus pumilio	149	2	160
Poterium polygamum	198	2	217
Potentilla patula	199	2	218
Paſtinaca opopanax	211	3	233

R.

	Tab.	Vol.	Pag.
Ranunculus crenatus	10	1	9
polyphyllus	45	1	44
pedatus	108	2	112
nodiflorus	176	2	192
ſcutatus	187	2	205
Rubus hirtus	141	2	150
agreſtis	268	3	297
Rhamnus tinctorius	255	3	283
Roſa reverſa	264	3	293

S.

	Tab.	Vol.	Pag.
Scabioſa longifolia	5	1	4
banatica	12	1	10
corniculata	13	1	11
canescens	53	1	53
ſtricta	138	2	147
ſilenifolia	157	2	170
graminifolia	188	2	206
agreſtis	104	3	226
lævigata	230	3	255
Symphytum cordatum	7	1	6
Silene longiflora	8	1	7
dichotoma	29	1	28
ſaxifraga	163	2	177
petraea	164	2	178
flavescens	175	2	191
puſilla	212	3	235
infracta	213	3	237
nemoralis	249	3	277
Saxifraga hieracifolia	18	1	17
cuneifolia	44	1	43
cymoſa	88	1	91
Smyrnium perfoliatum	23	1	22
Senecio vernalis	24	1	23
rupeſtris	128	2	136
croaticus	143	2	153
umbroſus	210	3	232
Salvia nutans	62	1	63
Scrophularia vernalis	73	1	75
laciniata	170	2	185
glanduloſa	214	3	238
Salſola arenaria	78	1	80
cinerea	106	2	110
Seſeli leucoſpermum	89	1	92
gracile	117	2	122
rigidum	146	2	156
Sedum ſpathulatum	104	2	108
glaucum	181	2	198
Scorzonera roſea	121	2	127
anguſtifolia	122	2	128
Scutellaria peregrina	125	2	132
alpina	137	2	146
Stachys obliqua	133	2	142
Sternbergia colchiciflora	159	2	172
Scilla pratenſis	189	2	207
Solidago alpeſtris	208	3	230
Scandix fumarioides	224	3	249
Spiræa cana	227	3	252
oblongifolia	235	3	261

T.

	Tab.	Vol.	Pag.
Tilia alba	3	1	3
Trifolium ſtriatum	25	1	24
macrorrhizum	26	1	24
angulatum	27	1	26
pallidum	36	1	35
ſtrictum	37	1	36
dentatum	42	1	41
diffuſum	50	1	49
recurvum	165	2	179
expanſum	237	3	263
parviflorum	252	3	280
paluſtre	266	3	295
reclinatum	269	3	299
Turritis patula	59	1	59
Teucrium Laxmanni	69	1	71
Thymus montanus	71	1	72
acicularis	147	2	157
piperella	156	2	169
Tragopogon floccoſum	112	2	116
vide. canum. *Willd. ſp. pl.*			
Trigonella monſpeliaca	142	2	152
Thalictrum fœtidum	174	2	190

U.

	Tab.	Vol.	Pag.
Uvularia amplexifolia	167	2	181

V.

	Tab.	Vol.	Pag.
Vinca herbacea	9	1	8
Vaillantia glabra	32	1	31
pedemontana	33	1	32
Verbascum floccoſum	79	1	81
rubiginoſum	197	2	216
Veronica folioſa	102	2	106
incana	244	3	271
depauperata	245	3	272
Vicia ſordida	134	2	143
oroboides	242	3	269
polyphylla	254	3	282
Viola ambigua	190	2	208
declinata	223	3	248

W.

	Tab.	Vol.	Pag.
Waldſteinia geoides	77	1	79

Tab. 201.

ASPARAGUS SYLVATICUS.

Aſparagus caule herbaceo, erecto, tereti; foliis ſetaceis, ſemiverticillatis verticillatisque; ſtipulis ſolitariis, inermibus.

RADICES plures in denſum fascem collectæ, ſubcarnoſæ, pennam anſerinam craſſitie prope æquantes, a 2 ad 4 pollices longæ, craſſo fine terminatæ, pallide fuscæ, paucas brevesque radiculas fibroſas edentes.

CAULES ex eodem radicum fasce plures, ſesqui-aut bipedales; erecti, culmum Tritici calamumve craſſitie æquantes, erecti, teretes, nudi, læves, prope ad medium usque indiviſi, aphylli, ſuperiore parte ſubflexuoſi, paniculati: ramis patentibus, teretibus, in ramulos ſubdiviſis.

FOLIA ſetacea, acuta, quadragena plurave in fasciculos binos ramorum ramulorumque basim utrinque ſtipantes collecta, verticillos dimidiatos alternos conſtituentia, in ſummitatibus omnino verticillata, licet pauciora: 7-10. Stipulæ ſolitariæ, membranaceæ, fuscescentes, lanceolatæ, inferiores integerrimæ, ſummæ caules et ramos amplexantes dentatæ. Aculeus nullus ſub ſtipulis.

FLORES dioici, axillares bini e ſingulo foliorum verticillo, ſinguli ad rami latus propendentes in pedunculis folia ſubæquantibus, laxis, filiformibus, purpurascentibus, ſub flore in nodum incraſſatis.

COROLLA oblonga, cylindraceo-campanulata, viridis: petalis obtuſis, margine ſubmembranaceis, apice incurvis, longitudine æqualibus, exterioribus verſus apicem concavum nonnihil latescentibus, interioribus linearibus planiusculis.

STAMINA in planta mascula ſena, corollæ medium parum excedentia, eorumque terna reliquis nonnihil breviora: filamentis filiformibus, baſi petalorum adnatis; antheris ſubrotundo-ovatis, pallide flavescentibus. Pro piſtillo adeſt rudimentum ſubgloboſum cum ſulcis perparum inſculptis angulisque obtuſis ſenis, absque ſtylo.

PISTILLUM in planta fæminea conſtat germine ſubrotundo-ovato, ſulcis vix obſervabilibus notato, nudo, lævi; ſtylo erecto brevi; ſtigmate trifido. Stamina nulla.

BACCAE pendulæ, globoſæ, magnitudine fructus Pruni avium ſylveſtris majoresve, læves, nitidæ, coccineæ, lineis tamquam ſuturarum veſtigiis punctisque albidis notatæ, ſtyli basi persistente mucronatæ, triloculares: loculis diſpermis interjecta medulla alba, ſubcarnoſa, dulci, diſſepimenta conſtituente. Semina magna, glabra, nigra, latere unico planiuscula, cæterum undique convexa, hilo albo inſtructa.

Habitat in ſylvis Banatus ad thermas Herculis, et Croatiæ ad Petrovo-Szello, Koreniczam, Goszpich, alibique in Licca.

Floret pro vario ſitu aut Majo aut Junio.

Ab A. officinali differt foliis numeroſiſſimis, semiverticillatis verticillatisque, etiam ortum ramorum in caule ſtipantibus, ubi ea desunt in officinali; ſtipulis ſolitariis, inermibus; floribus axillaribus ſupra foliorum fasciculum ad latera rami; pedunculis continuis, ſub flore nodoſis; petalis apice incurvis; baccis triplo majoribus; florescentia priore, pluribusque aliis notis.

Cum itaque e ſeminibus ſatis in horto educatus conſtans manſerit; dubitare non licet, eum ſpecie diſtinctum eſſe.

An, quod fufpicamur, Afparagus *fylveftris tenuiffimo folio.* *Bauh. pin.* 490. *Tournef. inftit.* 300. A. tenuifolius *humilis caule herbaceo ramofiffimo foliofo, floribus hermaphroditis, pedunculis longis fub flore nodofis. Lamarck. Encycl.* 1. *p.* 291. aliave fynonyma, ad A. officinalem citari folita, ad plantam noftram pertineant, decidendum relinquimus aliis.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos.
b. Petalum cum ftamine.
c. Piftillum imperfectum cum ftamine.
d. Piftillum perfectum.
e. Bacca.
f. Semen.

Tab. 202.

GALIUM INFESTUM.

Galium foliis verticillatis, linearibus, fupra hifpidis, carina marginibusque recurvato-aculeatis; fructibus hifpidis.

RADIX annua, fubtripollicaris, tenuis, fimplex, fibrofas radiculas latere edens, flexuofa, fusca.

CAULES folitarii aut pauci ex eadem radice, debiles, decumbentes, fimpliciffimi, ad pedem & ultra elongandi, tetragoni, lateribus depreffis fubcanaliculati, angulis elevatis albidis aculeati, aculeis recurvis prætereuntium veftibus adhærentes, geniculis fubhirfutis.

FOLIA inferiora fena, fuperiora octona-dena, patentia, lineari-lanceolata, fetaceo-mucronata, fupra hifpida fetulis antrorfum incurvo-glochidibus, fcabraque punctis elevatis, fubtus nuda, læviuscula, carina marginibusque revolutis recurvo-aculeata.

FLORES minuti, fugaces, in pedunculis feu ramis brevibus, axillaribus, per omnia cauli fimilibus, quorum inferiores folitarii, dichotomi, ad dichotomiam foliis 4-5 paulo minoribus ftipati; pedicelli laterales fubbiflori flosculo altero fubfeffili, diphylli foliolis oblongo-ovatis mucronatis, intermedius uniflorus, aphyllus; fuperiores pedunculi oppofiti, foliis longiores, bifidi, aut femi-dichotomi: pedicello fcilicet altero bifloro diphyllo, altero unifloro aphyllo; fummi femidichotomi, diphylli.

PERIANTHIUM fubnullum, vix per lentem obfervabile.

COROLLAE fordide flavescentes, rotatæ, quadripartitæ: laciniis ovatis, acutis.

STAMINA quatuor, breviffima: filamentis corolla plusquam duplo brevioribus, pallide flavescentibus; antheris fubrotundis, flavis, emiffo polline fuscescentibus.

GERMEN didymum, hifpidum; Stylus ftaminibus paulo brevior, bifidus. Stigmata fubrotunda, fupra planiuscula.

SEMINA feu, ut in generibus plantarum dicuntur, baccæ fubglobofæ, coalitæ, hifpidæ fetis antrorfum verfis incurvo-glochidibus.

Crescit in graminofis atque ad frutices folitarios Comitatus Bacfienfis.

Floret Majo & Junio.

Differt a G. parisiensi, cui proximum, caule duplo triplove longiore crassioreque: lateribus excavato-canaliculatis; foliis pluribus, duplo longioribus, supra hispidis, carina margineque recurvo-aculeatis; geniculis subhirsutis; flore altero in pedunculis lateralibus dichotomiæ sessili, florescentia maturiore.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos.
b. Fructus.

Tab. 203.

PLANTAGO HUNGARICA.

Plantago foliis lanceolatis, subdenticulatis, 5-nerviis, scapisque hirsutis, angulatis; spica subovata, nuda.

RADIX primaria 2-3-pollicaris longitudinis superne calamum crassitie æquans, nec raro superans, flexuosa, fusca, radiculas emittens copiosas, filiformes, pallide fuscas, fibris instructas.

SCAPI plures, adscendentes, patuli, a digito ad spithamam longi, 5-anguli: angulis duobus ita plerumque adproximatis, ut sulcum forment, lateribus reliquis planis striatis, hirsuti pilis adpressis, inferiore parte hirsutiores pilis copiosioribus, longioribus, patentibus, albis.

FOLIA radicalia, in orbem posita, patentia, lato-lanceolata, alia integerrima, obsolete remoteque denticulata alia, supra quinque sulcis exarata, pilis albis longis hirsuta, subtus 5-nervia, pilis copiosioribus hirsutissima, sub tempus maturitatis fructus fere tantum nervis pilosa, inferne adtenuata in petiolum brevem, latiusculum, supra canaliculatum, subtus sulcatum, hirsutissimum, basi dilatatum, parte infima pilis albis longissimis utrinque barbatum.

FLORES in spica ovata aut oblongo ovata, densissime compacti, suffulti singuli bracteis ovatis, concavis, subcarinatis, carina viridibus, cæterum membranaceis, cuspidatis, cuspide inferiorum reflexa, reliquarum erecta.

CALYX tetraphyllus: foliolis concavis, ovatis, membranaceis, dorso viridibus; binis interioribus carinatis, ad latera positis, carina pubescentibus; binis antice positis, nudis.

COROLLA membranacea, fuscescens: limbo quadripartito: laciniis ovatis, acutis, patentibus, demum refractis.

STAMINA longa, erecta: filamentis albis, capillaribus; antheris ante anthesim sagittatis, acutis, viridescenti-flavis, dein obtusis cum mucrone et pallide flavis.

GERMEN subrotundum, nudum, læve. Stylus filiformis, albus, pubescens, staminibus brevior. Stigma acutum.

CAPSULA ovalis, infra medium circumscissa, bilocularis: loculis monospermis; dissepimento utrinque eminentia oblonga instructo.

SEMEN oblongum, extus convexum, intus longitudinaliter excavatum, nitidum, fuscum.

Habitat in Comitatu Hontenfi ad acidulas fulphuratas Magyaradienfes & Mercenfes folo tophaceo ab aqua depofito cum Poa diftante, Glauce maritima, & Arenaria marina.

Floret Junio & Julio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Bractea.
b. Calyx.
c. Corolla.
d. Stamen.
e. Piftillum.
f. Capfula.
g. Semen latus cavum exhibens.
h. — latus convexum exhibens.

Tab. 204.

SCABIOSA AGRESTIS.

Scabiofa corollulis 5-fidis, radiantibus; caule bafi, pedunculis fuperne hirfutis pilis reverfis; foliis radicalibus fublyratis, caulinis bipinnatis pinnatisque foliolis linearibus.

RADIX biennis, fpithamæa aut fubpedalis, calamum aut digitum auricularem craffitie æquans, recta aut fubflexuofa, fufiformis, latere radiculas fibrofas edens, fusca, in culta planta ramofa.

CAULIS folitarius, fesqui - aut tripedalis, in folo pingui orgyalis, erectus, ftrictus, teres, farctus medulla, bafi et ad infertiones foliorum obfcure purpureus, in debiliore planta vix culmo Tritici craffior, in vegetiore digitum craffitie fubæquans, nudus, lævis, rore cano detergibili tectus, hoc deterfo nitidus, infimo tantum articulo hirfutus pilis reverfis denfis, jam totus inde a bafi, jam tantum inde a tertio vel quarto foliorum pari brachiatus, apice dichotomus, ramis, altero laterali deficiente, femidichotomis, hinc quodammodo alternatim divifis, e fingula foliorum oppofitione pedunculum ramumque promentibus.

FOLIA polymorpha: radicalia prima, quæ fub florescentia jam arida funt, petiolata, oblongo - ovata, incifa remoteve dentata, reliqua, uti caulina, feffilia foliolis totum petiolum obfidentibus, fublyrato - pinnata: foliolis oblongis, pinnatifidis, laciniis obtufis, extimo majore fubrotundo - ovato, incifo - lobato, utraque fupra nuda, fubtus hirfuta; caulina infima fupra pilis adfperfa, fubtus fubhirfuta, pinnata: foliolis profundius pinnatifidis in lacinias lineares obtufiusculas; media bipinnata; petiolis pinnulisque anguftis, linearibus, fubtus carinatis, fupra canaliculatis, acutis, apice nigro-purpurascente & communiter pilo longiore terminatis, pubescentibus pilis breviffimis vix nifi per lentem videndis; fumma denique fubnuda, fimpliciter pinnata: foliolis fimilibus fed anguftioribus longioribusque.

FLORES in pedunculis fpithamæis, pedalibus, aut etiam longioribus, erectis, teretibus, ftriatis, inferne nudis, fuperne pilofis: pilis adpreffis, reverfis, ad florem accedendo fenfim denfioribus.

CALYX communis patentiſſimus, corolla paulo brevior, decaphyllus: foliolis linearibus, acutis, ſimplici ſerie diſpoſitis, ſubtus pubescentibus pilis brevibus adpreſſis antrorſum verſis. In culta vegetioreque planta intra foliola calycina exteriora accedunt aliquot duplo triplove breviora, ut adeo tum duplicem ſeriem constituant.

COROLLAE radiantes, disco hemisphærico, colore florum Syringæ vulgaris paulo pallidiore: corollulis quinquefidis: tubo per lentem inspecto extus pubescente; laciniis nudis, oblongis, obtuſis, extima majore, intimarum utraque breviore reliquis.

STAMINA corollulis longiora, erecta, pallide violaceo-rubella: filamentis capillaribus, nudis, corollulæ ſupra baſim inſertis; antheris oblongis, incumbentibus, per medium lævi ſulco exaratis, utroque latere ſutura notatis, bilocularibus; polline albo repletis.

GERMINA angulata, pubescentia, brevia, coronata calyculo exteriore membranaceo, albo, plicato, crenato, interiore circulari, viridi, primum edentulo, ſerius in dentes 5 ſetaceos explicando; Stylus corolla brevior, filiformis, nudus, rubellus. Stigma obtuſum, ſtylo craſſius.

SEMINA fusca, octo-ſulcata angulataque, baſi angulis pubescentia, cæterum nuda; coronulla exteriore ut in germine; interiore quinque ſeta, longiore, nigricante.

RECEPTACULUM conoideum, paleaceum: paleis ſub florescentia germina parum excedentibus, dein ſubæquantibus, acutiusculis, apice viridibus, cæterum albis, per lentem pubescentibus, ſublinearibus, inferne tamen anguſtatis.

Habitat in pratis ſiccis & agrorum marginibus Croatiæ atque vicinæ Hungariæ. Anno 1806. ſuscepi botanices gratia in Styriam iter, & cum vicinias Rohics comite expertiſſimo D. M. Doctore Froelich perluſtrarem, inveni hanc Scabiosae ſpeciem cum aliis ſtirpibus a nobis in hoc opere deſcriptis. W.

Floret Junio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flosculus radians.
b. ——— disci.
c. Piſtillum.
d. Semen.

Tab. 205.

MELISSA ALBA.

Meliſſa pedunculis axillaribus, repetito-dichotomis; foliis ovatis, nudis; caule ſubtomentoſo; fauce calycis nuda.

RADIX perennis, lignoſa, obſcure fusca, flexuoſa, ramoſa, radiculas fibroſas emittens.

CAULES ex eadem radice plures, erecti, ſubpedales, culmo Tritici paulo tenuiores, cruciatim ramoſi, duri, tamen herbacei, hyeme toti pereuntes, tetragoni, tomento tenuiſſimo tecti, inferne fusci. Rami inferiores longiores, intermedii breviſſimi ſteriles.

FOLIA ovata, obtuſa, obtuſe ſerrata, baſi integerrima in petiolum brevem canaliculatum cuneiformiter protracta, patentia aut recurva, nuda, ſubtus ſubnervoſa

nervis obsoletis a primario in dentes excurrentibus, punctata punctis in medio in minutissimum tuberculum elevatis & linea circulari depressa cinctis.

FLORES in racemum densum longiusculum subcylindraceum dispositi, pedunculis axillaribus oppositis, ter, quater pluriesve dichotomis fasciculorum forma insidentes. Pedunculi inferiores folia subæquantes, superiores eadem excedentes, pedicellique tenuissimo tomento canescentes. Bracteæ oppositæ pedunculorum divisionibus adstantes, lineares, acutæ, integerrimæ, pedunculorum ramulis breviores.

CALYX tubulosus, intus nudus, more caulis a pube brevissima nonnisi per lentem videnda scabriusculus, brevis, versus os nonnihil latescens, subbilabiatus, ore quinquedentatus: dentibus brevibus, acutiusculis, rectis, binis inferioribus paulo longioribus & profundiore incisura utrinque a labio superiore sejunctis; tubo 13 sulcis angulisque insignito: angulis ternis in dentem supremum totidemque in binos inferiores concurrentibus, binis autem in dentes laterales labii superioris exeuntibus.

COROLLA alba, calyce triplo longior, tubo recurvo, labio superiore recto, profunde emarginato, perparum fornicato, subpurpurascente; inferiore trilobo, punctis seu maculis in series binas dispositis notato: lobis rotundatis, medio crenato.

STAMINA recta, bina labium superius subæquantia, alia bina eodem longiora: filamentis albis, nudis, corollæ insertis; antheris bilobis, pallide violaceis.

GERMINA quatuor, subrotunda, nitida. Stylus stamina longiora adæquans, albus, nudus. Stigmata bina, acuta, purpurascentia, inferius longius.

Odor herbæ fortis ad illum Menthæ Pulegii proxime accedens.

Habitat in rupibus calcareis provinciæ Liccanæ Croatiæ ad Plocha, pone Divo-Szello, atque in subalpinis & in ipsis alpibus montium Velebich.

Floret a medio Julio in Augustum.

Similem etiam in montibus calcareis Banatus legimus, quæ num eadem species sit, per culturam decidendum erit.

A. M. Calamintha & Nepeta differt statura minore; caulibus subtomentosis; foliis nudis; floribus in racemum longum dispositis; pedunculis pluries dichotomis, subtomentosis; fauce calycis nuda: dentibus inferioribus vix longioribus labio superiore; corolla calyce triplo longiore, alba, nuda.

Ad latus iconis sistitur flos auctus.

Tab. 206.

GENTIANA UTRICULOSA.

Gentiana corollis quinquefidis, hypocrateriformibus; calycibus carinato-alatis; foliis obtusis.

RADIX annua, pollicaris aut sesquipollicaris, tenuis, non raro simplex, tantum in fine in aliquot radiculas divisa, alias inferiore parte ramosa, pallide flavescens.

CAULIS solitarius, erectus, non raro cum flore vix pollice longior, alias digitalis aut palmaris, raro spithamæus, sexangularis: angulis plerumque purpurascentibus, quatuor a marginibus foliorum decurrentibus per paria adproximatis, argutioribus, duobus a dorso foliorum decurrentibus remotioribus, in debilioribus plantis simplicissimus, in majoribus ramosus: ramis axillaribus alternis, erectis, rarissime unico pari opposito.

FOLIA omnia ſeſſilia, obtuſa, margine pallidiore minutiſſimis denticulis ſcabra: radicalia patentia, adgregata; caulina oppoſita (4-7 paria), erecta apice patula, oblongo-ovata, carinata, ſumma linearia.

FLORES caulem ramosque terminantes, ſolitarii, erecti, pedunculati. Pedunculus foliis ſummis brevior, pentagonus, a carinis calycis decurrentibus, angulo ſexto obſoletiore in baſi calycis terminato.

CALYX oblongus, carinato-alatus, ultra ½ quinquefidus: laciniis acutis, dorſo carinato in alas continuato, perſiſtens, increscente fructu & ipſe augendus.

COROLLA hypocrateriformis: tubo calycem nonnihil excedente, cylindrico, albo, ſtriato, ſuperiore parte plicato-angulato, cærulescente; limbo extus albido-cærulescente, intus profunde cyaneo cum tinctu quodam viridi nitoreque eximio; laciniis quinque, ovatis, nonnihil obliquatis, obtuſiusculis, interjectis lacinulis complicatis emarginatis.

STAMINA corollæ tubo breviora, calycem ſubæquantia: filamentis capillaribus, pallide viridescentibus, vix ultra ¼ liberis, cæterum corollæ tubo adnatis; antheris oblongis, flavis.

PISTILLUM totum albidum longitudine ſtaminum: germine cylindraceo, apice adtenuato; ſtylo unico, ſimplici; ſtigmate peltato, bipartito, ſed partibus ita conniventibus, ut indiviſum adpareat.

CAPSULA teretiuscula, ſubcompreſſa, pallide fusca, ſtylo perſiſtente inſtructa, bivalvis, una cum ſtylo & ſtigmate bipartito dehiscens, unilocularis, polyſperma. Semina oblonga, plerumque altero latere nonnihil gibba, nigra, per lentem inſpecta punctis eminentibus ſcabriuscula.

Tota planta nuda, lævis. Anguli ramorum pedunculorumque, & margines carinarum calycis purpurascunt. Sapor herbæ & radicis parum amaricans.

Crescit in Croatiæ montoſæ campo Bilo-polye ad Koreniczam, atque in latere acclivi vallis Forkaſſicz-draga.

Floret ſub medium Junii.

Quæ in *Spec. pl. per Wild. edit.* adducuntur ſynonyma cæterum conveniunt ſtirpi noſtræ, ſed folia ſpathulata nunquam vidimus.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Corolla fiſſa.
b. Piſtillum.
c. Capſula.
d. Semen.

Tab. 207.

GENTIANA PYRENAICA.

Gentiana *corolla decemfida infundibuliformi, caule inferne ramoſo, foliis lanceolato-linearibus. Froelich. Gent.* 63. *n.* 24.

Gentiana *corolla decemfida, infundibuliformi, æquali: laciniis exterioribus rudioribus. Lin. Mant.* 55.

Gentiana *corollis decemfidis crenatis, laciniis inæqualibus, cauliculis unifloris, ramis ſterilibus. Gouan. Illuſt.* 7. *t.* 2. *f.* 2.

RADIX perennis, a caulibus repentibus originem ducens, filiformis, pallidiſſime flavescens, transverſe ramoſa, radiculas albidas, in fine fibroſe diviſas demittens.

CAULES plurimi e repentibus primariis velut rami orti, erecti, in denſum cæſpitem congeſti, floriferi ſterilesque altero anno fructificaturi, dempto flore cum pedunculo raro ſemipollice altiores, ſimpliciſſimi, obtuſe quadranguli.

FOLIA lanceolata, acutiſſime mucronata, craſſiuscula, rigidiuscula, integerrima, margine ſubrevoluta, ſubtus carinata, ſupra canaliculata, infima patentia, caulina erectiuscula, caulem fere imbricatim tegentia, oppoſita, connata, vaginantia, ſuperiora ſucceſſive breviora.

FLOS terminalis, unicus, erectus, cauli ſuo æqualis, raro brevior, ſæpe longior, inſiſtens pedunculo tetragono foliis ſupremis plerumque breviori.

CALYX tubuloſus, obſolete quinqueſulcatus, obtuſe quinquangulus, nitidus, inferne rugoſus, quinquefidus: laciniis lanceolato-ſubulatis, acutiſſimis, margine membranaceis.

COROLLA calyce plusquam duplo longior, infundibuliformis, demum hypocrateriformis, decemfida: tubo albido, angulato angulis quinque eminentioribus totidemque obſoletis; cæterum extus pallide viridescenti-cærulea, intus eleganter cærulea cum eximio nitore: laciniis obtuſis, apice inæqualiter dentatis, alternis minoribus, utrinque æqualiter cæruleis, nonnunquam inæqualiter bifidis; fauce nuda.

STAMINA quinque, faucem ſubæquantia; filamentis ſubulatis, albidis, tubo corollæ inſertis; antheris cordato-oblongis, obtuſis, emarginatis, albidis.

GERMEN calycis longitudine, inferiore parte adtenuatum. Styli duo, albi, latere interiore plani, exteriore convexi. Stigmata obtuſa.

Tota planta nuda, lævis.

Habitat in ſummitatibus alpium Bereghienſium, Berzſova dictis.

Floret Julio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Corolla cum ſtaminibus.
c. Piſtillum.

Tab. 208.

SOLIDAGO ALPESTRIS.

Solidago *caule erecto glabro, foliis elliptico-lanceolatis, inferioribus ſerratis, racemis erectis coarctatis foliis brevioribus, ligulis elongatis. Wild. ſpec. pl. T. III. P. III. p.* 2065.

RADIX perennis, primaria calamum craſſitie æquans aut duplo ſuperans, fusca, radiculas filiformes longioresve plurimas edens, inferiore fine ſenescendo emoriens, communiter ſuperne in ramos aliquot diviſa, ex his fasciculos foliorum pro caulibus futuri anni, caulesque floriferos promens.

CAULES ſolitarii, aut bini-quaterni, rariſſime quini ex eadem radice, erecti, pedales aut paulo longiores, rarius ſpithamæi tantum, culmo Tritici paulo craſſiores, ſubflexuoſi, angulati, inferiore parte teretiusculi, nudi, ſuperiore villoſi, ſimplices, nec niſi apice pro inflorescentia diviſi.

FOLIA inferiora oblongo-ovata aut elliptico-lanceolata, in petiolum decurrentia, hinc quodammodo ſubſpathulata, remote groſſeque ſerrata dentibus incurvo-mucronatis, radicalia obtuſiuscula, caulina ſubcuſpidata, ſumma lanceolata, integerrima, ſeſſilia, omnia tenuiſſime ciliata, ſupra nuda, ſubtus ſubvenoſa, venis pubescentia, pallidiora. Petioli marginati, ciliati, ſubtus obtuſe carinati ſupra canaliculati, caulini ſemiamplexicaules, marginibus decurrentes in angulos caulis.

FLORES in racemis axillaribus terminalique, erectis, 3-7-floris, ſolitariis, inferioribus non raro binatis altero minore paucifloro. Pedunculi flore longiores, ſubangulati, incraſſati, ſubpubescentes, ad ortum ſtipati foliolis linearibus integerrimis ſubciliatis, terminales ſub calyce inſtructi una alterave bractea ſimili, breviore anguſtioreque.

CALYCES oblongo-ovati, imbricati: ſquamis obtuſis, dorſo pallide virentibus, margine albidis, ad lentem ſubciliatis, exterioribus admodum brevibus ſublanceolatis, interioribus linearibus.

COROLLAE flavæ: radio patente, 5-8-floro; corollulis ligula plana, acutiuscula aut apice ſubemarginata, calycis longitudinem non adæquante; disco ſupra calycem prope ⅓ eminente, 10-12-floro: tubulo ſuperne ampliato, limbo quinquefido fiſſura exteriore profundiore, laciniis acutis, patentibus.

STAMINA corollulis disci longiora: filamentis capillaribus, tubulo ſupra baſim inſertis; antheris in tubulum apice quinquefidum connatis.

GERMINA oblonga, alba, ad lentem ſubpubescentia. Styli flosculorum radii ad ligulam decumbentes, ſtigmatibus ſetaceis; in flosculis hermaphroditis vero laceratis antherarum tubulis declinati: ſtigmatibus ſtylo latioribus, acutis, latere interiore planis.

SEMINA oblonga, ſtriata, ad lentem ſubpubescentia, fusca. Pappus ſeſſilis, piloſus, albus.

RECEPTACULUM nudum, foraminuloſum.

Habitat in alpibus Hungariæ & Croatiæ, hic inter Pinum Pumilionem frequens. Floret a fine Julii, in Carpato a medio Auguſto.

Icon & deſcriptio præſens in ipſis alpibus concinnata exprimit plantam ſpontaneam, a qua culta discrepat: caulibus ſesqui-aut bipedalibus; foliis latioribus, utrinque ſubnudis; floribus numeroſioribus & univerſim & in ſingulo racemo; flosculis radii fere ſemper octonis, disci 14-16.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flosculus radii.
b. ——— disci.
c. Idem cum genitalibus.
d. Semen.

Tab. 209.

HIERACIUM FLEXUOSUM.

Hieracium *caule erecto inferne glabro, foliis ſubvilloſis lanceolatis acutis, radicalibus denticulatis, caulinis ſeſſilibus, ſubamplexicaulibus, calycibus villoſis. Willd. Spec. pl. T. III. P. III. p.* 1582.

RADIX perennis, primaria obliqua, longitudine pollicem vix æquans, craſſitie culmum Tritici parum ſuperans, in fine ſeneſcendo emoriens, fuſca, radices filiformes paucas demittens.

CAULIS ſolitarius, erectus, ſpithamæus, aut prope pedalis, teres, culmo Tritici plerumque tenuior, flexuoſus, inferne nudus, ſuperne jam ſubnudus, jam pilis longis baſi incraſſatis albis adſperſus, ſimpliciſſimus aut bifidus.

FOLIA glauceſcentia, glabra, nuda, ciliata rachique adſperſa pilis longis albis, radicalia & caulina inferiora lanceolata, acuminata, denticulis pauciſſimis ſubdentata, ſuperiora ovato-lanceolata, cuſpidata, ſumma lanceolato-linearia.

FLORES terminales, ſolitarii, erecti, magni. Pedunculi teretes, incraſſati, hiſpidi pilis longis baſi craſſiore nigris interſperſo rariore tomento, adſperſi foliolis 2-3, linearibus, baſi gibba ſeſſilibus, ciliatis, dorſoque adſperſis pilis longiſſimis.

CALYX ovatus, hirſutiſſimus pilis longis albis baſi craſſiore nigris: ſquamis linearibus, acutis, exterioribus multo brevioribus, laxiuſculis.

COROLLA ampla, flava: corollulis ſupra tubulum albidum extus pubeſcentibus, ligula ſtriata, inciſo-quinquedentata.

STAMINA filamentis capillaribus, pallide flavis, nudis; antheris in tubulum quinqueangulum utrinque quinquedentatum coalitis, dentibus inferioribus ſubcapillaceis brevibus.

GERMEN oblongum, ſtriatum, album. Stylus capillaris, flavus, in ſtigmata duo ſimilia, demum revolvenda fiſſus.

SEMINA oblonga, angulata, nuda, fuſco-nigra, pappo ſeſſili piloſo albo fragili coronata.

RECEPTACULUM nudum, ſubfavoſum foraminulis ſeu alveolis, quæ ſemina excipiunt, margine elevato angulato ſubdentato cinctis.

Creſcit in alpibus Velebich. Floret a fine Julii in Auguſtum.

H. cerinthoides *Gouan. Illuſt. p.* 58. *t.* 22. *f.* 4. quod ad noſtrum hoc accedit, differt: caule ſuperne ramoſo, baſi pilis longis confertiſſimis barbato, de cætero glaberrimo; foliis radicalibus obovatis, caulinis oblongo-ovatis, ſummis rameiſque cordatis; calycibus vix pubeſcentibus.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Floſculus.
b. Semen.

Tab. 210.

SENECIO UMBROSUS.

Senecio corollis radiantibus; foliis dentatis, inferioribus ovatis, in petiolum decurrentibus, ſuperioribus cordato-oblongis, amplexicaulibus.

RADIX perennis, primaria transverſa, fine ſeneſcendo corrupto velut præmorſa, ſeſquiunciam duasve longitudine, digitum pollicemve craſſitie æquans, undique radices teretes, culmo Tritici æquales, palmares aut ſpithamæas, pallide fuſcas edens ac demittens.

CAULIS folitarius, erectus, fesqui-aut tripedalis, inferne non raro digitum auricularem craffitie æquans, vel etiam fuperans, alba medula farctus, fimpliciffimus, nec nifi pro inflorescentia apice divifus, inferne fubfulcatus, fubangulatus, ftriatus, albis denfiffimis intertextis pilis lanatus, fuperiore parte fenfim magis fulcato-angulatus, minus hirfutus pilis patentibus diftinctis, ad lentem articulatis nitidiffimis.

FOLIA craffiuscula, coriacea, fubtus pallidiora, pilis decumbentibus adfperfa, dentibus callofis pallidioribus dentata; inferiora lata, ovata, obtufa, in petiolum decurrentia margine lato, integerrimo, lanato-ciliato; caulina oblongo-cordata, amplexicaulia, acuta, denticulata, bafi integerrima lanato-ciliata, fupra nuda; fumma cordato-lanceolata, integerrima, utrinque nuda, ciliata. Petioli carinati, lanati lana alba in rachim propagata.

FLORES in corymbo compofito, a palma ultra fpithamam lato: ramis lateralibus feu inferioribus corymbum primarium excedentibus, pedunculisque fulcato-angulatis, pilis rarioribus adfperfis: axillis ramorum pedunculorumque lanatis. Bracteæ ramos pedunculosque corymbi ad ortum ftipantes lanceolatæ amplexantes, aliquot earum per pedunculos fparfæ, bafi gibbæ, apice fusco-nigro fphacelatæ.

CALYX oblongo-ovatus, nudus, bafi fubpubescens: fquamis interioribus 11-13, æqualibus, carnofis, extus convexis, intus canaliculatis, margine albis diaphanis, apice obtufo fubciliatis; exterioribus 4-5, brevibus, fubulatis, adpreffis, fubciliatis, acutis, apice fphacelatis omnibus.

COROLLA radiata, flava: radio patente: corollulis octonis, tubulo pallido, calycem æquante, ligula eumdem longitudine excedente, 4-ftriata, apice fubrecurvo obtufe tridentata aut emarginata; disco convexo, calycem excedente, tubi parte inferiore pallidiffime viridescente, fuperiore ampliata, flava, 5-fida: laciniis patentibus, obtufiusculis.

STAMINA filamentis capillaribus, albis, tubo corollulæ ad anguftationem infertis; antheris flavis, apice membranaceis, in tubulum 5-angulum, apice 5-fidum connatis, angulis poft deflorationem fuscis.

GERMEN oblongum ftriatum, ad lentem fubfulcatum. Stylus filiformis, albidus, fuperiore parte flavescens, bifidus in ftigmata demum recurva, femiteretia, obtufa, flava.

SEMINA nigro-fusca, oblonga, ftriata, fubangulata, nuda, coronata pappo pilofo, albo, corollulas disci fubæquante, feminibus longiore.

RECEPTACULUM nudum, alveolis margine dentato cinctis inftructum.

Herba trita odorem debilem fpargit, fecus fere inodora; aft fub exficcatione adfumit odorem, qui ad illum Tabaci ficci prope accedit. Radix aromatica eft & amara.

Habitat in fylvis acerofis ad thermas Lucskienfes Comitatus Liptovienfis, & non procul vetufta arce Arva in provincia hujus nominis. Floret Augufto & Septembri.

Tab. 211.

PASTINACA OPOPANAX.

Paftinaca *foliis pinnatis: foliolis bafi antica excifis. Lin. Mant.* 357.

Paftinaca *foliis decompofitis pinnatis. Hort. cliff.* 105. *Mat. med.* 84. *Mill. dict. n.* 3. *Roy. lugdb.* 114.

Pastinaca *foliis bipinnatis: foliolis oblique cordatis, petiolis paleaceo-strigosis. Gouan. illustr. p. 19. t. 13. 14.*

Panax Heracleum. *Moris. hist. 3. p. 315. f. 9. t. 17. f. 2.*

RADIX perennis, brachium non raro crassitie æquans, ad 2 pedes & ultra pro ratione soli in terram penetrans, superiore parte indivisa, inferne in 2-3 iterum subdivisos ramos abiens, extus nigricans, intus alba, transversim discissa e poris in circulos concentricos dispositis succum fundens lacteum flavescentem, sulphureo-flavo tingentem, in resinam flavam brevi indurandum.

CAULES solitarii aut plures ex eadem radice, erecti, 5-7 pedalis altitudinis, pollicem crassitie æquantes, nec raro notabiliter crassiores, teretiusculi cum angulis sulcisque obsoletis, inter ramos obtuse angulati flexuosique, nudi aut basi tantum setulis rarioribus adspersi, cæterum læves, nitidi, pallide virentes, farcti medulla viridescenti-albida. Rami in superiore tantum caulis parte, numerosi, patentes, vix spithama longiores, sparsi, oppositi, terni, verticillatique a ternis ad septenos, caulem terminantes in prægrandem umbellam dispositi, omnes similiter ramosi: ramulis umbelliferis nempe oppositis aut binis ternisve ex eodem latere, aut vario numero verticillatis ita, ut sæpe umbella ex umbella videatur prognata.

FOLIA bi-tripinnata, cum petiolo pedem, nonnunquam prope duos longitudine æquantia, superiora successive sensim minora ac minus composita: pinnata, ac tandem ternata. Foliola obtusa, crenata, supra glabriuscula, subtus aspera a setis albis, rigidis, apice bi-trifidis, venas costasque obsidentibus, lateralia oblique cordata aut oblique ovata lobo superiore breviore, inferiore, cum ovata sunt, in petiolulum proprium decurrente; extimum, quod petiolum hujusque ramificationes terminat, plerumque tripartitum aut ternatum est: medio regulariter ovato, basi angustato; lateralibus binis oblique ovatis, latere exteriore in petiolum communem decurrentibus, nonnunquam altero horum deficiente terminale eodem latere multo magis dilatatum basique profundius protensum est. Petioli striati, teretes, sed caulini latere superiore planiusculi, hispidi, asperique a setis albis, rigidulis, apice minus profunde furcatis sed longioribus, quam in foliolis, inferioribus reversis, instar squamarum planis, bi-trifidis aut bi-tridentatis, integerrimisque. Vaginæ basi dilatata caulem arcte amplexantes, striatæ, nudæ, glabræ, margine membranaceæ, in petioli marginem sursum versus sensim evanescentes, supremæ aphyllæ, flavæ, ramorum pedunculorumque basim stipantes, obtusæ, apice incisæ aut crenatæ, integerrimæve.

INFLORESCENTIA constituitur pedunculis caulem ramosque terminantibus, sæpe latere umbellulas oppositas, ternas pluresve verticillatas aut semiverticillatas promentibus. Umbella universalis convexa aut hemisphærica, rariuscula, umbellulis 10-17 planiusculis composita. Pedunculi umbellarum teretiusculi, striati, nudi, nitidi. Radii pollicares aut sesquipollicares, subangulati, læves, glabri. Pedicelli teretes, nudi, nitidi. Involucrum universale 2-5 phyllum, raro monophyllum aut nullum: foliolis, inæqualibus, linearibus, obtusiusculis, integerrimis, margine flavescentibus, umbella multo brevioribus. Involucella 2-5 phylla, pedicellis breviora: foliolis acutiusculis, cæterum involucro similibus.

FLORES umbellarum terminalium caulis & ramorum omnes aut plerique perfecte hermaphroditi fertiles, paucis stylorum, aut horum germinisque defectu abortientibus; sed illi umbellarum & umbellularum lateralium masculi cum quibusdam defectu tantum stylorum imperfecte hermaphroditis pariter sterilibus.

CALYX margo viridis, craſſiusculus, denticulis per lentem videndis inſtructus.

COROLLAE æquales, flavæ: petalis æqualibus, ovatis, involutis, obtuſis cum breviſſimo mucrone.

STAMINA corolla triplo longiora, patentia, flava: filamentis filiformibus; antheris bilobis, nutantibus, biloba parte erecta.

GERMEN ovatum, compreſſum, ſubſtriatum, nudum, læve, viridi-flavescens; ſtyli duo breviſſimi, concolores; ſtigmata obtuſa, ſtylo paulo craſſiora.

FRUCTUS ovalis, plano-compreſſus, margine dentato coronatus: ſemina magna, elliptica, utrinque plana, latere exteriore tribus lineis elevatis, interjectis pluribus obſoletioribus, notata, margine tumidiusculo calloſo cincta.

Caules, rami, pedunculi, petioli & folia ſauciata, ut radix, ſuccum lacteum flavescentem in reſinam flavam indurandum plorant.

Corpus pulvinatum, quo germen tegitur, ſub florescentia madescit, eique, nec ſtigmatibus pollen adhæret. An in hac planta, aliisque umbellatis, nam idem in pluribus uſuvenire notavimus, fœcundatio, ſaltem pro parte, medio dicti corporis peragitur? An inde repetendum eſt, quod germina etiam deficientibus ſtylis increscant in ſemina, licet minora quam in floribus perfecte hermaphroditis?

Tota planta odore tetro, abominabili, viroſo fœtet, averſata pecoribus.

Habitat in marginibus agrorum & fruticetis montoſæ Croatiæ ad Koreniczam.

Floret ſub finem Junii, & initio Julii.

Planta hæc inflorescentia, umbellis lateralibus masculis, florum ſtructura, ſeminum magnitudine & forma, atque ipſis etiam foliorum vaginis ſucceſſive in bracteas atque involucra deficientibus adeo convenit cum Ferula nodiflora eodem in loco crescente eodemque tempore florente, ut dempta magnitudine & foliorum forma nullum discrimen inter utramque plantam reperias. Quare Opopanacem ad genus Ferulæ pertinere, non poſſumus dubitare, conſentiente etiam fœtore in pluribus Ferulæ ſpeciebus occurrente & ſucco reſinoſo non paucis conveniente. Alioquin involucra & involucella eam e Paſtinacæ genere excludunt.

Croatæ aliqui plantam hanc ſub nomine Sápitza foliorum ſimilitudine quapiam decepti cum Paſtinaca ſativa confundunt; alii rectius nomine Szilyevina diſtinguunt.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos perfectus.
b. Piſtillum ejusdem.
c. Piſtillum floris imperfecti.
d. Semen.

Tab. 212.

SILENE PUSILLA.

Silene petalis quadridentatis; caule erecto, ſubtrifloro; capſulis ovatis; foliis linearibus, obtuſis, ciliatis.

RADIX perennis, radiculas fibroſas, pollicares, fasciculatas, fuscas demittens.

CAULES plurimi ex eadem radice, in denſum brevemque ceſpitem congeſti, erecti, ſteriles floriferique, illi breviores, hi pollicares aut paulo longiores, una cum

pedunculo raro digitum æquantes, ſimpliciſſimi, aut unico, rariſſime duobus oppoſitis ramis, unico foliorum pari inſtructis, aut pro his uno alterove pedunculo aphyllo prædìti, filiformes, inferne hirſuti pilis patentibus, longiusculis, albis, ſuperne nudi, 3-5 articulis interſtincti.

FOLIA tribus quatuorve paribus articulos caulis obſidentia, patula, anguſta, obtuſa, apice ſubcalloſa, ſubtus nuda, ſupra pilis adſperſa, ciliata, apice omnino nuda, inferiora in petiolum anguſtata, ſuperiora linearia, baſi connata.

FLORES ſæpiſſime bini, quorum alter caulem, ramum alter terminat, aut unicus terminalis; rariſſime terni, quorum bini ramos terminant, tertio ex dichotomia orto; unde patet, inflorescentiam in ſtatu perfecto eſſe dichotomam. Pedunculi filiformes, erecti, nudi, nec niſi ſub calyce pilis brevibus patentiſſimis adſperſi, primarius plerumque ipſo caule longior, pollicaris aut ſesquipollicaris, laterales breviores.

CALYX oblongus, ſubclavatus aut infundibuliformis, baſi truncatus, nudus, aut pilis breviſſimis patentibus, præſertim ſuperne adſperſus, obſolete decemangulatus, apice quinquefidus: laciniis obtuſis, nudis, margine albidis, ſub florescentia patulis.

COROLLA candida: petalorum unguibus viridibus, cuneiformibus, ſupra medium dilatatis, ſub lamina nonnihil anguſtatis; laminis calycem fere longitudine æquantibus, patentibus, quadridentatis, dentibus obtuſis; coronula faucis erecta, ſinguli petali bipartita: laciniis lanceolato - linearibus, obtuſiusculis, altero margine denticulo inſtructis.

STAMINA decem, faucem tandem excedentia, petalis breviora, quinque alterna aliis longiora: filamentis capillaribus, albis, inferne viridescentibus, omnibus baſi receptaculo germinis adnatis; antheris ovatis, bilobis, obtuſis, candidis.

PISTILLUM calyce brevius: germine oblongo-ovali, nitido, viridi; ſtylis tribus, erectis, albis; ſtigmatibus, in quos ſtyli ſuperne adtenuantur, acutiusculis. Receptaculum, cui intra calycem germen inſidet, angulis inſtruitur decem, alternis minoribus, in dentes, quibus filamenta inſiſtunt, terminatis.

CAPSULA calycis longitudine intra calycem breviſſime pedicellata, ovata, obtuſa, glabra, obſolete ſexangula, apice dehiscens ore ſexfido in lacinias acutas recurvas, unilocularis, polyſperma. Semina ſubrotundo-reniformia, ſubcompreſſa, nigrofusca, per lentem inſpecta dorſo margine eminente pectinato criſtata.

Habitat in alpibus & ſubalpinis montium Mrszin, Pliſſivicza & Velebich, rimas ſaxorum replens.

Floret a fine Junii per totum Julium; in horto autem a fine Aprilis aut initio Maji, nec hic major, aut ulla ratione mutata.

A Silene alpeſtri, cui ſimilis eſt, differt: ſtatura conſtanter etiam triplo minore; caulibus ſemper erectis; defectu viscoſitatis; foliis linearibus, obtuſis, ciliatis, ſupra pubescentibus; flore unico aut duobus, rariſſime tribus, iisque minoribus; coronula utrinque dente aucta; antheris candidis; florescentia multo priore; capſula calycem æquante.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Stamen.
d. Piſtillum.
e. Capſula clauſa.
f. ——— aperta.
g. Semen.

Tab. 213.

SILENE INFRACTA.

Silene petalis bipartitis; floribus lateralibus, ſecundis, paniculaque nutantibus; caule foliisque glabris.

RADIX perennis, fusco-flavescens, radiculas filiformes copioſas demittens, ſuperne in plures cervices diviſa, quarum aliæ in caules continuantur, aliæ fasciculos foliorum proferunt, qui futuro anno in caules elongandi ſunt.

CAULES plures, adſcendentes, articulis inferioribus declinatis, geniculis ſubinfractis, tumidis, purpurascentibus, adſcendentes iidemque ſimplices, pedales aut ſesquipedales, teretes, glabri.

FOLIA lanceolata, apice obtuſiusculo craſſiore obſcure purpurascente terminata, lævia, nuda, verſus baſim ciliata, radicalia & caulina inferiora in petiolum adtenuata, caulina ſeſſilia, margine ciliato connata, oblique intorta, ſubundata. Petioli ſubtus carinati, ſupra canaliculati, ciliati, baſi purpurascentes.

FLORES pedunculati, nutantes in panicula ſecunda, nutante, oppoſite ramoſa: ramis in debilioribus caulibus ſimplicibus, in aliis ſubdiviſis in ramulos duos oppoſitos trifloros. Pedunculi verſus calyces ſubincraſſati, ut rami paniculæ, læves, nudi, ſicci ſeu visco deſtituti, ad ortum bracteati, laterales etiam infra medium bractea inſtructi, terminales ebracteati. Bracteæ, in quas folia decrescunt, oppoſitæ, margine membranaceæ, inferiores lanceolatæ, ſuperiores ſubulatæ, omnes nudæ lævesque.

CALYX ſubcylindricus, ſuperne paulo craſſior, decem-angulatus, nudus, lævis, membranaceus, pallidus angulis viridescentibus, apice 5-fidus: dentibus acutiusculis, margine membranaceis.

PETALA limbo patente, poſt florescentiam involuto, in lacinias lineares profunde bipartito, albo; unguibus linearibus, calycem excedentibus, viridescenti-albis; coronula faucis profunde bipartita, inciſuram laminarum adtingente aut excedente, alba.

STAMINA 10, quinque petalis longiora, unguium baſi inſiſtentia, alia iisdem breviora, receptaculo germinis inſerta: filamentis ſetaceis albis; antheris purpureis, emiſſo polline flavo viridescentibus.

GERMEN cylindricum, læve, nitidum, receptaculo inſidens fere æque longo, ſuperne angulato. Styli albi petala tandem excedentes, ſuperiore parte purpurascentes. Stigmata craſſiuscula, compreſſa, obtuſa, purpurea.

CAPSULAE ovatæ, calycem rumpentes, eodem vix longiores, uniloculares, ore ſexfido dehiscentes, receptaculo duplo breviori inſidentes. Semina ſubreniformia, lateribus dorſoque planiuscula, & punctis elevatis ſeu minutis tuberculis in lineas diſpoſitis ſcabra, nigro-fusca.

Habitat in Scepuſio, ubi detecta & nobiscum benevole communicata eſt per *Thomam Maukxh.*

In horto, ubi per culturam plurium annorum faciem non mutavit, floret ſub finem Maji.

Proxime accedit ad Silenem nutantem, a qua differt; ſtatura majore; nuditate caulium, foliorum, pedunculorum & calycum, quæ in nutante a villis ſubviscidis denſis canescunt; defectu visciditatis inter ramos paniculæ; & florescentia uno menſe ſeriore.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum & Stamen.
c. Piſtillum.
d. Capſula.
e. Semen.

Tab. 214.

SCROPHULARIA GLANDULOSA.

Scrophularia foliis cordatis, trinervatis, utrinque pubescentibus; petiolis ciliatis; pedunculis bracteisque piloſo-glanduloſis.

RADIX perennis, primaria calamum aut digitum auricularem craſſitie æquans, oblique transverſa, fine deflexo ſenescendo corrupta ac velut præmorſa, enodis, radiculas albidas, filiformes, digitales palmaresve, fibris obſitas demittens.

CAULES plerumque bini, terni, pluresve ex eadem radice, erecti, ſesqui-aut tripedales, ſimplices, tetraëdri: angulis eminentibus, obtuſiusculis; lateribus duobus oppoſitis, ſtriatis, totus magis minusve pubescens pilis inferioribus ſubreverſis, reliquis patentibus.

FOLIA petiolata, cordata, trinervata, acutiuscula, grosse ſerrata: dentibus latis, obtuſis cum breviſſimo mucrone, plerisque duplicatis, utrinque pubescentia, ſubtus pallidiora, venoſa. Petioli canaliculati, marginibus per angulos caulis decurrentes & inter ſe linea eminente nexi, ſubtus carinati, ſubnudi hirſutive, marginibus ciliati: pilis in canaliculum converſis erectisque denſiſſimis.

FLORES in racemo erecto, compoſito ramis patulis, inæqualiter dichotomis, inferioribus cruciatim oppoſitis, reliquis ſparſis, ſingulis folio ſtipatis: folia hæc racemi primum caulinis ſimilia ſed minora, tum per ovata lanceolataque ſucceſſive decrescentia in linearia, integerrima, in bracteas ſimiles ſed anguſtiores abeuntia, quæ pedunculos ſtipant exceptis iis, qui e dichotomia oriuntur, utpote ebracteatis.

CALYX nudus, hemisphærico-concavus, ad medium quinquefidus: laciniis rotundatis, margine membranaceo cinctis.

COROLLA congenerum reſupinata, obſcure fusco-purpurea: tubo inflato, globoſo; limbo quadrifido: lobis rotundatis, ſuperiore (qui hic ſitum infimum habet) minimo, revoluto; lateralibus patulis; inferiore (ſitu ſupremo) maximo, bilobo: lobis ſibi incumbentibus, intus aucto labio ſubcordato, carnoſo, craſſo, breviore, viridescente.

STAMINA quatuor, baſi corollæ inſerta, duo longiora fere hujus longitudine: filamentis craſſiusculis, viridescentibus, totis glanduloſis glandulis minutis nigris; antheris bilobis, flavis, filamenti apici incraſſato connatis.

GERMEN ſubrotundo-ovatum, in ſtylum acuminatum. Stylus ſetaceus, craſſiusculus, ſtaminibus longior, ad lobum corollæ minimum recurvatus. Stigma obtuſum, craſſiusculum.

GLANDULA nectarifera viridi-flavescens, altero latere craſſior, cingens germen.

CAPSULA ovata, mucronata, ad ſuturas utrinque ſulco exarata, valvularum marginibus inflexis partem diſſepimenti conſtituentibus.

SEMINA nigra, angulata, ad lentem eminentiis ſcrobiculisque ſcabra.

Caulis superiore parte & intra racemum, pedunculi, bracteæ & folia racemi ramificationes stipantia pilis apice glandulas nigras gerentibus dense obsita.

Habitat in sylvis subalpinis ipsisque alpibus Comitatus Bereghiensis, Liptoviensis & Arvensis, potissimum locis humectis.

Floret Julio & Augusto, in horto autem Majo, jam sub medium Junium semina maturans.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Corolla.
c. Stamen.
d. Pistillum.

Tab. 215.

ERYNGIUM AMETHYSTINUM.

Eryngium *foliis radicalibus trifidis, basi subpinnatis. Mill. dict.* 4.

Eryngium *montanum amethystinum. Bauh. pin.* 386. *Moris. hist.* 3. *p.* 165. *f.* 7. *t.* 35. *f.* 2.

Eryngium *totum cæruleum. Besl. Eyst. t.* 8. *f.* 4.

RADIX perennis, sesqui- aut bipedalis, simplex, pollicem crassitie æquans, extus fusco-nigrescens, odore subnullo, sapore mucilaginoso, dulcescente, grato.

CAULES ex eadem radice plures, pedales aut paulo altiores, calamum crassitie æquantes, teretes, striati, nudi, læves, violaceo-cærulei cum nitore æneo, supra medium ramosi.

FOLIA glabra, crispa, spinosa, inferiora tri-superiora bipinnata, summa pinnata: foliolis, pinnis pinnulisque margine inferiore decurrentibus, diaphane nervosis, dentato-spinosis, superioribus ex viridi magis magisque cæruleis, spinis pallide fuscescentibus. Petioli vaginantes, striati, glabri, integerrimi, margine membranacei, inferiores perfecte, superiores semi-amplexicaules.

FLORES grate odori, sessiles, in capitula hemisphærica compacti, obvalata involucro triplo quadruplove longiore, patentissimo, eleganter nitideque cæruleo: foliolis 8-10, lineari-lanceolatis, in spinam cuspidatis, canaliculatis, hinc aut utrinque uni-raro bidentatis, integerrimisque, versus basim una alterave spina setacea subinermi subciliatis, ad basim subtus auctis spinis setaceis, basi incrassatis, subreflexis, cæruleis, apice pallide fuscescentibus. Paleæ flores distinguentes his paulo longiores, lanceolato-subulatæ, parte inferiore albidæ, superiore cæruleæ, subtus carinatæ, supra canaliculatæ, apice spinoso fuscescente terminatæ, exteriores utrinque unidentato-spinosæ, interiores integerrimæ.

CALYX nudus, viridi-cærulescens, quinquepartitus: foliolis erectis, corolla longioribus, lanceolato-subulatis, extus carinatis, intus canaliculatis, spinula terminatis.

COROLLA cærulea, erecta: petalis sublinearibus, extus sulcatis, apice trifidis: laciniis obtusiusculis, lateralibus erectis, intermedia longiore ad basim usque inflexa, dempto apice & lateribus adnata.

STAMINA corolla duplo longiora, erecta: filamentis ſetaceis, adtenuatis, albis cum parciſſimo tinctu cæruleo; antheris oblongis, incumbentibus, cæruleis, poſt antheſim fuſcescentibus.

GERMEN quadrangulare angulo interiore obſoletiore, hiſpidum ſetis planis, mucronatis, imbricatis, albis, nitidis. Styli bini, cærulei, recti, filiformes, ſtaminibus paulo breviores, perſiſtentes, tandem ultra calycem elongati. Stigmata non diſtincta.

SEMINA obovata, latere interiore plana, glabra, lævia, albida; exteriore convexiuscula, ſquamis ſubulatis imbricatim tecta, apice coronata foliolis calycis perſiſtentibus, erectis, rigidis, pungentibus, in altero ſemine binis, ternis in altero.

Habitat in ſterilibus ſiccis Croatiæ montoſæ, velut in Korbavia, Licca, ad Modruſs, &c. Floret Auguſto.

E data deſcriptione patet, plantam hanc e definitione nequaquam agnosci poſſe; hæc igitur mutanda erit, ne, quod nobis accidit, in errorem inducat.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Piſtillum.
b. Petalum.
c. Stamen.
d. Seminis tridentati latus exterius.
e. Seminis bidentati latus internum.

Tab. 216.

HIERACIUM RAMOSUM.

Hieracium *caule erecto, paniculato - ramoſo, foliis ovatis petiolatis baſi profunde dentatis, floribus paniculatis. Willd. Spec. pl. III.* 1579.

RADIX perennis, primaria obliqua, oblonga, ſenescendo præmorſa, calamum craſſitie æquans, radiculas filiformes, ſpithamæas longioresve, fibris veſtitas, in fine flexuoſas diviſasque, fuscas demittens.

CAULES ex eadem radice plerumque plures, pedales, erecti, ſubflexuoſi, calamo paulo tenuiores, teretiusculi, obſcure, baſi elegantius purpurascentes, piloſi: pilis inferioribus longioribus, ſuperioribus brevioribus denſioribusque, canescentiam inducentibus, ramoſi: ramis teretibus, axillaribus, plerisque incurvis, ſubſtriatis.

FOLIA alterna, ſupra nuda, ſubtus margineque pilis minutiſſimis adpreſſis adſperſa, rariter, baſi profunde ſinuato-dentata, calloſeque denticulata, ſimili denticulo terminata, inferiora longius petiolata, oblongo-ovata, ſuperiora baſi in petiolum brevem protracta, ſubhaſtata dentibus inferioribus elongatis, ſumma haſtato-lanceolata, tantum baſi dentata, & quæ ſupremos ramulos pedunculosque ſtipant, integerrima, lanceolata aut linearia. Petioli foliis breviores, profunde canaliculati, ſubtus ſubcarinati, piloſi, baſi communiter purpurascentes, ſub folio a decurrente hujus margine ſæpe uno alterove dente inſtructi.

FLORES mediocris in hoc genere magnitudinis, in paniculam diſpoſiti, quam pedunculi caulis & ramorum terminales conſtituunt, in apice caulis & ramorum non raro cymam conſtituentes: centrali unifloro, lateralibus bi-trifloris, longioribus,

inæqualibus, omnibus teretibus, ſtriatis, cano-villoſis, interſperſis ſetulis paucis longioribus. Bracteæ paucæ, lineares, pedunculos laterales verſus calycem ſtipantes.

CALYCES ovati, imbricati, ſquamis linearibus, acutiusculis, extus cano-villoſis, interſperſis ſetis baſi nigricantibus & incraſſatis.

COROLLAE flavæ: corollulis ligula quinquedentata, verſus tubulum albidum villoſa.

FILAMENTA capillaria, pallida; antherarum tubulus ſubquinqueangulatus.

GERMEN oblongum, angulatum, nudum; ſtylus flavus, bifidus.

SEMINA ſulcato-angulata, lævia, glabra, fusco-nigra, baſi perforata. Pappus ſeſſilis, piloſus, albus.

RECEPTACULUM nudum, foveis & eminentiis inæquale, denticulis, quibus ſemina infiguntur, inſtructum.

Herba lactescit; ſapore eſt miti.

Habitat in montibus Scepuſii, non procul Szomolnokino.

Floret initio Auguſti, in horto Junio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flosculus.

b. Receptaculum cum ſemine.

Tab. 217.

HIERACIUM PALLESCENS.

Hieracium caule erecto, ſubdiphyllo, piloſo, ſubtrifloro; foliis glaucis, ovatis, mucronato-dentatis, ſupra glabris.

RADIX perennis, obliqua, ſenescendo præmorſa, obſcure fusca, radiculas filiformes, 3-4-pollicares, pallide fuscas, fibris veſtitas, in fine fibroſe diviſas edens.

CAULES erecti, teretes, ſtriati, inferne pilis patentibus, longiusculis, ſuperne breviſſimis, tenuiſſimis, ramoſis adſperſi, verſus florem iisdem in tomentum condenſatis tecti, in naturali ſtatu ſolitarii, ſpithama paulo altiores, rarius prope pedales, craſſitie culmum Tritici æquantes, ſimpliciſſimi, nec niſi apice pro inflorescentia diviſi, in culta planta ſæpe terni aut quaterni ex eadem radice, pede altiores, duos tresve ramos breves ex axillis præter aliquot apicis pedunculos promentes.

FOLIA, ut caulis, glauca, ætate magis pallescentia, ſubtus pallidiora, ſupra nuda, ſubtus rachi tantum & verſus marginem pilis adſperſa ciliataque, dentata, baſi profunde ſinuato-dentata: dentibus mucronatis mucrone nudo pallidiore aut fusco; radicalia petiolata, ſubrotundo-ovata, in petiolum decurrentia, obtuſa, pauca; in culta planta plura, oblongo-ovata, inferne anguſtata; caulina oblonga, acuta, baſi anguſtata, remota, ſubſeſſilia, in planta fera unicum duove, in culta tria, rarius quatuor.

FLORES pauci, raro duobus plures, quorum alter caulem, alter pedunculum lateralem terminat; in culta planta 4-5 ſubcorymboſi, alii (ſolitarii, bini, ternive) remotiores pedunculos ramosque terminantes. Pedunculi tomentoſi, teretes, uniflori, raro biflori, baſi ſtipati foliolo lanceolato-ſubulato.

CALYX ſubtomentoſus, ovatus: ſquamis ſubulatis, ſubcarinatis, exterioribus brevioribus, arcte adpreſſis, interioribus apice flavescentibus, ſubmembranaceis; carina exteriorum adſperſa ſetis nigricantibus patentibus.

COROLLA mediocris, flava; corollulis ligula plana, ſtriata, truncata, inciſo-quinquedentata, verſus tubulum pallidum pubescente.

STAMINA filamentis capillaribus, flavescentibus, tubulo, cui inferne inſeruntur, paulo longioribus; antheris in tubulum quinquedentatum, obſolete quinqueſulcatum coalitis.

GERMEN ovato-oblongum, album, glabrum; Stylus capillaris, flavus, apice bifidus in ſtigmata demum revoluta.

SEMINA nigra, glabra, ſulcato-angulata. Pappus fuscescenti-albus, ſimplex, ad lentem ſcabriusculus & velut articulatus, fragilis, ſeſſilis, ſub florescentia jam tubulum corollulæ excedens.

RECEPTACULUM nudum, ſubalveolatum: marginibus nempe nonnihil eminentibus, denticulos ſetaceos cingentibus.

Tota planta lactescit, moderate amara, & odore viroſo fœtida eſt.

Habitat in rupibus ſubalpinis Croatiæ.

Floret Julio; in horto autem ſub finem Maji.

EXPLICATIO TABULAE.

Icon plantæ facta eſt ad ſpecimen majus in ſolo fertiliore natum.

a. Flosculus.
b. Semen.

Tab. 218.

HIERACIUM CROATICUM.

Hieracium *caule erecto ſuperne glabro ſcabriusculo, foliis hirſutis ſubdenticulatis, radicalibus oblongis, caulinis oblongo-lanceolatis ſemiamplexicaulibus, calycibus pubescentibus. Willd. Sp. pl. III.* 1581.

RADIX perennis, primaria calamum aut digitum auricularem craſſitie æquans, vix ſemipollice longior, obliqua, in fine ſenescendo corrupta indeque præmorſa, undique radices filiformes, 4-5-pollicares, pallide fuscas, fibris, verſus finem crebrioribus, veſtitas demittens.

CAULIS ſolitarius, erectus, pedalis, ſesquipedalis, raro longior, ſæpe pede brevior, calamum craſſitie æquans, angulatus, angulis prominentibus rotundatis, baſi tamen teres, obſcure purpurascens, fiſtuloſus, ſimplex, nec niſi verſus apicem ramum unum alterumve axillarem edens, inferne piloſus, ſuperne nudus, tactu ſcabriusculus.

FOLIA utrinque profunde viridia, oblongo-ovata, caulina oblongo-lanceolata, denticulata denticulis calloſis fuscescentibus, ſupra ſubrugoſa, ſubtus venoſa, exceptis ſummis obtuſa; radicalia petiolata, in petiolum longum ſupra canaliculatum ſubtus carinatum anguſto margine decurrentia; caulina radicalibus longiora ſemiamplexicaulia, erecta, inferiora horum verſus baſim anguſtata, ſuperiora ſucceſſive breviora, ſumma acuta, apice fusco.

FLORES in ramis bi-trifloris pedunculisque alternis unifloris, ſulcato-angulatis, inferne nudiusculis, ſub flore pubescentibus, ebracteatis, medio tamen ſæpius foliolum lanceolatum gerente; in debilioribus plantis pauci (3-4) pedunculis alternis ſuſtentati, ramis omnino deficientibus.

CALYX oblongo-ovatus, pubescens pilis apice glanduliferis, basi incrassata nigricantibus, interspersis quibusdam longioribus, imbricatus squamis arcte adpressis, interioribus triplo longioribus, lineari-subulatis, æqualibus, subcarinatis, apice pubescentibus, exterioribus inæqualibus, lanceolatis, planiusculis.

COROLLA mediocris, flava: corollulis tubulo albo, superne pubescente; ligula quinis lineis distincta, apice truncata, inciso-quinquedentata dentibus obtusis, inferne pubescente.

STAMINA filamentis flavis, tubulum corollulæ excedentibus; antheris in tubulum 5-angulum angulis fuscis, apice quinquedentatum coalitis.

GERMEN oblongum, angulatum, albidum, nitidum. Stylus filiformis, flavus, basi albus, nudus. Stigmata demum revoluta.

SEMINA oblonga, subsulcato-angulata, nuda, lævia, fusca. Pappus sessilis, pilosus, albus, semine longior.

RECEPTACULUM nudum, foveolis pro recipiendis seminibus instructum.

Caulis pili inferiores reversi, glandulis carentes, superiores patentes, glanduliferi. Folia utrinque hirsuta, inferiora pilis eglandulosis, superiora glanduliferis. Pedunculorum calycumque pili pariter glanduliferi.

Tota planta lactescit, & saporis est amari.

Crescit in latere declivi alpis Plissivicza Croatiæ, supra sylvam in graminosis.

Floret sub finem Junii & Julio, in horto Majo.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flosculus.

b. Semen.

Tab. 219.

CENTAUREA MOLLIS. (montana *Jacq.*)

Centaurea calycibus serratis; foliis lanceolatis, semidecurrentibus, denticulatis, subtus arachnoideo-lanatis; caulibus simplicissimis, unifloris.

RADIX perennis, plantam in solo mobili rependo late diffundens: truncus nempe radicis in plures ramos oblique transversos, pennam cygni crassitie æquantes, pallide fuscos dividitur, e quibus præter radices filiformes, subcarnosas, sordide albidas, ad palmam spithamamve elongatas fibrisque vestitas sub florescentia promuntur gemmæ oblongæ in similes ramos seu propagines sub terra prorepentes enascituræ.

CAULES singuli e singula radicis propagine, erecti, pedales aut uno alterove pollice breviores, raro altiores, simplicissimi, ipsa propagine radicis, e qua prognati sunt, crassiores, firmi, angulati, arachnoideo-lanati, indeque cani & tactu molles.

FOLIA numerosa, alterna, semidecurrentia, lato-lanceolata, postice angustata integerrimaque, anteriore parte remote denticulata denticulis posterioribus non e margine, verum prope hunc exsertis, cuspidata, utrinque pilis arachnoideis tecta, indeque cana molliaque, subtus ab iisdem densissimis mollissima.

FLOS terminalis, unicus, erectus, magnus, pedunculo, in quem caulis ultra supremum folium ad aliquot lineas continuatur, incrassato, sub flore coarctato, striato, similiter lanato canoque insistens.

CALYX ſubrotundo - ovatus: ſquamis viridibus, vix notabiliter canescentibus, fusco-nigro-marginatis, dentato-ſerratis, exterioribus ovatis, interioribus lanceolato-linearibus, illis mucrone longiore, his ſubnullo terminatis.

COROLLA radiata, ampla, diametri ſesquipollicaris: flosculis radii neutris corollulis recurvo-patentiſſimis, violaceo-cæruleis, dilatatis, quinquefidis: laciniis lanceolato-linearibus, acutis; disci hermaphroditis corollulis duplo brevioribus: tubulo albo, nitido, ſuperne in ventrem, obſolete quinquangulum, pallide purpurascentem inflato, ſub hoc nectarifero; limbo quinquefido, purpureo: laciniis linearibus, obtuſis, apice æqualibus, infima utrinque per profundiorem inciſuram longiore.

STAMINA corollulis paulo longiora: filamentis infra ventrem tubulo inſertis, in ventre incraſſatis arcuatisque, infima parte nudis albis, cæterum pubescentibus purpurascentibus, pilis concoloribus breviſſimis; antheris atropurpureis, in tubulum filamentis longiorem connatis.

GERMEN ovatum, album, ad lentem tenuiſſime pubescens; ſtylus filiformis, inferne albus, ſuperne purpurascens, a ſtigmate bifido profunde purpureo per eminentiam concolorem pubescentem diſterminato.

SEMEN oblongo-ovatum, ſtriatum, nitidum, baſi latere dente inſtructum, coronatum pappo ſimplici brevi, patente.

RECEPTACULUM hirtum, paleis planis, linearibus, ſemina excedentibus.

Nonnunquam ex axilla ſupremi folii faſciculus foliorum velut rami rudimentum prodit.

Habitat in ſubalpinis Zolienſis, Liptovienſis & Scepuſienſis Comitatus, in poſteriore inventa a *Thoma Mauksch.*

Floret Julio, in horto autem jam ſub finem Maji.

A Centaurea axillari, ſtricta & montana, ad quas accedit, differt: radice latiſſime repente; foliis latioribus, ſemidecurrentibus, ſubtus molliſſime arachnoideo-lanatis; flore majore; a prima & altera præterea caulibus unifloris, ab altera & tertia foliis denticulatis.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calycis ſquama media.
b. Calycis ſquama intima.
c. Flosculus neuter.
d. Flosculus hermaphrod.
e. Semen.

Tab. 220.

CREPIS AGRESTIS.

Crepis *foliis radicalibus lanceolato-runcinatis, caulinis lanceolatis, baſi dentatis ſagittatis, floribus corymboſo-paniculatis, calycibus hirtis. Willden. Sp. pl. III.* 1602.

RADIX annua, pallidiſſime fuscescens, ſubſimplex, baſi aut & ſuperne tantum unum alterumve ramum, radiculasque promens, in ſolo duro autem valde diviſa fereque fibroſa.

CAULIS erectus aut obliquus, fiſtuloſus, angulatus, baſi purpurascens, nudus, aut rariſſimis ſetis purpurascentibus adſperſus, nitidus, ſuperiore parte flexuoſus ramo-

ſusque: ramis tenuibus, ſæpe obſcure purpureis, in ſolo pingui & culto ſesqui-aut bipedalis vel etiam altior, in duro ſæpe vix pedalis, tumque declinatus, inde a baſi ramoſus: ramis patentibus, infimis caulem prope æquantibus.

FOLIA lanceolato-runcinata, nuda, rachi tamen ſetis longis rariſſimis adſperſa, in fera planta plerumque omnino nuda, inferiore parte profunde laciniata; laciniis inæqualibus, lanceolatis, integerrimis aut rariter dentatis: dentibus apicibusque laciniarum acutis, ſæpe purpurascentibus; radicalia adgregata, patentia, rachi plerumque purpurascentia, laciniis baſeos decrescentibus in petiolum adtenuata; caulina alterna, laciniis anguſtioribus, verſus baſim longioribus amplexicaulia; ſumma lanceolata, haſtata, ad pedunculos linearia, integerrima.

FLORES parvi in panicula ſubcorymboſa: ramis pedunculisque paniculæ valde inæqualibus, primario breviſſimo, tenuibus, debilibus, angulatis, ſubnudis aut villo albo ſetisque rariſſimis adſperſis, ſæpe bractea ſubulata ſtipatis.

CALYCES ovati, poſt florescentiam ſupra ſemina coarctati: ſquamis carinatis, carina intermixto tomento ſetigeris, interioribus linearibus, exterioribus ſubulatis, triplo brevioribus, adpreſſis.

COROLLA flava, poſt florescentiam extus crocea: corollulis truncatis, apice quinque-dentatis, dentibus ſæpe purpurascentibus.

STAMINA flava: filamentis capillaribus, pallidioribus, tubulo corollulæ inferne adnatis, antheris aureis, in tubulum angulatum, apice 5-dentatum connatis.

GERMEN oblongum, album, glabrum; ſtylus flavus, ligula brevior, bifidus in ſtigmata demum revoluta.

SEMEN oblongum, teretiusculum, nonnihil incurvum, fuscum, glabrum, ad lentem ſubſulcatum. Pappus ſeſſilis, piloſus, albus.

RECEPTACULUM nudum.

Locis ſaxoſis, arenoſis, ſterilibus nata raro caulem erectum, ex alis tantum ſuperioribus ramoſum, ſolitarium habet; verum ſæpius vix pedalis atque a baſi ramoſa eſt adeo, ut plures caules declinatos habere videatur. Atque hoc in caſu valde ſimilis videtur Cr. ſtrictæ *Scop. carn.* 2. *n.* 956. *tab.* 47.; a qua tamen differt caule angulato, calycum ſquamis pluribus, tomentoſis, carina ſetis baſi nigris obſita.

Crescit in pratis ſiccis, agrorum marginibus, arvisque Croatiæ & vicinæ Hungariæ, atque in ipſo etiam ſaxoſo vertice montis Badatſon ad Balatonem lacum.

Floret Junio & Julio.

Icon exhibet plantam, qualis in ſolo fertiliore & horto plerumque eſt.

Tab. 221.

ATRIPLEX MICROSPERMA.

Atriplex *caule erecto herbaceo, foliis triangulari-haſtatis acutiusculis ſubdentatis, calycibus fructus ovatis acutis integerrimis. Willd. ſp. pl. IV. p.* 964.

RADIX annua, bi-tripollicaris longitudinis, ramoſa, flexuoſa, pallide flavescenti-fusca.

CAULIS ſolitarius, erectus, ſesqui-aut bipedalis, culmum Tritici calamumve craſſitie æquans, raro craſſior, inferne teretiusculus, ſuperne angulatus, ramoſus, ad ramos nonnihil incraſſatus; ramis axillaribus, erecto-patulis, inferioribus ſæpe oppoſitis, reliquis alternis, ſolitariis, nec niſi in ſolo pingui rudimento alterius auctis.

FOLIA ſitu ramorum petiolata, pleraque verticalia, ſeu margine altero terram ſpectantia, ſubtriplinervia, acutiuscula, inferiora haſtato-lanceolata, ſubſinuata, dentata, ſuperiora ovato-lanceolata, integerrima, ſumma lanceolata. Petioli breves, angulati.

FLORES androgyni in ſpicis terminalibus lateralibusque erectis, pollicaribus aut ſesquipollicaribus, congeſti in glomerulos inferne remotos, ſuperne contiguos.

MASCULI minuti, tetrandri pentandrique: calycibus 4-5-partitis: laciniis concavis, obtuſis, margine membranaceis, extus plerumque purpurascentibus.

FOEMINEI majores: calycibus ovatis, diphyllis: foliolis acutiusculis, integerrimis, disco lævibus.

STAMINA calyce paulo longiora: filamentis albis; antheris didymis, pallide flavis cum tinctu rubello parciſſimo.

PISTILLUM masculis nullum, fæmineis germen ſubcompreſſo-rotundatum; ſtyli duo.

SEMINA fusca, lævia, compreſſa, ſuborbiculata, mucrone breviſſimo inſtructa, incluſa valvulis ſubcordato-ovatis, obtuſiusculis, integerrimis, edentulis, obſolete nervoſis, æqualibus.

Planta glabra; ſed caulis, folia ſubtus, pedunculi ſpicarum, calycesque adſperſi atomis ſeu ſquamulis minutiſſimis, nonniſi per lentem videndis.

Habitat Budæ ad pedem montis Gerhardi infra thermas Gerhardianas, alibique inter vineas, atque ad margines & ſæpes vinearum.

Floret ab Auguſto in Septembrem, Octobri ſemina maturans.

Ab A. patula, ad quam proxime accedit, differt: 1) caule inferiore parte indiviſo, tereti: ramis erecto-patulis, ſolitariis; nec a baſi ramoſo, ſulcato: ramis patentiſſimis, inferioribus procumbentibus, e ſingula axilla binis; 2) ſpicis ramos terminantibus pluribus ſeu paniculatis, nec ſolitariis; 3) valvulis fructus edentulis, nec disco dentatis.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos masculus.
b. --- fœmineus.
c. Piſtillum.
d. Calyx fructifer.
e. Semen.
Omnia aucta.

Tab. 222.

DIANTHUS PETRAEUS.

Dianthus caulibus ſubunifloris; ſquamis calycinis obovatis, mucronatis; corollis imberbibus, multifidis; foliis ſubulatis, integerrimis, glabris.

RADIX perennis, fusco-nigra, molliter ſublignoſa, ramoſiſſima, ſuperne calamum, nonnunquam digitum auricularem craſſitie æquans, apice in plures ramos, in quos caules radicantes ſenſim abeunt, diviſa.

CAULES plurimi ex eadem radice, basi senescente suffruticosi, diffusi, ramosi, qui inde promuntur partim steriles partim floriferi in densum cespitem congesti; illi breves, fasciculum foliorum hyemem perdurantium apice gerentes, futuro anno fructificaturi, hi palmares aut spithamæi, primum declinati, ac fere prostrati, sub florescentia erecti, læves, glabri, geniculis tumidis interstincti, internodiis filiformibus, uniflori, in culta planta non raro biflori, rarissime triflori.

FOLIA subulata, supra nonnihil canaliculata, subtus obtuse vix manifeste carinata, glabra etiam margine, integerrima, versus basim utrinque membranaceo-dilatata, caulina basi connata geniculum vaginantia, viridia minimeque glauca.

FLORES erecti, terminales, alter, dum adest, sæpe proxime accedens ad primarium & hoc demum altior, odoratissimi odore gravi, forti, nervos tentante, ad illum florum Philadelphi coronarii accedente.

CALYX tubo pollicem subæquante, subcylindrico, superne paulo tenuiore, glabro, lævi, vix notabiliter striato, apice quinquefido: laciniis lanceolato-subulatis, inæqualibus, margine submembranaceis; basi cincto squamis quatuor brevibus, obovatis, mucrone subulato adpresso terminatis, rarissime senis, quo in casu infimæ lanceolato-subulatæ sunt.

COROLLA candida, omnino nuda, nec fauce barbata seu pilis adspersa: petalorum unguibus lineari-subulatis, basi angustatis in acutum finem; laminis subrhombeis, ungue triplo brevioribus, ad ⅓ inciso-multifidis: laciniis linearibus, inæqualibus, obtusiusculis, indivisis aut inæqualiter incisis.

STAMINA sub florescentia faucem subæquantia, demum longiora, ad laminas recurvata, his breviora: filamenta capillaria, albida, glabra, receptaculo supra basim calycis eminenti, germinis fulcrum cingenti, subcarnoso, intus flavo inserta; antheræ oblongæ, obtusæ, basi bifidæ, candidæ, incumbentes.

GERMEN oblongum, subcylindricum, læve, nitidum, pallide virescens, insistens fulcro, quod nectario carnoso, ut in pluribus aliis speciebus, cingitur. Styli filiformes, fauce demum longiores, petalis breviores, candidi, primum nudi, sub florescentia autem ad lentem subpubescentes. Stigmata acuta, indistincte a stylis continuata.

CAPSULA calycem subæquans, cylindrica, nitida, lævis, apice tenuiore ad stylorum vestigia impressa, quatuor lineis seu suturis albidis distincta, ore quadrifido dehiscens, unilocularis.

SEMINA obovata, plana, nigra, receptaculo cylindrico e basi calycis prominenti adhærentia.

Succus melleus, quem nectarium emittit, fortiter odorus est.

Datur varietas floribus minoribus, fortius odoris, foliisque paulo brevioribus angustioribusque, in horto constans manens, nec tamen aliis notis distinguenda.

A. D. arenario, quocum confundi posset, differt: oppositionibus foliorum pluribus (5-6); foliis subulatis, acutis, margine glabris; calycinis squamis mucronatis; fauce corollarum nuda.

Habitat in rupibus calcareis Banatus.

Floret Majo & Junio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Stamen.
b. Pistillum.

Tab. 223.

VIOLA DECLINATA.

Viola caulibus fubbinatis, fimpliciffimis, decumbenti-adfcendentibus; foliis oblongis, crenatis; ftipulis pinnatifidis: laciniis omnibus linearibus.

RADIX fubperennis, flexuofa, fubramofa, fibrofaque, vix digito longior tenuis albida.

CAULES communiter bini (alter brevior, nonnunquam fterilis), fimpliciffimi, debiles, declinati, procumbentes, parte florifera adfcendentes, per ætatem ad pedis longitudinem & ultra excrescentes, inferne teretiusculi, fuperne fubtrianguli.

FOLIA alterna, petiolata, in petiolum brevi fpatio decurrentia, groffe remoteque crenata, glabra; inferiora fubrotunda, fuperiora ovato-oblonga, obtufiuscula. Stipulæ inferiores, quæ æftate tantum in junioribus plantis vifuntur, latere exteriore tantum, reliquæ utrinque pinnatifidæ: laciniis ciliatis fetulis brevioribus, omnibus linearibus, integerrimis, acutiusculis, extima tamen fuperiorum ftipularum obtufa.

FLORES axillares, ad 18-20 ex eodem caule fucceffive proferendi, inverfi, in pedunculis recurvis, folio longioribus, angulatis, fupra bracteas binas alternas, flori adproximatas membranaceas fulcatis, erectiusculis, cum fructu horizontaliter patentibus, apice cernuis, capfulam tamen maturam erigentibus.

CALYX congenerum: fed appendicibus feu bafibus protractis foliolorum acutis, fuperioribus bi-trifidis, inferioribus ferratis.

COROLLA fat ampla, violacea: petalis fubcrenatis; fuperioribus binis unicoloribus, imberbibus; binis intermediis intus albo-barbatis, lamina ftriis tribus profunde cæruleis picta, quarum fuprema bafi, media apice bifida, inferior indivifa eft; labio nectarii crenato, bafi flavo, ftriis feptenis profunde cæruleis notato: lateralibus & media indivifis, binis bifidis, aliis binis trifidis; cornu nectarii conico, cæruleo-viridi, longiusculo.

STAMINA filamentis albidis, breviffimis; antheris latis, pallide flavescentibus, villo albo inter fe connexis, apice membrana crocea auctis.

GERMEN ovatum, angulatum, bafi calyci connatum. Stylus mox fupra germinis apicem deflexus, indeque reflexo-erectus. Stigma capitatum, obliquum, cavum, ore laterali perforatum.

CAPSULA oblongo-ovata, obtufe triangula: valvulis elaftice diffilientibus, horizontaliter patentibus, elaftice conduplicatis femina exprimentibus.

SEMINA ovato-oblonga, lævia, pallide fusco-flava, receptaculo per medium valvularum excurrenti adnexa.

Tota planta, exceptis ftipularum ciliis, glabra, lævis.

Differt a V. tricolore per definitionem datam nondum fatis diftincta: duratione per 2-3 annos; caulibus fubbinatis fimpliciffimis; foliis in petiolum non omnino decurrentibus, crenatis; ftipulis lateraliter, nec transverfe, pinnatifidis; harum laciniis linearibus, integerrimis omnibus, nec extima in folium crenatum reliquis fimile terminata; cornu nectarii longo, adtenuato; appendicibus calycinis acutis; corollarum colore; nuditate partium.

In horto jam repetitis, vicibus fata conftanter quidem discrimina hæc fervavit; fed raro proba femina perfecit, nec fefe ut tricolor multiplicavit, jam tertia vice perdita, quæ indoles pariter differentiam effentialem ab hac innuit.

Habitat in graminofis alpinis & fubalpinis Tranfylvaniæ & Comitatuum Hungaricorum Marmarofienfis, Szathmarienfis, atque Bereghienfis.

Floret in loco natali Julio; in horto autem, ubi folia inferiora hyemem perdurant, jam initio Maji florere incipit.

Tab. 224.

SCANDIX FUMARIOIDES.

Scandix feminibus femicylindraceis, denticulato-afperis; foliis fupradecompofitis: laciniis pinnularum lanceolato-linearibus.

RADIX biennis, fufiformis, in fine in radiculas aliquot divifa, calamum aut digitum auricularem craffitie æquans.

CAULIS folitarius, erectus, pedalis aut & bipedalis, fubflexuofus, a bafi alternatim ramofus, ramis fubdivifis paniculatus, nudus, lævis, ftriatus, obtufeque fulcato-angulatus, inferne livide rubens, infra foliorum infertiones oblique tumidiusculus: altero fcilicet latere fubincurvo, altero gibbofe prominulo, carne viridi fiftulofa farctus. Rami axillares, cauli fimiles.

FOLIA quadripinnata, petiolata: pinnulis planis, cuneiformibus, incifis: laciniis lanceolato-linearibus, brevibus, fetula mucronatis, fuperiora fucceffive minus compofita breviusque petiolata, ac tandem in vaginis fubfeffilia. Petioli fubangulati, teretiusculi fere absque fulco, ftriati, inferiores inferne obfcure livide rubentes: ramis primæ divifionis itidem teretibus, reliquis fupra fulco exaratis, patentibus, ad divifiones fubrefractis. Vaginæ ftriatæ, livide rubræ, margine membranaceæ; caulinæ fubfulcatæ, margine membranaceo in auriculas obtufas definentes.

FLORES in umbellis laxis, ante anthefim nutantibus, fub hac erectis, fubfaftigiatis, aliis e dichotomiis, aliis ramos dichotomiarum terminantibus lateralibusque, oppofitifoliis oppofitisque. Radii umbellarum 5-10, inæquales, femipollicares, filiformes. Umbellulæ 14-16-floræ: pedicellis capillaribus, vix fesquilineam longis. Involucrum univerfale nullum. Involucella pentaphylla, lanceolata, acuminata, tenuiffime ciliata.

CALYX proprius margo viridis, eminens.

COROLLA alba: petalis oblongis, cuneatis, patentibus, exterioribus majoribus emarginatis, interioribus integerrimis obtufis.

STAMINA petalis interjecta iisdem paulo breviora, primum recurva, tum patentia, demum erectiuscula, tota candida. Filamenta fetacea. Antheræ fubrotundæ, fulco divifæ.

PISTILLUM in aliis perfectum germine oblongo; in aliis imperfectum abortiens germine breviffimo. Styli duo, primum breves, incurvi, demum longiores, erecti, fubulati, albi.

SEMINA bina, in fructum oblongum, fuperne adtenuatum, ftylis perfiftentibus erectis coronatum coalita, femiteretia, convexa parte afpera denticulis breviffimis erectis. Receptaculum margine prominulum pilis breviffimis, vix nifi per lentem videndis obfitum.

Flores plerique ob imperfecta germina ftylosque deficientes abortiunt, potiffimum in umbellis lateralibus, in quibus fæpe nullum femen generatur, dum in aliis tria, fex perficiuntur.

Caulis & folia in juniore ſtirpe tenuiſſima, molliſſima, breviſſimaque pube holoſericea ſunt & quodammodo cano-cinerascunt, Fumariæ officinalis herbam referentia.

Odor plantæ aromaticus, ad illum Petroſelini accedens.

Crescit in musco, qui lapidibus calcareis inſternitur in monte Urláy ſub alpe Viszócſicza tractus Velebich, locis umbroſis.

In loco natali floret Junio, fructificat ſub finem Julii; in horto autem altero anno floruit ſub initium Maji, ſemina maturavit Junio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Umbellula.
b. Germen imperfectum.
c. Germen perfectum.
d. Semen.

Tab. 225.

CERASTIUM CILIATUM.

Ceraſtium foliis linearibus, acutiusculis, ciliatis, ſubtus glabris; pedunculis calycibusque piloſis; capſulis globoſis.

RADIX perennis, radiculas fibris veſtitas, pallide fuscescentes, tenues demittens, ſuperne edens propagines late diffuſas, prorepentes, radiculis fibroſis gemmisque pro plantæ amplificatione inſtructas, fusco-griſeas.

CAULES adſcendentes geniculis tumidis, inferioribus infractis, palmares, ſpithamæi, aut prope pedales, inter genicula filiformes, tenues, pilis reverſis obſiti, inferiore parte calvescentes, alii ſteriles, floriferi alii, in ſat denſum ceſpitem conferti, parte decumbente perennantes, & ex hac ramos axillares ſeu caules hyemem perduraturos proferentes, cæterum ſimplices, nec niſi pro inflorescentia apice paniculati.

FOLIA integerrima, acutiuscula, linearia, inferiore parte tamen anguſtata, baſi connata amplexicaulia, ciliata, cæterum nuda, ſupra tamen quandoque pilis brevibus adſperſa, atque punctis elevatis impalpabilibus per lentem videndis tecta, ſuperiora caulium floriferorum longiora latioraque, ſæpe ſpiraliter ſubcontorta.

FLORES in panicula terminali, ſemel, bis, terve dichotoma, erecti aut ſubnutantes. Pedunculi filiformes, uniflori, piloſi: pilis inferioribus ſubreverſis, ſuperioribus patentiſſimis. Bracteæ oblongo-ovatæ, concavæ, obtuſæ, apice inciſo-dentatæ, dorſo viridi pubescentes, baſi ciliatæ, reliquo margine albo-membranaceæ, glabræ.

CALYX erecto-patulus: foliolis oblongo-ovatis, dorſo viridi piloſis; margine albo membranaceis, apice obtuſo ſæpe inciſo-dentatis.

COROLLA calyce multo major, alba: petalis cuneiformibus, nervoſo-ſtriatis, fere ad medium bifidis, parte fiſſa patentibus; unguibus flavescentibus.

STAMINA decem, calyce breviora: filamentis ſubulatis, nudis, baſi viridiflavescentibus, cæterum albis, ſingulis nodulo nectarifero inſiſtentibus, alternis brevioribus etiam cum ſingulo petalo connatis; antheris oblongis, utrinque bifidis, intus ſulco longitudinali in binos lobos diviſis, ochroleucis.

GERMEN globosum, glabrum, læve, pallide flavo-virescens; styli quinque, filiformes, albi, glabri; stigmata obtusiuscula.

CAPSULA globosa, glabra, lævis. Semina reniformia, fusca.

Pili caulis & cilia foliorum articulata adparent ad lentem.

Habitat in valle subalpina Croatiæ, Szenszki-put dicta sub alpino cacumine Debelo-Berdo inter lapides calcareos. Floret a fine Julii in Augustum; in horto autem raro paucos flores Majo profert.

Pro Cerastio stricto plantam hanc nostram habuissemus; nisi huic ab accuratissimis botanicis: Linnæo, Hallero & Scopolio notæ complures tribuerentur, quæ nostro nequaquam conveniunt: sic *Linnæus* C. suum strictum foliis acuminatis, glabris, pedunculis subtomentosis, & in nota foliis strictis, caulibus glabris, bracteis lanceolatis, calyce tomentoso; *Hallerus helv. n.* 892. Myosotidem suam sub hoc numero propositam, quæ ad C. strictum L. refertur, foliis glabris, lineatis, aliquando adeo acutis, ut pungant, caule item viscido, & calyce glabro; *Scopolius* denique Centunculum suum *angustifolium; in fl. carn.* 2. *n.* 551. *t.* 19. *f.* 1. capsulis oblongis esse, dicit, quæ omnia in stirpe nostra secus se habent, cui ob folia patentia, recurva nec etiam nomen stricti convenit.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Stamina.
d. Pistillum.
e. Capsula.
f. Semen.

Tab. 226.

IRIS HUNGARICA.

Iris barbata; foliis ensiformibus, glabris, subfalcatis, subæquantibus scapum multiflorum; spathis inflatis, suprema biflora.

RADIX perennis congenerum: primaria nempe transversa, ramificata, digitum indicem pollicemve crassitie æquans, ferrugineo-fusca, radiculas filiformes, albas, in fine fibris vestitas demittens.

SCAPUS erectus, pedalis aut paulo altior, superne subflexuosus, calamum crassitie æquans, non perfecte teres sed subcompressus, nudus, lævis, rore cano detergibili tectus.

FOLIA ensiformia, subfalcata, rore cano detergibili tecta, lineis eminentibus subnervosa, atomis impalpabilibus seu punctis albidis per lentem videndis conspersa, glabra, lævia, margine albido subdiaphano cincta, acuta, e propaginibus orta scapum subæquantia, caulem floriferum stipantia eodem breviora, vagina subinflata scapum amplexantia.

FLORES tres quatuorve in singulo scapo, rarissime tantum duo, in spathis pedunculatis sessiles: pedunculis alternis, teretibus, firmis; spathis tubo corollæ longioribus, inflatis, diphyllis, unifloris, suprema biflora: valvulis ovatis, acutis, membranaceis, substriatis, pallidis cum parco tinctu violaceo; præter has floribus proximas spathas aliæ stipant ortum pedunculorum, cæterum similes, sed valvulis oblongis, inæqualibus, exteriore longiore, ad infimum pedunculum foliacea.

COROLLA mediocris, profunde violacea, tubo germine longiore, obtuſe ſubtriangulo; petalis ſeu laciniis alternis recurvo-patentibus, obovato-cuneiformibus inferiore parte intus canaliculatis, canali barbato ſetis inferioribus flavis, mediis albis, ſupremis violaceis, margine utrinque lineis albis apice recurvis picto; petalis tribus reliquis imberbibus, erectis, patentia æquantibus, ovalibus, apice emarginatis, baſi ſubito coarctatis in unguem canaliculatum, marginatum, flaveſcenti-albo-ſtriatum.

STAMINA tota pallide cæruleſcentia: filamentis ſublinearibus, nitidis; antheris oblongis, obtuſis, ſubemarginatis, inferne lateſcentibus, baſi ſagittatis.

GERMEN breve, obſolete triangulum, angulis obtuſis, levi ſulco ſeu linea exaratis; ſtylus germine triplo quadruplove longior, triangularis; ſtigmata tria petaloidea, ſubcuneiformia, violacea, ſubtus concava, margine prominente ab apice discreta, ſupra convexa & ſubcarinata, apice inciſa & quodammodo eroſo-dentata.

CAPSULA obovata, tribus ſulcis totidemque lineis longitudinaliter exarata, glabra, lævis, ſtyli reliquiis mucronata, trivalvis, trilocularis: diſſepimentis e valvularum medio eductis.

SEMINA ovalia, altero latere magis convexa, lævia, fusca.

In planta culta folia propaginum ſæpe excedunt ſcapum, quem demum in fructu fere duplo ſuperant; & e baſi ſcaporum non raro prodit unus alterve pedunculus longior uniflorus velut radicalis.

Habitat in herbidis collium & montium, a vino Tokayino, quod proferunt, celebratorum, moſtratibus Hegyallya nominatorum, velut ſupra vineas ad Ond, in Sátor majore, in Tállyai Vár-hegy, in monte Tokay.

Floret ſub finem aut medium Maji.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Stamen.
b. Piſtillum.
c. Capſula.
d. Semen.
Omnia in nativa magnitudine.

Tab. 227.

SPIRAEA CANA.

Spiræa foliis ovatis, acutis, integerrimis, ſubdentatisque, villoſo-canis; corymbis lateralibus, pedunculatis.

RADIX lignoſa, calamo raro craſſior, transverſa, in ramos cauliferos & ultra prorepentes diviſa, junior fusca, ſenior nigricans.

CAULES fruticoſi, erecti aut adſcendentes, inferne calamum ſubæquantes, raro craſſiores, indiviſi, ſuperne ramoſi, per adultiorem ætatem paniculati, fruticulos pedales aut ſesquipedales, in ſolo natali raro altiores formantes: ramis primum erectiusculis; ramulis patulis; cortice obſcure fusco, tuberculis (reliquiis ramulorum) adſperſo, in hornis ramis caulibusque pallidius fusco, pubescente, demum calvescente.

FOLIA alterna, breviſſime petiolata, ovata, acuta, integerrima, utrinque, præſertim ſubtus, pilis mollibus ſubſericeis denſis canescentia, venis tenuibus reticulato-venoſa.

FLORES in corymbis fastigiatis, lateralibus, i. e. ramulos laterales terminantibus, pedunculatis: pedunculo tereti, villoso, una alterave bractea lineari villosa instructo; pedicellis vix tres lineas longitudine æquantibus, filiformibus, villosis, ebracteatis, exceptis infimis non raro bractea lineari donatis.

PERIANTHIUM campanulatum, pubescens, quinquedentatum: dentibus patentibus, obtusiusculis, persistentibus.

COROLLA pentapetala alba: petalis emarginatis.

STAMINA calycem excedentia, tricenis plura: filamentis calyci insertis, tenuissimis, albis; antheris subrotundis, flavescentibus.

PISTILLUM calycem primum æquans, tandem excedens: germina quina, oblique ovata, intus linea eminente instructa, subpubescentia; styli filiformes, patentes, glabri, stigmate incrassato, obtuso terminati.

CAPSULAE oblongæ, subcompressæ, subvillosæ, intus sutura eminente instructæ, stylo persistente acuminatæ, bivalves.

In unico ramulo vegetiore vidimus folia quædam apice hinc aut utrinque uno alterove dente acuto subserrata; in culta stirpe plura talia occurrunt, ut tamen longe plurima etiam per culturam maneant integerrima.

Habitat in altis & præruptis rupibus calcareis, quæ sinistro lateri lacus Plitviczensis penultimi, Milovanovo Jezero dicti, in Croatia montosa adstant.

Floret sub finem Maji.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos.
b. Calyx cum pistillis.
c. Pistilla.
d. Capsulæ.

Tab. 228.

BISCUTELLA ALPESTRIS.

Biscutella siliculis glabris; foliis oblongis, versus basim angustatis, dentatis, hispidis, subcarnosis, caulinis linearibus, integerrimis.

RADIX biennis (saltem in horto unica planta in tertium annum perduravit), spithamæa aut pedalis, latere nonnullos ramos radiculasque edens, fuscescenti-albida.

CAULES ex eadem radice communiter plures, erecti, aut a basi ramosi aut inferne majore parte simplices, superne tantum in ramos alternos divisi, inter ramos flexuosi, teretes, culmo Tritici crassitie æquales, inferne hispidi pilis patentibus albis, superiora versus rarescentibus, ac demum deficientibus. Rami aut proprie pedunculi (nec enim folia, sed flores tantum gerunt), erecti, filiformes, glabri, nitidi.

FOLIA crassa, subcarnosa, fragilia, nitidula, obtusa, rachi alba: radicalia copiosa, utrinque hispida, scabraque, oblonga, versus basim angustata, obtuse remoteque dentata dentibus utrinque 2-3, jam obsoletis jam eminentioribus, albidis; caulina semiamplexicaulia, linearia, integerrima, superiora successive calvescentia.

FLORES in corymbis ramos terminantibus, cum fructu in racemos elongandis: pedunculo communi erecto, glabro; propriis patulis, adspersis aliquot pilis.

CALYX viridi-flavescens, glaber, erectus: foliolis diſtantibus, oblongis, canaliculatis, obtuſis, apice concavis, baſi incurvis, binis oppoſitis baſi paulo magis prominentibus.

COROLLA pallide flava: petalis obtuſis, cuneiformiter adtenuatis, lamina patente oblonga, inferne ad unguem utrinque dente obtuſo aucta.

GLANDULAE NECTARIFERAE quatuor: duæ ad baſim ſtaminum longiorum prominentes, aliæ duæ ſingulum filamentum brevius cingentes atque utrinque dente prominentes.

STAMINA calyce longiora, erecto-patula, flava: filamentis craſſiusculis, firmis, teretibus, apice tenuioribus, ad lentem denticulato-ſcabris; duobus lateralibus brevioribus, omnibus calyce longioribus, corolla brevioribus; antheris oblongis, ſulco exaratis.

GERMEN compreſſum, bilobum: lobis rotundatis. Stylus teres, erectus, germine plus quam duplo, ſtaminibus paulo longior. Stigma obtuſum.

SILICULA breviter pedicellata: pedicello ſupra receptaculum in diſſepimentum atque ſtylum perſiſtentem continuato, biloba: lobis ſuborbiculatis, glabris, obſolete venoſis. Semen in utroque loculo unicum, compreſſum, ſuborbiculatum.

Habitat in alpinis & ſubalpinis Croatiæ.

Floret a fine Junii in Julium.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Stamen.
d. Piſtillum.
e. Silicula.

Tab. 229.

LOTUS GRACILIS.

Lotus *leguminibus ſubternatis tereti-ſubulatis rectis, calycibus ciliatis, foliolis oblongis, caule erecto. Willd. Spec. pl. T. III. P. II. p.* 1389.

RADIX annua, ſesqui-aut tripollicaris longitudinis, tenuis, in ramos aliquot diviſa, pallide fusca.

CAULES ſolitarii, aut bini ternive ex eadem radice: baſi nimirum bi-trifariam diviſa, raro plures, inæquales, erecti, ſpithamæi, raro pedales, graciles, filiformes, pubescentes pilis longiusculis patentibus, inferne ſimpliciſſimi, ſuperne alternatim ramoſi: ramis erectis.

FOLIA alterna, petiolata, ternata: foliola utrinque margineque obſita pilis longis, ſubtus denſioribus, petiolulis breviſſimis ſuſtenta, inferiora obovata obtuſa cum breviſſimo mucrone, ſuperiora lanceolata, acuta, cuneiformiter anguſtata. Petiolus communis foliolis plusquam duplo brevior, hirſutus, ſupra canaliculatus, ſubtus convexus. Stipulæ magnitudine foliolorum in axillis ſubſeſſiles, obliquæ, ſemicordatæ, cæterum more foliorum piloſæ, integerrimæ, acutæ.

FLORES ſolitarii, aut bini, raro terni, intra bracteam pedicellati; pedunculis axillaribus, alternis, folio æqualibus aut paulo longioribus, ſuperioribus brevio-

ribus, filiformibus, pilis longis adſperſis. Bracteæ triphyllæ, ſeſſiles: foliolis breviſſime-petiolatis, acutis, piloſis, exterioribus ſemi-ovato-lanceolatis, intermedio utrinque anguſtato, non paucæ foliolis lateralibus deficientibus monophyllæ.

CALYX pilis adſperſus: tubo inferne anguſtato; dentibus lineari-ſubulatis, tubo longioribus, piloſis.

COROLLA flava, parva: vexillo obcordato, recurvo, verſus unguem ſtriato; alis oblongis, margine interiore in dentem obtuſum, exteriore ſeu inferiore in unguem tenuem albidum excurrente, carina alis longiore, velut in roſtrum obtuſum anguſtata, dipetala: petalis connexis, ſingulis ungui albo lineari anguſtiſſimo inſiſtentibus.

STAMINA decem, alterna breviora, unum liberum: filamentis ſetaceis albidis, nitidis; antheris ovatis, flavis.

PISTILLUM germine cylindrico tenui ſeu filiformi, glabro, nitido; ſtylo ſetaceo.

LEGUMINA patentia aut erectiuscula, filiformi-cylindrica, recta, ſemipollicaria, glabra, lævia, ſtylo mucronata. Semina ſubrotunda, ad hilum eminentia inſignita, fusca, lævia.

Crescit in graminoſis humidis, ſubſalſis, potiſſimum ubi locis parum depreſſis aquæ meteoricæ reſtagnant, in Comitatu Aradienſi ad Gyula-Várṡánd, in Temeſienſi non procul Temesvarino inter ſylvam, Jagdwald nominari ſolitam, cum Trifolio angulato, Rottboellia pannonica, Bupleuro tenuiſſimo, Aſtere cano & punctato, aliisque ſtirpibus raris.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Vexillum.
c. Ala.
d. Carina.
e. Genitalia.
f. Piſtillum.
g. Legumen.
h. Semen.
Omnia aucta.

Tab. 230.

SCABIOSA LAEVIGATA.

Scabioſa corollulis quadrifidis, æqualibus: foliis pinnatis, glabris: foliolis lanceolatis integerrimis, decurrentibus.

RADIX perennis, indicis pollicisve craſsitie, pro loci circumſtantiis varie flexa, ad pedem & ultra longa, in fine in ramos aliquot, ſuperne in plures cervices diviſa, extus variis eminentiis inæqualis, obſcure fusca, intus albida, circulo obſcuriore corticem, & alio medullam diſtinguente.

CAULES plures ex eadem radice, erecti, fesqui- aut bipedales, in culta planta tripedales, glabri, læves, nitidi, atomis impalpabilibus adſperſi, rigidi, fragiles, medulla pallide viridi farcti, pennam Cygni craſsitie æquantes, interiore parte teretes, ſuperiore obſolete obtuſeque quadranguli lateribus binis convexis, aliis ſubexcavatis, dichotomia ſimplici terminati, aut ramis quatuor cruciatim oppoſitis inſtructi.

FOLIA glabra, lævia, nitida, fubcoriacea, prima propaginum feu radicalium cervicum lanceolata, acuta, integerrima; reliqua omnia decursive pinnata: foliolis integerrimis, acumine tereti terminatis, inferiorum lanceolatis, ciliatis, fuperiorum linearibus, omnino, etiam margine, nudis. Petioli carinati, albidi, fubdiaphani, rigidiusculi, fupra plani.

FLORES fubnutantes, fubglobofi, fuftentati pedunculis e dichotomia & apice ramorum natis, fpithamæis aut pedalibus, erectis, fubtetraëdris, glabris, lævibus, adfperfis tamen, cum teneri funt, atomis prominentibus, non nifi per lentem videndis.

CALYX foliolis imbricatis, extimis viridibus, fubrotundis, obtufiffimis, marginatis, breviffime tenuiffimeque ciliatis; proximis ovatis, obtufis, paulo longius ciliatis, intimisque fcariofis, pallide ftramineis, lanceolatis, acutis, fubpungentibus, corollularum tubulos fubæquantibus, femina excedentibus, tantum verfus apicem ciliatis.

COROLLULAE cum calyce in fubrotundum capitulum difpofitæ, pallide ochroleucæ, utrinque pubescentes, quadrifidæ: laciniis obtufis, exteriore paulo longiore, nec tamen radiantes.

FILAMENTA corollulis longiora, capillacea, alba; antheræ transverfæ, ochroleucæ.

GERMEN album, villofum, tetragonum, angulis fingulis in denticulum terminatis. Stylus albus, filiformis. Stigma obtufum.

SEMINA pubescentia, tetragona, utroque fine nonnihil adtenuata, lateribus omnibus biftriata, calyculo facile deciduo, pubescente, pilis albis denfis ciliato coronata, & paleis longioribus fubpungentibus discreta.

Habitat in rupibus calcareis Banatus: ad Csiklovam, Thermas Herculis, Specum Veteranam, & in muris vetuftis aquæductus fupra Topletz. Floret Julio.

Proxime accedit ad S. leucantham & corniculatam noftram, præfertim floris forma, calycisque ftructura; fed abunde diftincta.

Tab. 231.

CHEIRANTHUS CUSPIDATUS.

Cheiranthus *foliis lanceolatis dentatis, caule recto fimplici, filiquis ftrictis late ancipitibus ftylo perfiftente duplo longioribus. Marfchall ab Bieberftein Cafp. p.* 116. *n.* 21.

Turritis *montana filiquis latis. Buxb. Cent.* 2. *t.* 33. *f.* 1.

RADIX biennis, fub caule plerumque flexa, palmaris aut fpithamææ longitudinis, fuperne calamum craffitie prope æquans, ramofa, albida.

CAULIS folitarius, erectus, 2-3-pedalis, ftrictus, culmum Tritici calamumve adæquans craffitie, in debili planta fimpliciffimus, in vegetiore fuperne ramofus: ramis alternis, erectiusculis, cauleque acute angulatis fulcatisque.

FOLIA radicalia in petiolum longiorem fupra canaliculatum, fubtus carinatum anguftata, repando-dentata, obtufa; caulina alterna, feffilia, patentia, remote mucronato-ferrata; inferiora verfus bafim anguftiora; fuperiora æqualis prope latitudinis a bafi ad apicem, utraque obtufa cum breviffimo mucrone; fuprema fagittata, rameaque lanceolata, acutiuscula; omnia, præfertim fupra, fcabriuscula a fetulis adpreffis, plerisque in quaternos radios ftellatis.

FLORES racemofo-corymbofi, breviter pedunculati: pedunculis tetragonis, angulo exteriore per pedunculum communem racemi decurrente.

CALYX oblongus, quadrangulus, pallidus, canescens: foliolis carinatis, basi ab se invicem dehiscentibus, apice distantibus, binis oppositis basi magis prominentibus, saccatis, apice membranaceo-marginatis; aliis binis apice magis eminentibus, quodammodo in cymbam concavis, magis carinatis, carina supra apicem membranaceum eminente.

COROLLA dilute flava: unguibus petalorum calyce longioribus, albidis, sublinearibus, superne nonnihil latioribus marginatis; laminis patentibus obovatis, in unguem angustatis, integerrimis aut subemarginatis.

GLANDULAE nectariferæ utrinque intra stamina breviora singula, & extus ad basim inter longiora.

STAMINA quatuor longiora antheris fere totis, bina nonnisi apice harum supra calycem eminentia: filamentis subulatis, albidis; antheris sagittatis, obtusiusculis, sordide flavis.

PISTILLUM staminibus brevioribus longius, reliquis brevius: germine sublineari, complanato-quadrangulo, pallido, scabriusculo; stylo fere germinis longitudine, contrarie compresso, scabriusculo; stigmate capitato, apice perforato.

SILIQUAE racemo palmari, spithamæo longiorive adpressæ, lineares, lato-ancipites, subquadrangulæ: angulis binis ad suturas obsoletis, stylo persistente plus quam duplo breviore mucronatæ.

SEMINA arcte sibi incumbentia, hinc superne velut oblique truncata, irregulariter angulata, pedicello recurvo adfixa, fusca.

Caulis & pedunculi setis adpressis adspersi.

Habitat in rupibus calcareis ad Thermas Herculis. Floret a medio aut fine Junii.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Stamen.
d. Pistillum.
e. Siliqua.
f. Semen.

Tab. 232.

CARDUUS COLLINUS.

Carduus foliis decurrentibus, pinnatifidis, superioribus lanceolatis, subtus tomentosis; pedunculis unifloris, tomentosis, hinc crispatis; calycibus ovatis: squamis subulatis, exterioribus recurvo-patentibus.

RADIX biennis, digitum auricularem crassitie æquans, subspithamæa, simplex, pallide ac sordide fusca, radiculas albidas undique edens.

CAULIS solitarius, erectus, bi- tripedalis, simplex, apice tantum in 3-6 ramos divisus, angulatus, cano-tomentosus, calamum aut digitum auricularem crassitie æquans, medulla alba farctus. Rami plerumque simplicissimi, in vegetiore tamen planta, in 2-3 pedunculos divisi, in planta culta plurimi, fere e plerisque axillis.

FOLIA pinnatifida: laciniis inæqualiter & quodammodo eroſo-dentatis: dentibus in ſpinas inæquales, ſubinermes, pallide fusco-flavescentes terminatis; ſubtus tomento denſiſſimo cana, ſupra pilis arachnoideis tecta; radicalia deficientibus ſenſim laciniis petiolata: petiolis ſubtus carinatis, ſupra canaliculatis; caulina margine dentato, ſubſpinoſo, undato decurrentia; ſumma lanceolata, eroſo-dentata lobataque, itidem decurrentia.

FLORES ſolitarii, erecti in pedunculis ramos terminantibus, teretibus, uno alterove folio minuto ſubulato inſtructis & margine hujus utroque decurrente prope ad calycem usque criſpatis, denſe tomentoſis, indeque albicantibus.

CALYX ovatus, baſi apiceque purpureus, glaber: ſquamis ſubulatis, ſpinula ſetacea inermi terminatis, ſuperiore parte patulis; erecti, maturo fructu decidui.

COROLLA purpurea, parte emerſa calycem non adæquans: corollulis tubulo albo, ſuperne in nodum gibbum dilatato; limbo quinquefido: laciniis linearibus, acutis, canaliculatis, exteriore inciſuris profundioribus discreta.

STAMINA corollulas ſubæquantia: filamentis albis, pubescentibus; antheris violaceis, longioribus, in tubulum 5-ſulcato-angulatum, apice quinque-dentatum connatis, baſi prominente tenuiſſime multifidis.

GERMEN oblongum, ſubcompreſſum, nitidum, album. Stylus ſtaminibus longior, filiformis, inferne albus, ſuperne purpurascens, nudus. Stigma ſimplex, apice emarginatum, a ſtylo circulo eminente diſterminatum, purpureum.

SEMINA oblongo-ovata, compreſſa, nitida, pappo piloſo, rigidiusculo, longiore albo coronata.

RECEPTACULUM ſetis rigidiusculis, candidis, nitidis denſe obſitum.

Habitat in collibus, præſertim vitiferis, Comitatus Hontenſis, Neogradienſis, Heveſienſis, Borſodienſis, Zemplinienſis.

Floret a fine Maji.

Ad latus iconis ſiſtitur flosculus ſeparatus.

Differt a candicante noſtro tab. 83. florescentia maturiore; foliis ſupra arachnoideo-piloſis, ſubtus tomentoſo-canis; ſpinis rigidioribus, fusco-flavescentibus; pedunculis brevioribus criſpatis; calycum ſquamis exterioribus recurvo-patentibus.

Tab. 233.

CARDUUS HAMULOSUS.

Carduus *foliis decurrentibus lanceolatis pinnatifido-dentatis ſpinoſis ſubtus villoſis, pedunculis unifloris tomentoſis, calycinis ſquamis ſubulatis ſpinoſis interioribus recurvatis. Willd. Sp. pl. T. III. P. III. p.* 1650.

Carduus hamuloſus. *Radix biennis. Caulis ramoſiſſimus. Folia ſinuata decurrentia, margine ſpinuloſa. Flores ſolitarii, longe pedunculati. Squamæ perianthii recurvæ. Ehrh. Beytr. 7. p.* 166.

RADIX biennis, ſubſimplex aut in ramos paucos diviſa, radiculas aliquot latere edens, in ſolo duriore longitudinem digiti vix excedens, alias ſpithamam ſuperans, aut pedem prope adæquans.

CAULIS erectus, $1\frac{1}{2}$-4-pedalis, non raro in ſolo natali tantum unum alterumve ramum edens, alias a baſi ramoſus: ramis ad angulum acutum erectis, more caulis ſubangulatis, ſtriatis, piloſis.

FOLIA pinnatifida, crispa, dentata, ſpinoſo-ciliata: ſpinis inæqualibus, pallide fuscescentibus, ſubinermibus, utrinque viridia, ſubtus tamen paulo pallidiora, utrinque præſertim ſupra & verſus inſertionem baſi racheos pilis albis, longiusculis, ſubtus lanuginoſis, obſita; radicalia profundius pinnatifida: laciniis diſtantibus, obtuſis, verſus baſim minoribus irregulariter diſpoſitis inſtructa; caulina utroque margine decurrentia, caulem ramosque tegentia & criſpantia; inferiora radicalibus ſimilia, ſed minus profunde laciniata, ſuperiora lanceolata, ſinuato-pinnatifida; ramea lanceolata dentata; ſumma linearia integerrima.

FLORES majusculi, erecti, ſolitarii, in pedunculis elongatis, ſtrictis, villoſo-tomentoſis, canis, ſuperne aphyllis, nec niſi raro criſpatura tenui aphylla usque ad calycem adſcendente obſeſſis.

CALYCES depreſſo-ſubrotundi, plerumque toti purpuraſcentes, ſquarroſi: ſquamis lineari-ſubulatis, exterioribus ſubinermi-ſpinoſis, recurvato-patentibus, aut recurvo-hamatis, interſperſis pilis arachnoideis, dorſo linea eminente pallidiore inſtructis, intimis planis, inermibus apice luteis.

COROLLA purpurea: tubulo corollularum albo, medio tumido, ibidemque communiter fusco; laciniis limbi æqualibus, acutis, apice ſubrecurvo, exteriore inciſuris profundioribus discreta.

STAMINA filamentis albis, villoſis; antheris violaceo-purpureis, acutis; polline albo.

GERMEN ovato-oblongum, album, nitidum. Stylus albus, verſus ſtigma purpureus, ſub hoc villis breviſſimis cinctus. Stigma ſimplex, purpureum, poſt deflorationem fuscum, corollulas ſubæquans, a ſtylo per annulum tumidum disterminatum.

SEMINA oblonga, fusca, nitida, ſtriata, ſuperne circulo pallidiore coronata, e qua apex flavescens ſeparabilis prominet. Pappus piloſus, ſeſſilis, albus, nitidus, ſemine multoties longior, corollulam ſubæquans.

RECEPTACULUM pilis denſis, rigidiusculis, albis obſitum.

Habitat in pratis ſiccis, marginibus agrorum, & aggeribus planioris Hungariæ, rarius in collibus & minoribus montibus auſtralioribus.

Floret Junio & Julio in Auguſtum usque.

Icon ſemen cum pappo ſeparatum exhibet.

Tab. 234.

CHEIRANTHUS JUNCEUS.

Erysimum junceum: *foliis linearibus glabris ſtrictis, ſiliquis erecto-patulis, caule ſimplici apice ramoſo. Willd. ſp. pl. T. III. P. I. p.* 513.

RADIX videtur eſſe perennis (aderant enim tempore floreſcentiæ in pluribus ſpeciminibus reliquiæ vetuſtorum caulium), palmaris aut ſpithamæa, culmo Tritici paulo craſſior, calami craſſitiem nunquam adæquans, ſub terræ ſuperficie communiter oblique flexa, tum recta in terram penetrans, flexuoſa, ſimplex, radiculas fibrasque latere edens, albida.

CAULES plerumque ſolitarii, rarius bini ternive ex eadem radice, erecti, ſesqui- aut bipedales, vel etiam altiores, tenues, teretes, læves, inferne pilis reverſis hirſuti, verſus ſuperiora ſucceſſive rarioribus patentibus adſperſi, demum ſuperne omnino deſi-

cientibus glabri, ſubflexuoſi, ſimplices, ſuprema parte duos - quatuor ramos ſimpliciſſimos aphyllos promentes.

FOLIA lanceolato - linearia, ſubcanaliculata, apice ſubcalloſo fuſcescente obtuſiusculo terminata; radicalia in petiolum anguſtata; caulina ſeſſilia, erecta; inferiora, ut radicalia, pinnatifido - dentata: dentibus remotis, plus minus elongatis, lanceolato-linearibus, ſæpe incurvo - ſubfalcatis, utrinque pilis patentibus albis adſperſa ciliataque, ſuperiora dentibus ſucceſſive decreſcentibus ac demum deficientibus integerrima, linearia, glabra, nitida.

FLORES in corymbis, cum fructu in racemos $2\frac{1}{4}$ - 4 pollicares rectos elongandis: pedunculis tenuibus, filiformibus, glabris, verſus calycem incraſſatis, cum flore patulis, cum fructu divaricatis.

CALYX foliolis diſtantibus, divaricatis, minus tamen quam in Sinapi, viridi-flaveſcentibus, linearibus, obtuſis, apice fornicatis, binis paulo anguſtioribus, apice gibbo prominente inſtructis.

COROLLA flava: unguibus petalorum calycem æquantibus, erectis, latis, ſuperne aliquantum dilatatis; lamina parum latiore, oblonga, patente, integerrima aut ſubemarginata, ab ungue vix niſi per flexuram diſtincta.

STAMINA calyce longiora: filamentis ſubulatis, pallide viridi - flavascentibus, duobus oppoſitis brevioribus, remotioribus; antheris oblongis, baſi bifida ſubſagittatis, apice ſubrecurvis.

GLANDULA NECTARIFERA profunde viridis, cingens utrumque par ſtaminum longiorum, duoque breviora.

PISTILLUM ſtamina æquans: germine filiformi; ſtylo breviſſimo, germen craſſitie ſubæquante; ſtigmate craſſiore, capitato, ſulco transverſo emarginato.

SILIQUA ſemipollicaris aut paulo longior, ſubfiliformis, erecta, ſtylo tenuiore terminata.

Pedunculi, calyces, ſiliquæ glabræ, nitidæ.

Habitat in pratis ſiccis Comitatus Bacſienſis, Heveſienſis, & in collibus apricis Zemplinienſibus, atque in ſubſalſis verſus Tibiscum.

Floret ſub finem Maji aut initio Junii.

Quod de claſſe Tetradynamiæ in univerſum fateri oportet: characteres generum ad eam pertinentium botanicis crucem figere, id etiam de ſtirpe hac noſtra obtinet, cui nomen Cheiranthi juncei, quod eidem primum magis ob ſimilitudinem quandam cum nonnullis hujus generis ſpeciebus, quam ſolido ex fundamento indideramus, ideo tantum relinquimus, quia in *Spec. pl. cura Willdenowii editis* ſub illo ad iconem & deſcriptionem noſtram provocatur, & quia, occaſione plantam in horto educandi hactenus deſtituti, ipſi adhuc dubii hæremus, ad quodnam genus pertineat. Maxime quidem affinis eſt Braſsicæ polymorphæ noſtræ (*Plant. rar. Hung. t.* 90.): ut adeo, ſi hæc Braſsicis adnumeranda eſt, etiam præſentem ſtirpem ad hocce genus referre oporteat; verum, quod jam loco citato monuimus, plures ſunt notæ, quibus illa ab hujus charactere discrepat, iisdemque etiam Cheiranthus junceus ab eodem recedit. Ab Eryſimo differt ſtirps utraque calyce patente & ſiliquis ſubfiliformibus, nec niſi per exſiccationem obſoletos angulos exhibentibus; a Cheirantho autem pariter calyce patente: foliolis baſi æqualibus, nec binis baſi gibbis; & ſtigmate emarginato, nec bilobo; ab utroque præterea minutioribus quibusdam aliis notis. Quod igitur certum putamus, eſt, ſtirpem hanc cum Braſſica polymorpha ad idem genus, quod forſitan novum

conſtituendum erit, pertinere; ab hac vero differre caulibus ſubſolitariis, tantum apice ramoſis, baſi hirſutis; ramis patentibus, rectis, aphyllis; racemis rectis.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Semina.
d. Piſtillum.

Tab. 235.

SPIRAEA OBLONGIFOLIA.

Spiræa (fruticoſa) foliis oblongis, baſi anguſtatis, apice inciſo-dentatis integerrimisque, pubescentibus, ciliatis; corymbis pedunculatis.

RADIX ramoſa, minime repens, profunde in humum & inter rupes penetrans, fusca.

CAULES ex eadem radice plures, fruticoſi, pennam anſerinam, digitumve craſſitie, tres quatuorve pedes, in horto prope orgyam altitudine æquantes, erecti, ſtricti, tuberculis ſparſis a rudimentis ramulorum obſiti, ſuperne in ramos erectos diviſi, cortice cinerascenti-fusco & epidermide fusca, altero anno longitudinaliter in rimas findenda tecti; ligno fragili, pallide viridi; medulla pallide fusca. Caules & rami horni nonniſi ſub foliorum inſertione pilis aliquot adſperſi, cæterum glabri, non raro ſubpurpuraſcentes, obſolete angulati a marginibus petiolorum forma lineæ nonnihil elevatæ decurrentibus.

FOLIA alterna, breviſſime petiolata, petiolis baſi lateſcente cauli adplicatis, pubescentibus; oblonga, baſi anguſtata, integerrima &, ſuperiora ramorum cauliumque hornorum, hinc aut utrinque uno alterove dente inciſuraque inſtructa: dentibus apiceque mucronatis, ex flaveſcenti-pallide viridia, diaphane venoſa, ſupra pilis rarioribus adſperſa, ſubtus pubescentia, pilis tenuibus ciliata, demum, ciliis quibusdam perſiſtentibus, calvescentia. Folia ramulorum floriferorum ſeu pedunculos corymborum obſidentia omnia integerrima, obtuſiuscula, breviora anguſtioraque, confertiora.

FLORES in corymbis lateralibus, hæmiſphæricis, 30-40-floris, thyrſum ſpithamæum aut pedalem denſum, in ramis declinatis ſecundum, conſtituentibus, ramulos pollicares aut ſesquipollicares terminantibus.

PEDUNCULI ſemipollicares, ſuperiores ſucceſſive breviores, filiformes, glabri, baſi aut ſupra baſim bractea ſubulata minutiſſima inſtructi, quæ tamen in ſuperioribus ſæpe deficit.

CALYX brevis, turbinatus, obſolete decemangulatus, glaber, limbo 5-partito: laciniis obtuſiusculis recurvis, interjecto ſinu obtuſo ampliusculo, intra ſtamina inſtructus margine eminente, ſubcarnoſo, pallide flavescente, ſulcato, crenato.

COROLLA candida, patentiſſima, calyce major: petalis planis, orbiculatis, integerrimis, baſi transverſim velut abſciſſis, ſinui calycis ſingulo inſertis.

PISTILLA 5, rarius 6: germine triangulari-ſubovato, pubescente; ſtylo filiformi, albo, glabro, corollam non æquante; ſtygmate ſubcapitato, pallide flavescente.

CAPSULAE oblongæ, ultra medium e calyce emerſæ, erectæ, baſi in breviſſimum pedicellum adtenuatæ, villoſæ, apice recurvato ſtylis perſiſtentibus elongatis horizontaliter patentibus roſtratæ. Semina linearia, quadruplo longiora quam lata, fusca.

Habitat in monte calcareo Metsek ad Quinque-Eccleſias locis petroſis.

Floret Majo.

Convenit plerisque notis cum Sp. chamædrifolia, quacum eodem tempore floret; ſed differt caulibus altioribus ſtrictioribus; foliis oblongis, baſi anguſtatis, plerisque integerrimis, acutis, pubeſcentibus; calycis forma, ejusque laciniis tubo brevioribus; capſularum mucronibus ſeu ſtylis longioribus, horizontaliter patentibus. Cultura in horto faciem non mutavit.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx cum ſtaminibus.
b. Petalum.
c. Germen.
d. Capſula.

Tab. 236.

CHRYSANTHEMUM ROTUNDIFOLIUM.

Chryſanthemum *foliis petiolatis ſerratis inferioribus ſubrotundis, ſuperioribus ovatis, caule unifloro. Willd. Sp. pl. T. III. P. III. p.* 2144.

RADIX perennis, primaria transverſa aut obliqua, calamum non raro craſſitie æquans, ſordide fuscescenti-albida, radiculas bi-triunciales demittens.

CAULES plerumque ſolitarii, locis tamen pinguibus humectis etiam plures ex eadem radice, erecti aut adſcendentes, in alpibus ſpithamæi aut ſubpedales, in ſylvis ſubalpinis ſesquipedales, culmo Tritici paulo craſſiores, ſimpliciſſimi, nec niſi rariſſime unum alterumve ramum exſerentes, ſemper pentagoni: lateribus planis, angulis nonnihil eminentibus, plerumque obſcure purpureis.

FOLIA inæqualiter inciſo-ſerrata, ſubtus venoſa, glabra, ſupra pilis albis nitidis raris brevibus adſperſa; radicalia & caulina inferiora petiolata, infima cordato-ſubrotunda, ſerraturis latis obtuſis cum breviſſimo denticulo inſtructa; reliqua ſucceſſive brevius petiolata, dentibus argutis ſerrata, primum ſubrotundo-ovata, tum oblonga, ſumma denique lanceolata, ſubſeſſilia.

FLOS in planta alpina ſemper unicus, in ſylvatica vegetiore non raro duo tresve, terminales, erecti, pedunculo ſulcato-angulato inſiſtentes.

CALYX hemiſphæricus, imbricatus: ſquamis oblongis, obtuſis, obtuſe carinatis, carina ſubtuberculata-ſcabris, margine denticulato nigro cinctis, apiceque ſcarioſo, fusco-nigro terminatis.

COROLLA ampla: radio candido, ſubvigintifloro, conſtante flosculis fœmineis fertilibus, tubulo viridi, ligula lineari, calyce plusquam duplo longiore, apice obtuſe bi-tridentata inſtructis; disco convexo, flavo, numeroſis flosculis hermaphroditis fertilibus e limbo 5-dentato in tubulum viridem deſinentibus compoſito.

STAMINA quinque: filamentis breviſſimis tenuiſſimis albis; antheris in tubulum coalitis flavis.

GERMEN oblongum, ſubangulatum, nitidum, glabrum, pallide virens. Stylus ſetaceus, videſcens, apice bifidus in ſtigmata obtuſa flaveſcentia.

SEMINA germinibus ſimilia, fusca, corona deſtituta.

RECEPTACULUM nudum.

Habitat in alpinis & ſubalpinis Comitatus Bereghienſis, Marmaroſienſis & Szathmarienſis, atque vicinae Transylvaniae.

Floret a fine Julii in Auguſtum.

Tab. 237.

TRIFOLIUM EXPANSUM.

Trifolium hirſutum, ſpicis denſis, ovatis; calycis dente infimo tubo corollae monopetalae inaequalis breviore; ſtipulis ſubulato-cuſpidatis; foliolis oblongo-ovatis; caulibus procumbentibus.

RADIX perennis, ramoſiſſima; pedem longitudine prope adaequans.

CAULES plures ex eadem radice, undique diffuſi procumbentes, ſub florescentia demum parte extrema ſeſe aliquantum elevantes, ſesqui- aut bipedalis longitudinis, pennam anſerinam craſſitie ſaepe aequantes, obſolete angulati, ſubflexuoſi, a baſi alternatim diſticheque ramoſi: ramis patulis, ſaepe ab exortu ramoſis, unde, niſi res adcuratius inveſtigetur, bini ex eadem axilla oriri videntur, farcti medulla viridi ſubdulci.

FOLIA copioſa, magna, petiolata, dilutius ac veluti flaveſcenti-viridia: foliolis breviſſime petiolatis, oblongo-ovatis, apice recurvo adparenter emarginatis, obſolete denticulatis, ſtriatis: ſtriis diaphanis in marginem antrorſum excurrentibus. Petioli ſemiteretes, ſupra plani, ſubtus obſolete angulati, marginibus obtuſi, inferiores longiſſimi, ſubſpithamaei, ſuperiores ſenſim breviores, in floralibus tandem deficientes. Stipulae pollicares longioresve, amplexicaules, vaginantes, diaphanae, nervoſae, nervis ſaepe obſcure purpureis, apice ſubovato in cuſpidem ſubulatam longiusculam coeuntes, marginibus integerrimae, rectae, planae.

FLORES denſi in capitulis terminalibus, ſubrotundo-ovatis, breviter pedunculatis inter folia duo oppoſita, in ſtipulis membranaceis viridi-nervoſis ſeſſilia, altero communiter ſimplici, rarius utroque ternato: foliolis elliptico-lanceolatis. Bracteae inter flores nullae.

CALYX tubuloſus, ſubmembranaceus, pallidus, lineis ſeu nervis obſoletis denis, in dentes atque ſinus excurrentibus diſtinctus: dentibus ſetaceis, viridibus, ſinu latiusculo ab ſe invicem diſtantibus, quatuor ſubaequalibus, infimo duplo longiore, omnibus, etiam in fructu, erectis, piloſis: pilis longis patentiſſimis.

COROLLA purpurea, calycis dentibus longior, tubo dentem ſuperiorem aequante vel ſuperante; vexillo inferiore longiore parte cum unguibus reliquorum petalorum in tubulum haec & genitalia vaginantem connato, ſuperiore parte ſubconduplicato, ſtriato, apice emarginato; alis oblongis, obtuſis, margine exteriore in unguem longum capillarem excurrente; carina ſubovata, acutiuscula, conduplicata, ungui longiori, latiusculo inſiſtente, alas aequante.

STAMINA diadelpha: filamento uno libero, reliquis inter ſe & cum ungue carinae connatis; antheris ſubrotundo-ovatis, flavis.

GERMEN oblongum, ſubcompreſſum, pallide virens. Stylus capillaris, albus, longus. Stigma incurvum, obtuſum, viride.

LEGUMEN obovatum, altero latere ſuperne gibbum, ſubmembranaceum, ſuperne adnata corolla cinctum, monoſpermum. Semen obovatum, altero latere in dentem obtuſum ſupra hilum protuberans, obſcure fuſcum, læve.

Caulis, folia, petioli, ſtipulæ & calyces pilis longis patentibus obſidentur.

Habitat in graminoſis Comitatus Heveſienſis, Jazygiæ, Biharienſis & Békeſienſis provinciæ.

Floret Junio & Julio, aliquot hebdomadibus ſerius quam pratenſe, ſæpe in ſerum autumnum usque.

Trifolio pratensi ſunt caules erectiusculi, inferne altero latere planiusculi, ſiccati trigoni; foliola ovata vel ovalia, omnia obtuſa, infima retuſa; ſtipulæ breves, glabræ, margine arcuatæ; ſpica nonnunquam gemina, ſubrotunda, plerumque ſeſſilis inter folia duo ſemper ternata; perianthium ſericeum: dentibus ſuperioribus in fructu patentiſſimis; alæ carina longiores; pili in petiolis ſubnulli, in pagina ſuperiore foliolorum rari ſparſi, omnes decumbentes ſeu adpreſſi, in quibus omnibus, uti & ſtatura minore atque florescentia maturiore ab expanſo noſtro differt, quod igitur pro diſtincta ſpecie eo magis agnoscendum erit, cum culturâ faciem non mutaverit, ob recenſitas qualitates œconomis præ pratenſi commendandum.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos integer.
b. Calyx.
c. Vexillum.
d. Ala.
e. Carina.
f. --- cum ſtaminibus.
g. Piſtillum.
h. Legumen.
i. Semen.

Tab. 238.

CYTISUS FALCATUS.

Cytiſus floribus pedunculatis, lateralibus, ſubternis, erectis; caule declinato, ſubramoſo; calycibus cylindraceis; foliolis obovatis, mucronatis.

RADIX lignoſa, ramoſa, pedem unum duosve longitudine æquans, ramis divaricatis patens, fusca.

CAULIS ſolitarius, pedalis aut ſesquipedalis, calamum craſſitie vix adæquans, declinatus, rarius erectus, ſimplex aut parce ramoſus, vix ultra duos ramos ſimpliciſſimos edens, teres, a gemmis ramulisque veterascentibus tuberculatus, epidermide obscure rubescenti-fusca, demum cinerascente tectus, fruticoſus: ramis junioribus hirſutis, altero vel tertio anno calvescentibus.

FOLIA e ſingula gemma bina, terna, non raro quaterna quinave, in ramis hornis ſolitaria, alterna; petiolata, ternata: foliolis ſubrotundo-ovatis aut obovatis, breviſſime mucronatis, integerrimis, ſupra ſubnudis, tandem omnino calvescentibus, ſubtus pallidioribus, hirſutis, margine ciliatis. Petioli inferiores folio breviores, reliqui

longiores, ſemi-tereti-planiusculi, plus minus hirſuti, margine obtuſo ciliati pilis longis, patentibus, albis, nitidis. Foliola gemmarum obovata, obtuſiſſima.

FLORES laterales, bini aut terni ex eadem gemma, rariores ſolitarii, pedunculati, erectiusculi. Pedunculi breves, teretes, pilis brevioribus patentibus hirſuti.

CALYX cylindraceus, nonnihil compreſſus & inflatus, pallidus, hirſutus, bilabiatus: labio ſuperiore bifido laciniis obtuſis, inferiore vix notabiliter breviore, indiviſo, ſaltem denticuli, ſi adſunt, haud discernuntur.

COROLLA magna, flava, marcescendo ferrugineo-fusca: vexillo amplo, patente, obcordato, ſubcrenato, ſubſtriato, margine rugoſulo, dorſo carinato, in unguem canaliculatum adtenuato; alis vexillo multo brevioribus, oblongis, margine interiore baſi obtuſis, exteriore in unguem album adtenuatum excurrente, extus fovea, intus eminentia pro conjunctione cum carina inſtructis; carina alis brevior, oblonga, obtuſa, inſiſtente unguibus binis, in quos petala villis connexa, e quibus conſtat, baſi abeunt.

STAMINA monadelpha, alterna longiora antheras oblongas, reliqua antheras ſubrotundas, gerentia.

GERMEN oblongum, compreſſum, pilis decumbentibus, longis, nitidis, hirſutum. Stylus ſubulatus, glaber. Stigma obtuſum.

LEGUMINA compreſſa, recurvo-falcata, mucronata, nigra, hirſuto, dodecaſperma, ad ſuturam ſuperiorem a ſeminibus nodoſa. Semina ovata, glabra, lævia, nitida, fusca, hilo albido.

Habitat in montibus calcareis ſylvaticis Croatiæ & Banatus. Floret ſub finem Junii, in horto a fine Maji.

Si Cytisus hic, quod quidam volunt, pro hirſuto *Linnæi* habendus eſt; tum profecto definitiones, deſcriptiones, icones & ſynonima fallunt: *Willdenowii* certe Cytiſus *pedunculis aggregatis ſubterminalibus etc.* his notis, & habitu Geniſtæ candicantis, atque ramis decumbentibus, quales in nota ſtatuuntur, a noſtra discrepat; Cytiſus hirſutus *Mill. dict. n.* 5. & *Cluſii* Cytiſus III. *hiſt.* 1. *p.* 96., cum uterque fruticem humanæ altitudinis eſſe enunciet, potius ad C. elongatum noſtrum pertinere, *Jacquini* autem Cytiſus hirſutus (*obſ.* 4. *p.* 11. *t.* 96.) ab eodem & falcato noſtro differre videtur. Quidquid demum conſtituerint ſyſtematici; deſcriptionem & iconem noſtram haud ingratam fore botanicis, ſperamus.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Stamina.
b. Piſtillum.
c. Legumen.
d. Semen.

Omnia, dempto legumine, aucta magnitudine.

Tab. 239.

CINERARIA RIVULARIS.

Cineraria floribus cymoſis, caule ſimplici; foliis groſſe dentatis, inferioribus cordatis: petiolis alatis integerrimis ſubdentatisque; ſummis ſeſſilibus cordato-lanceolatis, integerrimis.

RADIX perennis, primaria recta aut obliqua, fenescendo præmorfa, latere copiofiffimas radiculas tenues, digitales aut fpithamæas, albidas, fibris veftitas emittens, fuperne fafciculos foliorum edens, e quibus futuro anno caules enafcituri funt.

CAULES folitarii, aut pauci ex eadem radice, erecti, fesqui- aut bipedales, fimpliciffimi, nec nifi apice pro inflorescentia divifi, angulati: angulis bafeos purpurascentibus, pilis arachnoideis confperfi, fiftulofi.

FOLIA fupra fubrugofa, fubtus venofa, inæqualiter groffeque dentata, utrinque maxime fubtus, pilis arachnoideis confperfa; radicalia & caulina inferiora cordata, petiolata, obtufa, obtufe dentata; petiolis fubtus fulcatis, marginatis margine utrinque decurrente, plerumque integerrimo, nonnunquam fub folio uno alterove dente obtufo majore velut auricula inftructo; fuperiora oblonga, acuta, minus dentata, petiolata quidem, fed petiolis lato margine, bafi cordata femiamplexicauli alatis, pariter fulcato-triangulis; fumma cordato-lanceolata, feffilia, fubdentata integerrimaque, non raro undata.

FLORES magni (Cinerariæ longifoliæ), cymofi, faftigiati, in pedunculis feptenis pluribusve, unifloris, pollicaribus, centrali breviore, angulatis, arachnoideo-pilofis. Bracteæ lineares, femipollicares aut paulo longiores, bafim pedunculorum ftipantes, aut fupra horum bafim fitæ.

CALYX fimplex, ovatus, polyphyllus: foliolis linearibus, bafi connatis, fubcarinatis, apice intactis.

COROLLA flava: radio patente, calycem longitudine excedente: corollularum ligulis ftriatis, verfus apicem latescentibus, obtufe tridentatis; tubulis pallidioribus, longiusculis, glabris; disco convexo, calycem excedente: corollularum tubulis inferne anguftis, pallidis, fuperne dilatatis, pulchre flavis, quinquefidis in dentes acutiusculos.

STAMINA flosculorum disci corollulas fuperantia: filamentis capillaribus, albidis, tubulo infertis; antheris aureo-flavis, in tubulum quinquangulum, apice 5-fidum connatis.

PISTILLUM utrisque flosculis germine teretiusculo, ftriato, albido, glabro; ftylo filiformi, albido; ftigmatibus binis, flavis, recurvis, apice craffiore obtufis.

SEMINA oblonga, fubfulcato-ftriata, glabra, fusca. Pappus feffilis, candidus, pilofus, ad lentem tamen breviffime tenuiffimeque fubplumofus, femine longior.

RECEPTACULUM convexum, nudum, eminentiis & cavis punctis fcabrum.

Pili arachnoidei, quibus partes omnes confperfæ funt, ætate adultiore evanefcunt. Radix aromatis quidpiam fpirat. Flores odorem florum Viburni Lantanæ præfeferunt. Infra cymam fæpe unus alterve pedunculus uni- aut biflorus e foliorum axillis prodit.

Crescit ad rivulos frigidos in vallibus Matræ umbrofis: velut infra Kis-Kut fupra fodinas Orofzienfes. Floret Majo.

A C. crispa differt foliis planis, obtufe finuato-dentatis, fummis integerrimis; petiolorum marginibus integerrimis aut raro uno alterove dente inftructis; partibus omnibus arachnoideo-pilofis; flosculis radii duplo paucioribus; ftatura majore; florescentia præcociore. An tantum discriminis locus natalis, ab alpina altitudine multum distans & ab alpibus per multa milliaria remotus, inferre potuerit, nondum per culturam discere licuit.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flosculus radii. b. Flosculus disci. c. Receptaculum.

Tab. 240.

ARISTOLOCHIA PALLIDA.

Aristolochia *foliis cordatis ovatis obtufis emarginatis petiolatis, pedunculis folitariis unifloris, corollis erectis, labio lanceolato retufo.*

Aristolochia rotunda. β. *Lin. Spec. pl.* 1364.

Aristolochia rotunda, *flore ex albo purpurascente. Bauh. pin.* 307.

RADIX perennis, conftans tubere a nucis ad ovi magnitudinem, nonnunquam etiam majore, depreffo, fubrotundo, eminentiis inæquali, extus pallide fusco, rudi, intus pallide flavo, carnofo, amaro, hinc inde radiculas edente.

CAULES plures ex eodem radicis tubere, primum fub terræ fuperficie undique diffufi, ibique tenuiores albidi, fucceffive incraffati, inde una alterave curvatura adfcendentes, erectiusculi, demum fæpe declinati aut decumbentes, fimpliciffimi, ab uno ad aliud folium nonnihil flexi, tetraëdri: lateribus planis, inferiorum tamen articulorum uno linea eminente diftincto.

FOLIA alterna, petiolata, reniformi-cordata, integerrima, bafi in petiolum protracta, apice emarginata cum interjecto denticulo, fubtus pallida, triplinervi-venofa. Petioli angulati, latere fuperiore latiore nonnihil excavati, margine amplexicaules, folio paulo breviores.

FLORES axillares, folitarii ex omnibus axillis, fummis infimisque demptis, erecti, breviffime pedunculati.

COROLLA fupera, tubulofa, irregularis; basi ventricofa, ovata, hexagona, inter angulos eminentiis leviter reticulata, livide virescente, fuperne flavescente, intus atropurpureo ftriata, pilis albis villofa; tubo hexagono, inter angulos eminentes leviter reticulato, inferne pallide flavo, fuperne dilatato, longitudinaliter ftriato, intus fetulis atropurpureis adfperfo; limbo dilatato, inferne in linguam ovato-lanceolatam, obtufam, incurvam, orificium tegentem extenfo, intus fetulis atropurpureis adfperfo, et lineis fimiliter coloratis, fub orificio confluentibus, hinc in tubum excurrentibus picto.

ANTHERAE fex, fub ftigmate adnatæ, fulco exaratæ, flavo-fuscescentes.

GERMEN oblongum hexagonum angulis eminentibus, inferne anguftatum in pedunculum. Stylus breviffimus, obtufe hexagonus. Stigma fubrotundum, margine fexpartito albido cinctum, intus fuscescens.

Petioli et nervi foliorum fubvillofi, ciliati; reliquæ partes glabræ. Radix aromatica.

Habitat in fylvis demiffis Croatiæ inter Zagrabiam & Caroloftadium, & in iis, quæ ab hac urbe verfus meridiem & ortum recedunt. Floret Majo.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Corolla fiffa & explanata fuperficiem interiorem exhibens.

b. Piftillum.

Tab. 241.

ALLIUM FUSCUM.

Allium caule planifolio, umbellifero; foliis linearibus, crenulatis, fubtus angulatis; ftaminibus fubulatis; fpatha longiffima.

BULBUS ovatus, ſimplex, ſubſulcatus, albus, tunica nigricante-veſtitus, radiculas filiformes, albas, ad tres pollices longas demittens.

SCAPUS ſpithamæus aut ſubpedalis, erectus, teres, usque ad medium tectus vaginis foliorum.

FOLIA duo triave cum uno alterove rudimento ſupra bulbum, culmum ſubæquantia, plana, ſupra canaliculata ſtriataque, ſubtus angulata: angulis binis lateralibus eminentioribus, margine ſubtiliſſime crenulata, apice obtuſa, cava, cavitate transverſali in medio ſepto diviſa.

UMBELLA erecta: flores longius pedunculati, impuberes defloratique erecti, floreſcentes patuli, florentes penduli: pedunculis filiformibus, ſub flore in nodum incraſſatis, ſubpurpuraſcentibus, baſi bracteatis ſquama membranacea acuta. Spatha diphylla: foliolis e baſi latiore ſubſeptemnervi coarctatis in acumen longiſſimum (nonnunquam ipſum ſcapum longitudine ſuperans), ſub floreſcentia pendulum, obtuſum, lineare, latere interiore canaliculatum, exteriore linea in dorſo eminente ſubcarinatum.

COROLLA connivens, ſexangularis: angulis tribus alternis eminentioribus; petalis oblongo-ellipticis, carinatis, obtuſis aut emarginatis, carina & verſus marginem fuſcis, baſi intus lamina alba adnata inter ſe connexis.

STAMINA corollam parum excedentia; filamentis ſimplicibus, ſubulatis, albis, ſupra baſim petalorum e lamina enatis; antheris oblongis, ſulco exaratis, albidis.

GERMEN ſexangulatum ſulcatumque, angulis ad lentem ſuperne verrucoſis. Stylus ſub floreſcentia breviſſimus, demum fructu intumeſcente elongatus corollam perſiſtentem excedens, albus. Stigma obtuſum, album.

CAPSULA obtuſe triangularis, angulis compreſſis, baſi anguſtior, trilocularis, loculis diſpermis. Semina nigra, obverſe ſemiovata, compreſſa, ſubrugoſa, exteriore latere convexiuſculo, interiore nonnihil concavo.

Tota planta glabra, fœtidiſſima.

Habitat in rupibus calcareis Banatus, frequens ad thermas Herculis.

Floret ſub finem Julii.

Convenit quidem filamentis ſubulatis & ſpatha longiſſima cum A. carinato, nec figuræ *Halleri (All. tab. 2. f. 2.)* & *Cluſii (Hiſt. I. p. 193. II.)* a noſtra multum abludunt; ſed umbellam, quæ noſtro eſt capſulifera, omnes auctores carinato tribuunt bulbiferam, & *Hallerus* bulbum ſoboliferum, quem noſtrum ſimplicem habet. Si autem, quod ſuſpicamur, diſcrimen ab umbellis capſuliferis & bulbiferis petitum inconſtans eſt; tum certe nec diviſiones nec definitiones Alliorum, hactenus a ſyſtematicis uſitatæ, ſubſiſtere poſſunt.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Petalum.
b. - - - cum ſtamine.
c. Stamen ſeparatum.
d. Piſtillum.
e. Capſula.
f. Semen.

Tab. 242.

VICIA OROBOIDES.

Vicia *pedunculis ſubquadrifloris folio brevioribus, foliolis ovatis acuminatis bi-trijugisve, ſtipulis ſemiſagittatis baſi dentatis.*

Vicia (oroboides) *pedunculis multifloris, caule erecto, petiolis absque cirrhis. Wulfen in Jacq. coll. 4. p. 323. Hoſt. Syn. 399.*

Orobus *pannonicus quartus. Clus. hiſt. 2. p. 231.*

RADIX perennis, multiplex, ramoſa fibroſaque, hinc inde tubercula radiculis adnata gerens; pallide fusca, ad latus baſeos caulis gemmam unam alteramve pro caulibus futuris edens.

CAULIS ſolitarius aut cum altero ſterili ex eadem radice, erectus, pedalis, aut prope ſesquipedalis, ſimpliciſſimus, craſſitie culmi tritici, angulatus, angulo eminentiore cum ſulco utrinque a ſtipulis decurrente, glaber, ſuperne tamen pilis rariſſimis brevibus albis adſperſus.

FOLIA alterna, patentia, conjugata, bi-trijugave: foliolis breviſſime petiolatis, ovatis, acuminatis, infimi folii plerumque ſubrotundis obtuſis, integerrimis, ciliatis, ſubtus pallidioribus, venis ſubpiloſis. Petioli ſupra ſulco exarati, ſubtus obtuſe ſubtriangulares, cirrho ſimpliciſſimo brevi planiusculo acuto, aut potius rudimento folioli, terminati.

STIPULAE ſemiſagittatæ, utrinque acuminatæ, inferiores non raro ſupra baſim margine exteriore denticulo inſtructæ, reliquæ integerrimæ, pagina exteriore fovea immerſa impreſſæ, glabræ.

FLORES in pedunculis axillaribus brevibus erectis tres ad quinque denſe congeſti, pedicellis brevibus, teretibus, ſubpiloſis, ebracteatis inſiſtentes.

CALYCES purpurascentes angulis albidis, aut albidi dorſo purpurascentes: tubo baſi oblique ovato, 5-angulari; angulis in dentes excurrentibus; dentibus ſubulatis, recurvato-hamatis.

COROLLA mediocris magnitudinis. Vexillum patens, emarginatum, pallide flavo-fuscum, ungue lato albo reliqua petala amplexans. Alæ oblongæ, obtuſæ, flavescentes, extus macula parva fusca notatæ, mediantibus foveis & eminentiis cum carina conjunctæ, baſi alba proceſſu incurvo hamatæ, inferiore margine in unguem linearem deſinentes. Carina flavescens, baſi marginis ſuperioris utrimque proceſſu obtuſo albo, ſub hoc ungue bipartito terminata.

STAMINA decem: filamentis omnibus connexis, baſi hiatum relinquentibus, per quem nectar exprimi poteſt; antheris ovatis, viridi-flavescentibus.

GERMEN compreſſum, ſublineare, baſi adtenuatum in brevem pedicellum. Stylus brevis, ſub ſtigmate barbatus.

LEGUMEN patens, glabrum, nitidum, 8-10-ſpermum.

Habitat in ſylvis Croatiæ inter Dravum & Savum interjectis, e. g. ad Varasdinum, Toplikam, Zagrabiam.

Floret Majo.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Vexillum.
c. Ala.
d. Carina.
e. Stamina.
f. Piſtillum.

Tab. 243.

OROBUS LAEVIGATUS.

Orobus foliis tri - quadrijugis : foliolis ovatis , mucronatis , margine ſcabris : ſtipulis ſemi - haſtatis , dentatis.

RADIX perennis , primaria ſæpe digitum craſſitie æquans , non raro pollicem ſuperans , varie flexa , in ſolo fertili admodum nodoſa , ramoſiſſima , nigra ; ramis hornis fuscis , filiformibus , vetuſtis nigrescentibus , fibroſe diviſis.

CAULIS ſolitarius, erectus, pedalis, locis pinguibus ſesquipedalis aut & altior, culmo Tritici , non raro etiam calamo craſſior, firmus , rigidus, baſi teres, obſcure purpurascens , inter folia obtuſe angulatus , ſubflexuoſus , glaber, lævis , rore cano tenuiſſimo detergibili tectus, ſimpliciſſimus, aut, quod in ſolo fertili non infrequens, uno alterove ramo ſterili inſtructus , medulla farctus.

FOLIA ſubſecunda, alterna, patentia, petiolata, cirrhi aut potius folioli rudimento lineari vel ſubulato , quandoque præter hoc etiam foliolo ſolitario minore terminata , ut cum impari pinnata adpareant , cæterum tri - quadrijugave : foliolis breviſſime petiolatis, ovatis aut oblongo - ovatis , mucronatis , margine albido tenuiſſime denticulato ſcabris ; utrinque glabris , lævibus , ſubtus rore tenui canescentibus. Petioli obtuſe trianguli, ſupra canaliculati. Stipulæ patentes, acutæ ; inferiores ſemihaſtato - ovatæ , margine exteriore dentatæ , ſuperiores haſtato - lanceolatæ , uno alterove dente ſupra laciniam baſeos inſtructæ , cæterum integerrimæ.

FLORES 5 - 14 , ſecundi in pedunculis axillaribus erectis aut erecto - patulis , folia æquantibus aut excedentibus ; in vegetioribus plantis ſæpe ſpithamâ longioribus, angulatis, apice ante et ſub florescentia nutantibus, demum rectis : pedicellis teretibus , calycem ſubæquantibus , ebracteatis , ſæpe purpurascentibus.

CALYX brevis, pallidus, lineis purpureis aliquot in dentes excurrentibus notatus , baſi gibbus, ore ſinuato - dentatus, obliquus, dentibus inferioribus magis prominentibus, ſuperioribus obſoletis , obtuſis aut acutiusculis.

COROLLA ochroleuca, poſt deflorationem fusco - aurantia : vexillum recurvopatens , emarginatum , marginibus ſubrevolutum , ſtriatum : ſtriis fusco - aurantiis in medio in maculam confluentibus ; alæ oblongæ , obtuſæ, margine ſuperiore in proceſſum obtuſum , exteriore in unguem latiusculum deſinentes , latere fovea longitudinali impreſſæ ; Carina longitudine alarum , ſemiorbicularis , inferne latescens , margine utroque in proceſſum brevem obtuſum excurrens , ungue bifido bipartibilis in petala ſine pilis intermediis cohærentia.

STAMINA diadelpha (ſimplex & novemfidum), filamentorum coalitorum parte libera ſinu rotundato intercedente discreta; antheris cordato - ovatis, obtuſis , pallide flavis.

GERMEN compreſſum, ſublineare, baſi nonnihil adtenuatum. Stylus erectus, latere interiore planus , ſub ſtigmate villoſus. Stigma glabrum , acutiusculum, incurvum.

LEGUMINA erecta, compreſſa, plana, lævia, glabra.

Crescit in monte calcareo, arci vetuſtæ Mrszin oppoſito non procul Korenicza , & in ipſa alpe Pliſſivicza inter Pinum Pumilionem , utrobique rara.

Floret Junio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Vexillum.
c. Alæ.
d. Carina.
e. Stamina.
f. Piſtillum.

Tab. 244.

VERONICA INCANA.

Veronica *ſpicis terminalibus; foliis oppoſitis, crenatis obtuſis; caule erecto, tomentoſo. L. Hort. Ups. 7.*

Veronica *foliis ſubſerratis cauleque incano-tomentoſis: radicalibus oblongo-obovatis in petiolum decurrentibus; caulinis oppoſitis alternisve oblongis, baſi attenuatis. Schrad. Veron. Spic. p. 15. n. 4. et p. 19.*

RADIX perennis, obliqua, in planta ſpontanea ſæpe culmo Tritici tenuior, in culta non raro calamo craſſior, ſordide fusca, latere radiculas filiformes bi-tripollicares, in culta longiores, emittens.

CAULES erecti aut adſcendentes, albo-tomentoſi, proportione radicis craſſi, in planta ſpontanea ſolitarii, ſimpliciſſimi, nec niſi raro ſuperne pedunculos ſpiciferos duos ex axillis foliorum edentes, ſpithamæi aut pedales, raro altiores, in culta planta plerumque plures ex eadem radice, fere inde a baſi ramoſi, ſesquipedales.

FOLIA craſſa, rigidula, tomentoſo-cana, lanceolata; radicalia in petiolum adtenuata, obtuſa, crenata; caulina oppoſita, baſi adtenuata ſemiamplexicaulia, inferiora horum crenata obtuſiuscula, ſuperiora ſerrata acutiuscula.

FLORES in ſingula bractea ſolitarii ſubſeſſiles, diſpoſiti in ſpicas denſas, ſesqui-aut tripollicares, erectas, ramorum & caulium terminales, ante florescentiam a denſo tomento candicantes. Bracteæ lanceolato-lineares, acutiusculæ, floribus ſubæquales, tomentoſo-albæ.

CALYCES albo denſoque tomento involuti, quadripartiti: laciniis obtuſiusculis, exterioribus binis paulo longioribus.

COROLLA violaceo-cœrulea, tubo albido, calycem longitudine non æquante, ſubrecurvo; limbo erecto-patulo: laciniis acuminatis, acumine oblique flexis, ſuprema ovato-lanceolata, tribus reliquis lanceolatis ab illa deflexis, media reliquis anguſtiore; fauce pilis clauſa.

STAMINA corollam excedentia, diſtantia: filamentis cæruleis; antheris ovatis, obtuſis, baſi ultra medium bilobis, primum cærulescentibus, dein pallide flavescentibus colore pollinis.

GERMEN ovatum, denſo tomento tectum, apice longius villoſum. Stylus glaber, cæruleus, ad infimam corollæ laciniam declinatus. Stigma obtuſum, concolor.

In horto culta minus tomentoſa evaſit.

Habitat in locis arenoſis, ſylveſtribus Comitatus Szabolcſenſis & Szathmarienſis.

Floret Julio.

a. Calyx.
b. Corolla.
c. Piſtillum.
d. Capſula.
e. Semen.

Tab. 245.

VERONICA DEPAUPERATA.

Veronica pedunculo axillari, ſubracemoſo, paucifloro; foliis obovatis, obtuſis, ſubſerratis; pedunculisque calycibusque piloſis.

RADIX perennis, rependo diffuſa, ſubnodoſa, ſquamata, ſenior fusco-nigra, junior obſcure fusca, radiculas fibroſas, ſesqui- aut bipollicares, fuscescenti-albidas demittens.

CAULES ex eadem radice plures, ſemipollicares brevioresque, raro pollicem altitudine adtingentes, ſteriles floriferique, illi breviores paucorum foliorum fasciculum apice gerentes, ac velut propagines futuro anno fructificaturas conſtituentes, hi baſi perennante aphylla decumbentes, ad loca lapſorum foliorum radiculas edentes, inde adſcendentes, filiformes, ſimpliciſſimi.

FOLIA oppoſita, petiolata, obovata, in petiolum adtenuata, obtuſa, verſus apicem utrinque dente uno aut duobus tribusve obtuſis ſubſerrata, piloſa: pilis patentibus, longiusculis, ſolitariis, binis ternisque ex eodem puncto.

FLORES pauci (2-3, rariſſime 4, non raro unicus) in pedunculo unico caulis partem erectam longitudine ſæpe duplo, nonnunquam triplo ſuperante, infra apicem ejusdem ex axilla folii enato, filiformi, pubescente pilis patentibus, ſuperiora verſus ſucceſſive denſioribus: pedicellis propriis hirſutioribus, 2-3 lineas longis, cæterum ſimilibus, uno ex apice, altero vel binis oppoſitis infra hunc ex axilla bracteæ, aut binis ſub apice foliis aliquot minoribus terminato, tertio quartoque alternis ex axilla emiſſis. Bracteæ oblongæ, foliis anguſtiores, obtuſiusculæ, verſus baſim adtenuatæ, integerrimæ aut verſus apicem hinc vel utrinque dente unico obſoleto inſtructæ, more foliorum piloſæ, oppoſitæ, aut ſolitariæ: ſitu nempe pedicellorum, quorum baſes ſingulæ ſtipant.

CALYX, ut pedunculi, piloſus, quadripartitus: laciniis oblongis, obtuſiusculis, inferne anguſtioribus, ſuprema paulo majore, infima paulo minore lateralibus; nonnunquam 5-partitus lacinia quinta minima, aut tripartitus ſuprema maxima.

COROLLA calyce major, rotata cum tubulo breviſſimo albo, intus parte inferiore piloſo: limbo cæruleo quadripartito: laciniis rotundatis, infima minore, ſuprema nonnunquam emarginata, maxima, lineis 7 profundioribus, lateralium ſingula quinis notata.

STAMINA corolla parum breviora, tubo hujus inserta: filamentis utrinque adtenuatis, compreſſis, baſi albis, cæterum violaceis. Antheræ ſubſagittatæ, violaceæ, poſt antheſim nigro-fuscæ.

GERMEN ovato-ſubrotundum, compreſſum, ſubpubescens. Stylus filiformis, glaber, violaceus, inferne albus. Stigma ſubpeltatum, ſuperne excavatum, album.

CAPSULA obcordato-ovalis, compreſſa, bilocularis, polyſperma.

Vidimus florem luxuriantem, ſtamine altero in petalum mutato.

Habitat in rupibus calcareis jugi, quo alpes Kuntsává & Gyömbér in limitibus Comitatuum Zolienſis & Liptovienſis nectuntur. Floret ſub principium Auguſti.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Corolla.
c. Stamen.
d. Piſtillum.
e. Capſula.

Tab. 246.

DELPHINIUM ALPINUM.

Delphinium nectariis diphyllis; labellis ovatis, bifidis: laciniis obtuſis, inæqualibus; foliis ſeptemlobis: lobis trifidis, inciſis: laciniis ovato-lanceolatis; partibus omnibus pubescentibus.

Aconitum *Lycoct. flo. Delphinii I. Sileſiac. Clus. hiſt. V. p. XCIV. (edit. norinberg.)*

RADIX perennis, in baſi caulis tuber carnoſum formans, e quo gemmæ oblongæ, albidæ, ſquamatæ, partim caules multiplicaturæ, partim radicis corpus aucturæ promuntur; idem tuber demum ſenescendo nodoſum evadit & pro parte emoritur; e parte viva autem emittit radices filiformes, palmares ſpithamæas longioresve, fuscas, fibris, maxime extrema parte, veſtitas.

CAULES ſolitarii pluresve ex eadem radice, erecti, 3-5-pedales, firmi, digitum auricularem craſſitie æquantes, aut & ſuperantes, ſimpliciſſimi, obtuſe angulati, pilis rarioribus adſperſi, læves, baſi tereti rubescentes, fiſtuloſi.

FOLIA alterna, petiolata, plana, marginibus poſticis conniventibus ſubpeltata, 7-lobo-palmata: lobis latis, verſus inciſuras latescentibus, breviter trifidis inciſisque: laciniis brevibus, ovato-lanceolatis, acutiusculis, apiculo nigro-fuſco, in medio albido terminatis, ſupra profunde viridia, glabra, nec niſi ad venas pilis adſperſa, ſubtus pallidiora, venoſa, pilis brevibus patentibus pubescentia, ſimilibusque ciliata. Petioli triquetri angulis obtuſis, latere ſuperiore baſi latescente canaliculati, ſemi-amplexicaules, fiſtuloſi, læves, glabriusculi, aut pilis longiusculis adſperſi, inferiores foliis longiores.

FLORES in racemo denſo, ſpithamæo aut prope pedali, erecto, ſimplici vel loco pedunculorum infimorum racemos aliquot breves edente. Pedunculus communis racemi inferiore parte obtuſe angulatus, ſubnudus, ſuperne teretiusculus ſenſim magis magisque pubescens, demum pilis brevibus flavescentibus glanduliferis denſiſſime tectus. Pedunculi proprii teretes, ſimiliter hirſuti, primum patentes, dein erectiusculi apice extrorſum curvato, inferiores folio tripartito, ſuperiores bractea lineari ad baſim ſtipati, quæ verſus apicem racemi in pedunculos magis magisque adſcendit, ut demum his ſupra medietatem inſideat, ſuprema ſæpe corollæ contigua. Sunt autem præter bracteam hanc adhuc binæ aliæ anguſtolineares, paulo breviores, oppoſitæ, in omnibus floribus corollæ contiguæ & adplicatæ, omnes extus pubescentes.

COROLLA pentapetala, violaceo-cærulea, pilis brevibus patentibus, flavescentibus extus pubescens: petalis dorſo, verſus apicem obtuſum incurvum magis, viridescentibus, ſubciliatis, ſubrugoſo-ſtriatis; ſupremo ovato, in calcar tubuloſum, la-

mina fere duplo longius, rectiusculum producto; proximis duobus oblique ovatis; infimis fere duplo anguſtioribus, æqualis prope latitudinis.

NECTARIUM diphyllum: foliolis lamina oblonga, oblique truncata, rigidiuscula, nigricante, glabra, poſtice in cornu longum, rectum, fuſiformi-conicum, latere interiore ultra medietatem fiſſum & hians elongatis. His ſubjiciuntur bina alia foliola (labella Linnæo) ungue brevi, lato, intus canaliculato, baſi in foraminulum coëunte, dorſo pubescente, oblique torto laminam ovatam pilis flavescentibus, apice albis hirſutam, bifidam, lobis inæqualibus obtuſis ita invertente, ut margo ſuperior ſitu fiat inferior.

STAMINA 24-30, corolla breviora: filamentis ſubulatis, convexo-planis, albis, glabris, nitidis; antheris oblongo-ovalibus, nigris, utrinque ſulco longitudinali exaratis, apice pilos aliquot flavescentes gerentibus.

PISTILLA tria: germine ſingulum conico, pilis aliquot breviſſimis adſperſo; ſtylo breviore, albo, demum cærulescente, glabro; ſtigmate acutiusculo.

CAPSULAE oblongæ, erectæ, ſutura obtuſe carinatæ contiguæque, apice ſubrecurvo patentes, punctis elevatis ad lentem ſcabriusculæ, lineis elevatis extrorſum ſurſumque tendentibus ſubcoſtatæ, glabræ, nitidæ. Semina nigra, eminentiis ſcrobiculisque ſuperficiem inæqualem exhibentia, tamen lineis tribus longitudinalibus triangularia.

Habitat in vallibus alpinis Comitatus Zolienſis, Liptovienſis & Scepuſienſis, locis humectis, potiſſimum ad rivulos, nec infra alpes ſtirpem hanc unquam vidimus.

In locis natalibus floret Auguſto, Peſthini autem in horto Univerſitatis ſub finem Junii.

Cum Delphinio intermedio & elato ſtirps hæc noſtra videtur maxime convenire; ſed ſi definitiones in *Spec. pl. per Willdenow* ex Ait. hort. *Kew.* adductæ, quæ utrique illorum folia tripartita tribuunt, ſpectentur, ab utroque differre comperietur, ab aliis alioquin pluribus notis discrepans. Secundum *Miller. p.* 131., cujus icon *t.* 119. aliam plantam repræſentat, Delphinio intermedio ſunt inſuper caules 6-7-pedales; folia in multas anguſtas lacinias inciſas diviſa; capſulæ piloſæ; nectarii cornu recurvum, quæ omnia aliter ſe habent in noſtra planta ſeu ſpontanea ſeu culta. Delphinio elato autem ſecundum *Hall. helv. n.* 1201. caules ſunt humanæ altitudinis, ramoſi; radix lignoſa, ramoſa; folia ſemi-quinqueloba, lobis ſemitrilobis, ſerratis; petalorum interiorum duo ſuperiora (nectaria *Linnæi*) barbata, lamina oblonge quadrata; alia duo (labella *Linnæi*) obovata, emarginata, viridibus pilis obſita; antheræ albæ, quibus omnibus ab alpino noſtro recedit.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Nectarii foliolum calcaratum.
b. Nectarii foliola ecalcarata.
c. Stamen.
d. Piſtilla cum bracteis apici pedunculi inſidentibus.

Tab. 247.

CAMPANULA LILIFOLIA.

Campanula *foliis lanceolatis: caulinis acute ſerratis, floribus paniculatis nutantibus. Linn. hort. ups.* 41.

Campanula *foliis radicalibus ex cordato-ovatis, caulinis lanceolatis, ſæpe ſerratis, floribus nutantibus. Gmel. ſib. 3. t. 26.*

Campanula *urticæfolia glabra, floribus minoribus pendulis. Amm. ruth. p. 11. n. 17.*

RADIX perennis, fuſiformis, ſordide albida, inferne ramoſa, ſuperne in cervicem unam alteramve, nonnunquam palmarem aut ſpithamæam, alias breviorem coarctata, ſubcarnoſa, ſucco lacteo ochroleuco amaro ſcatens.

CAULES plerumque ſolitarii, alias bini, raro terni ex eadem radice, erecti, 1½-2½-pedales, flexuoſi, teretes, a marginibus foliorum & petiolorum decurrentibus angulati, culmum Tritici craſſitie æquantes aut paulo craſſiores, glabri, inferiore parte obſcure livideque rubentes, fiſtuloſe cavi.

FOLIA dilute virentia, glabra, aut ſubtus, præſertim ad venas, pilis brevibus adſperſa, ſubciliata: radicalia, quæ in florente planta rariſſime adſunt, cordata aut ſubrotundo-cordata; baſi nonnihil in petiolum protracta, inæqualiter duplicato-ſerrata dentibus mucronatis, longius petiolata petiolis debilibus canaliculatis ſubmarginatis, ſubtus nervoſo-venoſa; caulina ſubtus venoſa, inferiora minora, ovata, ſerrata, longiuscule petiolata; ſuperiora ſucceſſive majora, oblongo-ovata, inæqualiter, nonnunquam æqualiter, ſerrata, baſi integerrima cuneiformiter in brevem marginatum petiolum adtenuata, aut ſubſeſſilia; ſumma lanceolata, cuſpidata, æqualiter ſerrata: dentibus apice ſubglanduloſis.

FLORES ſuaveolentes, racemoſi, ſecundi, nutantes in racemo ſimplici aut baſi ramoſo: ramulis paucis, paucifloris, patentibus, angulatis. Pedunculi breves, teretiusculi, ad exortum, ut ramuli paniculæ, ſtipati bracteis lanceolatis, ſuperioribus demum linearibus, glanduloſe ſerratis: dentibus remotis, ſucceſſive paucioribus; præterea pedunculi ſinguli inſtruuntur una alterave bractea minore ſubulata, quarum altera calyci adproximatur, imo nonnunquam in hunc ipſum adſcendit, eidem ſupra baſim adnata.

CALYX baſi ſubovatus, ſulcato-angulatus, glaber: laciniis patentibus, lanceolatis, acutis, hinc aut utrinque dentibus glanduloſis ſubſerratis, apiceque communiter rubro-nigris.

COROLLA exacte campanulata, calycem multum excedens, utrinque glabra, pallidiſſime cærulea: laciniis limbi latis, ovatis, acutis, patentibus.

STAMINA calyce longiora, corolla breviora: filamentis albis, baſi latiore utrinque denſiſſime villoſis, parte ſuperiore tantum intus pubescentibus, ſumma nudis; antheris linearibus, obtuſis, ochroleucis.

GERMINA numeroſa, baſi calycis concluſa, vel ſi mavis, germen ovatum, rudimenta ſeu embryones ſeminum plurimorum fovens. Stylus apici germinis prominenti, columnari, nectarifero inſertus, inferne albus, glaber, ſuperne incraſſatus, cærulescens, pubescens, corolla multo longior. Stigma ſub floreſcentia ſimplex, clavatum, poſt eam trilobum.

CAPSULA obovata, angulata, inter angulos impreſſionibus inæqualis, laciniis calycis coronata, foraminibus lateralibus dehiscens.

Crescit in ſylvis ſubalpinis Comitatus Arvenſis. Floret Julio.

Herba lacteſcit, viroſi eſt odoris, aſt vix notabilis ſaporis. Folia infima in culta planta plerumque obovato cuneiformia, reliqua omnia ovato-lanceolata, aut oblongo-ovata ſunt, qualia etiam in ſpontanea nonnunquam occurrunt; hinc definitio, folia lanceolata generatim ponens, fallit. Corollæ non raro quadrifidæ.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Piſtillum cum calyce. b. Stamen. c. Capſula.

Tab. 248.

CUCUBALUS MOLLISSIMUS.

Cucubalus *petalis ſemibifidis; panicula dichotoma; caule foliisque holoſericeis: radicalibus ſpatulatis. Linn. Spec. pl.* 593.

Silene mollifsima *petalis ſemibifidis, panicula dichotoma, etc. Perſoon Synops. I.* 498.

Lychnis maritima *pulverulenta, folio carnoſo. Tournef. inſt.* 338.

RADIX biennis, vix ultra tres pollices longa, parum ramoſa, pallida.

CAULES aut ſolitarii aut plures ex eadem radice, nonnunquam ſimplices, nec niſi ſuperne, alias inde a baſi ramoſi, 1½ - 2½-pedales, erecti, calami ut plurimum craſſitie, teretes, villis breviſſimis denſis mollibus canescentes, baſi livide purpurei, geniculis 10 - 12 tumidis, purpuraſcentibus, internodiis ſuperioribus viscidis.

FOLIA undulata, acuminata, apice obscure purpureo terminata, utrinque villo denſo brevi molli canescentia, radicalia & caulina inferiora ſpathulato-ovata, ſuperiora verſus ſucceſſive lanceolata, baſi connata amplexicaulia.

FLORES in panicula erecta, cruciatim ramoſa: ramis patentibus, dichotomis, aut trifloris, pedunculisque breviſſime villoſis, baſique nodoſis.

CALYCES ſubcylindrici ſuperne craſſiusculi ſeu ſubclavati, ſubvilloſi, albidi, ſtriis decem viridibus diſtincti, dentibus quinque obtuſis, margine membranaceis terminati.

COROLLA alba: petalis profunde bifidis, lobis obtuſis, integerrimis, fauce ſubcoronatis: dentibus ſcilicet in ſingulo petalo binis, maxima parte adnatis, tantum apice liberis.

STAMINA corolla longiora: filamentis albis, 5 ſub germine hujus fulcro; aliis 5 petalorum baſi adnatis, capillaribus; antheris oblongo-ovalibus, pallide luteis.

GERMEN cylindraceo-ovale, receptaculo elevato, ſeu fulcro breviſſime tenuiſſimeque pubescenti inſidens, glabrum, læve. Styli ſupra faucem parum eminentes, filiformes, albi. Stigmata obtuſa.

FRUCTUS clavatus, calyce lacero non bene tectus. Capſula oblongo-ovata, apice dentibus 6 acutis dehiscens, inferiore parte trilocularis: diſſepimentis verſus apicem deficientibus. Semina cinerascenti-nigra, reniformia, lateribus & dorſo planiuscula, punctis elevatis ſcabra.

Habitat in ſylvis & fruticetis Syrmii atque Banatus. Floret ſub initium Maji.

Rectius ad Silenes quam ad Cucubalos refertur, ſive per calycis diverſam ſtructuram cum *Perſoonio*, ſive per coronulæ in fauce corollæ præſentiam & abſentiam cum *Linnæo*, hæc duo genera discriminare malis.

Pro diſtincta ſpecie hanc plantam venditare non ſumus auſi, licet *Linnæus* petala ſemibifida & radicem perennem dicat, probabilius obſervationis defectu.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Petalum cum ſtamine.
b. Piſtillum.
c. Capſula.
d. Semen.

Tab. 249.

SILENE NEMORALIS.

Silene petalis profunde bipartitis; caule ftricto foliisque villofis, fcabriusculis, inferioribus fpathulatis; ramis paniculæ vifcofiffimis.

RADIX, ut videtur, biennis, fimplex, inferne ramofa, fpithamæa longiorve, fuperne calamum craffitie æquans, non raro craffior, fordide fuscescenti-albida.

CAULES folitarii pluresve ex eadem radice, erecti, ftricti, fesqui- aut fubbipedales, culmo Tritici paulo craffiores, geniculis tumidiusculis pluribus interftincti, fimplices, nec nifi fuprema parte pro inflorescentia divifi, internodiis inferioribus cano-hirfutis, fuperioribus vifcofiffimis.

FOLIA a pilis breviffimis, canescentia & fcabriuscula, inferiora magis quam fuperiora undulata, acuta, radicalia fubcochleariformia; caulina infima fpathulata, ut radicalia in marginatum petiolum anguftata, fuperiora feffilia, bafi fucceffive minus anguftata, ut demum lanceolata evadant; fumma, quæ ramos paniculæ ftipant & quæ pedunculorum communium ortum obfident, lanceolato-linearia, demum linearia.

FLORES in panicula erecta, cruciatim ramofa, erecti: ramis pedunculisque filiformibus, viscofiffimis, ad angulum acutum erecto-patulis, inferioribus 5-floris, fuperioribus apiceque caulis & ramorum dichotome trifloris, flore intermedio breviffime pedunculato: pedunculis lateralibus ad bafim una, & plerumque fub flore præterea binis lineari-fubulatis bracteis, ftipatis.

CALYX clavatus, 10-angulatus, angulis obscure purpurascentibus, cæterum pallidus, pubescens, fubclavatus, bafi truncatus, apice in dentes quinque breves obtufiusculos fiffus.

COROLLA alba: petalis elongato germinis receptaculo fub hoc infertis: unguibus ideo calyce prope duplo brevioribus, obverfe lanceolatis, ad limbum anguftatis; limbo patente, ad $\frac{2}{3}$ bifido in lacinias lineares, apice rotundatas; coronula faucis libera, bifida, acutiuscula, brevi.

STAMINA decem: 5 unguium bafi adnata, his breviora; alia 5 cum petalis alternantia receptaculo fub germine inferta, ultra corollam prominentia: filamentis fetaceis, albis; antheris oblongis, fulco-exaratis, utrinque obtufis, inferne incifis, ochroleucis.

GERMEN oblongum, cylindraceum, glabrum, læve, nitidum, receptaculo triplo longiori, tereti, fubtiliffime pubescenti infidens. Styli filiformes, albidi, interiore latere pubescentes, primum fauce breviores, demum ipfis petalis longiores. Stigmata ftylis æqualia, obtufiuscula.

CAPSULA ovata, glabra, ore fexfido dehiscens, trilocularis. Semina nigricantia, reniformia, punctis eminentibus in lineas difpofitis fcabra.

Crescit in fylvis & fruticetis Syrmii atque Banatus.

Floret fub initium Maji cum Cucubalo molliffimo.

A Silene molliffima, cui perquam fimilis eft, differt: ftatura minore; caulibus ftrictis; foliis fcabriusculis; ramis paniculæ pedunculisque viscofiffimis; florescentia feriore; coronula libera.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum cum ftamine.
c. Piftillum.
d. Capfula.
e. Semen.

Tab. 250.

ATRIPLEX MICROSPERMA.

Atriplex *caule erecto herbaceo, foliis triangulari-haſtatis acutiusculis ſubdentatis, calycibus fructus ovatis acutis integerrimis. Willd. ſpec. pl. T. IV. P. II. p.* 964.

RADIX annua, flexuoſa, ramoſa, culmum tritici, raro calamum craſſitie æquans, tres quatuorve pollices longitudine vix excedens, pallide fusca.

CAULIS a baſi plerumque inflexa erectus, debilis, in humidis plus quam bipedalis, in ſiccis ſæpe vix pedalis, quadrangulus, lateribus ſubſulcatis, coſtis angulisque obtuſis, diaphanis, a baſi ramoſus, ad ramorum inſertiones incraſſatus, ſubcompreſſus, rubescens; ramis cauli ſimilibus, oppoſitis aut ſuboppoſitis, ſuperioribus tamen non raro alternis, infimis ſæpe decumbentibus.

FOLIA ſitu ramorum poſita, petiolata, triangulari-haſtata, acutiuscula, baſi margine recto integerrima, reliquis duobus marginibus remote dentata, nuda, lævia, ſubvenoſa, ſuperiora ſubdentata, demum integerrima, ſumma lanceolata. Petioli ſupra ſulco exarati, ſubtus angulati, foliis breviores, nudi, læves.

FLORES androgyni in ſpicis terminalibus lateralibusque erectis aut ſubnutantibus, tenuibus, aphyllis, denſis.

Masculi floris calyx pentaphyllus, concavus, deciduus: foliolis ovatis, concavis, minutis; filamenta ſetacea, calyce longiora, pallida; antheræ ſubrotundæ, didymæ, flavæ; germen nullum; ſtyli rudimentum.

Fœminei floris calyx diphyllus: foliolis planis, erectis, ovatis, acutis, parvis; germen compreſſum, ſuborbiculatum, perquam minutum, vix niſi per lentem discernendum; ſtylus brevis, erectus, bipartitus; ſtigmata acuta, recurva; ſtamina nulla.

Fructus valvulæ parvæ, deltoideo-triangulares, acutæ, nigræ, inæquales magnitudine & diſſimiles forma: majores disco & plerumque etiam marginibus dentatæ; minores edentulæ, ſæpe angulis obtuſis, disco non tuberculatæ. Semina nigricantia, compreſſa, ſuborbiculata, apice acumine minutiſſimo, baſi hinc tuberculo inſtructa, tecta tenui cuticula, qua detracta latere altero impreſſa & ſpiraliter convoluta adparent.

Habitat in ſubſalſis humidis & ſiccis planioris Hungariæ.

Floret Septembri.

Nomen Atriplicis microſpermæ cum definitione hujus ſupra tab. 221. alteri ſpeciei per errorem adſcriptum eſt, cui itaque ſequens nomen cum definitione ſubjuncta reſtituendum erit:

ATRIPLEX OBLONGIFOLIA.

Atriplex caule herbaceo, ramisque erectis; foliis ovato-lanceolatis, inferioribus ſubhaſtatis, integerrimis; calycibus fructus cordato-ovatis, integerrimis, edentulis.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Fructus major cum valvulis dentatis.	in nat. magnitudine.
b. - - - minor - - - - integris.	
c. Semen.	
d. Fructus major cum valvulis dentatis.	aucta.
e. - - - minor - - - - integris.	
f. Semen.	

Tab. 251.

PEUCEDANUM LONGIFOLIUM.

Peucedanum foliis quintuplicato- ſextuplicato-pinnatis : foliolis linearibus, longiſſimis; petiolis radicalibus teretibus.

RADIX perennis, digitum pollicemve craſſitie æquans, ad pedis profunditatem vel ultra inter rupes penetrans, ſimplex, aut in duos pluresve ramos diviſa, extus obscure fusca, intus alba.

CAULIS ſolitarius, erectus, 4-5-pedalis, craſſitie pennam cygni adæquans, ſuperne ramoſus: ramis alternis, ſummis binis plerumque oppoſitis, teres, ſtriatus, glaber, lævis, rore cano detergibili tectus, inferne rectus, inter ramos flexuoſus.

FOLIA radicalia quintuplicato- aut ſextuplicato-pinnata, diviſione ultima ternata; caulina ſucceſſive minus compoſita, ſummorum unum alterumve plerumque ſimpliciſſimum: foliolis anguſto-linearibus, ſubcanaliculatis integerrimis, acutiſſimis, apice fuscis, radicalium foliorum ſubſesquipollicaribus, ſuperiorum 3-pollicaribus longioribusve. Petioli radicales teretes, ſtriati, craſſitie pennam anſerinam ſuperantes, intra diviſionem ſubquadrangulo-ancipites, angulo ſuperiore inferioreque depreſſo, lateralibus prominentibus; caulini ſubcompreſſi, inferne in vaginam ſtriatam, purpureo-marginatam, intus purpurascentem dilatati; ſupremi toti vaginantes. Petioluli compreſſo-ancipites, baſi incraſſati calloſi; extimi ſupra canaliculati, ſubtus carinati.

UMBELLA univerſalis erecta, ampla, rara, ſubfaſtigiata: radiis 18-25, patentibus, teretibus, ſtriatis, exterioribus bi- interioribus ſubſesqui-pollicaribus. Umbellulæ convexæ: pedicellis patentiſſimis, filiformibus, tricenis.

INVOLUCRUM univerſale ſubnullum, aut unico foliolo lineari-ſubulato conſtans. Involucella ſubdodecaphylla, pedicellis duplo breviora, anguſtiſſima, ſubulata.

CALYX proprius quinquedentatus, breviſſimus, acutiusculus.

COROLLAE uniformes: petalis inflexis, obtuſis, emarginatis, flavis.

STAMINA petalis fere duplo longiora, patentiſſima: filamentis pallide flavis, ſetaceis: antheris flavis, bilobis: lobis ovatis.

GERMEN ſubcompreſſum, ſtriatum, baſi aliquantum anguſtatum. Styli duo erecti, breviſſimi. Stigmata obtuſa.

SEMINA, quæ tantum immatura vidimus, oblongo-ovalia, extus convexiuscula, lineis tribus elevatis notata, cæterum lævia.

Tota planta glabra, lævis, odore Anethi graveolentis, exſucca, nec ut aliæ hujus generis ſpecies ſuccum lacteum plorans.

Habitat in rupibus calcareis Banatus: in monte Szimion pone Csiklovam, in rupe Kárául ad amnem Neram non procul Szászka, in monte vetuſtæ arcis Bee ſupra Potak, & in petris ad thermas Herculis.

Floret ſub initium Julii.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos.
b. Piſtillum.

Tab. 252.

TRIFOLIUM PARVIFLORUM.

Trifolium *capitulis globosis axillaribus pedunculatis, calycis dentibus inæqualibus corolla longioribus, subulatis patulis recurvis, foliolis obovatis serrulatis. Willd. Spec. pl. T. III. P. II. pag.* 1376.

Trifolium *radice annua, caulibus filiformibus procumbentibus, foliis glabris, foliolis obovatis serratis, capitulis axillaribus pedunculatis aphyllis, bracteis setaceis, calycibus subnudis, dentibus subulatis patentibus, corollis calyce brevioribus, leguminibus subinclusis monospermis seu subdispermis. Ehrh. Beitr.* 7. *pag.* 164.

RADIX annua, alba, in fine in ramos fibrasque divisa, sæpe vix sesquipollicaris longitudinis.

CAULES ex eadem radice plures, procumbentes, teretiusculi aut obtusissime angulati, purpurascentes, subflexuosi, unum duosve, rarius tres ramos promentes.

FOLIA longe petiolata, interstitia ramorum excedentia: foliolis obovatis, obtusis cum brevissimo mucrone, striis diaphanis, junioribus insuper macula obscure purpurea notatis, serratis: dentibus versus folioli basim in brevem setam terminatis, versus apicem deficientibus. Petioli recti, semiteretes, supra canaliculati. Stipulæ latæ, amplexantes, albo-membranaceæ, viridi-striatæ, in acumen subulatum terminatæ.

FLORES minuti, in capitulum subrotundum, densum, pedunculatum collecti, brevissime pedicellati, primum erecti, dein patentes, post florescentiam recurvati, interstincti bracteis subulatis, tenuissimis, membranaceis. Pedunculi axillares, subangulati, rigidiusculi, stricti, petiolo, e cujus axilla prodeunt, breviores, tandem non raro æquales aut paulo longiores, in solo fertili non raro 2-4 inæqualis longitudinis ex eadem axilla.

CALYCES pallide virides, vix notabiliter striati: dentibus subulatis, profunde viridibus, patulis, binis superioribus corolla longioribus, infimo brevissimo, pallido, maxime patente, omnibus post florescentiam recurvato-divaricatis, interstitia mutuo explentibus.

COROLLA minuta, albida: vexillo oblongo, albo cum parcissimo tinctu rubello, alas carinamque tegente, inferne in unguem subconvolutum angustato; alis albis, oblongis, obtusis, margine inferiore in brevem capillaceum unguem terminatis; carinâ itidem alba, conduplicata, alis paulo breviore, in ungues binos subcoalitos desinente.

STAMINA diadelpha: filamento uno libero, tenuissimo, capillaceo; antheris subrotundis, flavis.

GERMEN ovato-oblongum, viride, nitidum. Stylus capillaris, albus. Stigma acutiusculum, flavescens.

LEGUMEN calycis tubo paulo longius; ex hoc inferne rupto nonnihil prominens, membranaceum, pallide fuscum, apice subemarginatum cum stylo persistente, dispermum. Semina flava subrotunda, hilo fusco prominulo.

Habitat in locis salsis, per planitiem inferiorem Hungariæ dispersis, sterilissimis etiam plagis innascens, in quibus cum Trifolio angulato nostro, Lepidio ruderali, Camphorosma ovata & Poa distante, interstitiis ab omni vegetabili denudatis intercedentibus occurrit, sæpe vix pollicem magnitudine excedens.

Tota planta est nuda, excepto calyce, versus dentes raris pilis adsperso.

Fructus odore Trifolii cærulei ſunt, ſed debiliore.

In fertili ſolo, in quod tamen, niſi ſeratur, rarius aberrat, dentes calycis ſuperiores ſæpe hinc denticulo inſtruuntur.

Floret Junio, fructificat Julio.

Tab. 253.

LASERPITIUM ALPINUM.

Laserpitium foliolis cordatis ovatisque, tripartitis integrisque, groſſe ſerratis, margine ſcabris.

RADIX perennis, ſimplex, nec niſi in fine in ramos paucos diviſa, in ſolo plano recta, in lateribus montium obliqua, pedem unum duosve longitudine, digitum auricularem indicemve craſſitie æquans, transverſim rugoſa, ab obliteratis radiculis tuberculis ſparſis obſita, ſuperne caulium petiolorumque emortuorum reliquias fibroſas fuscas exhibens, nigro-fusca, intus alba, odore ad illam Dauci Carotæ accedens, ſapore amaro.

CAULIS ſolitarius, erectus aut adſcendens, ſæpe ſimpliciſſimus, ſæpiſſime bifidus, raro præter pedunculum terminalem, ramos ſeu potius pedunculos duos edens, a ſesquipedali ad ſpithamæam altitudinem verſus alpium graminoſarum ſummitatem deficiens, culmum tritici aut prope calamum craſſitie æquans, teres, nudus, rore cano detergibili tectus, ſtriatus, farctus medulla alba.

FOLIA radicalia duo triave, petiolata, patentia, ſubbipinnata: foliolis nimirum infimis longius petiolatis, plerumque ternatis, nonnunquam tantum tripartitis; ſecundi paris ſeſſilibus aut breviter petiolatis, integris aut oblique tripartitis: lobo extimo majore; terminali tripartito ternatove. Cæterum foliola ſupra nitida nudaque, ſubtus incana, venoſa, pilis albis tantum venas obſidentibus adſperſa, ea primæ diviſionis, ut lobi foliolorum tripartitorum, cordata, cordato-ovata, aut ovata, lateralia plerumque obliqua, groſſe ſerrata: ſerraturis mucronatis, margine diaphano, albo, ſubdenticulato, ſcabro cinctis. Caulina ſæpe duo, aut præter vaginam loco ſuperioris, vel etiam hac deficiente, unicum, eaque ſeſſilia in vaginis ſubinflatis, margine membranaceis, pinnata: foliolis quinis, oblongo-ovatis, inferioribus ſæpe trilobis, cæterum radicalia æmulantibus. Petioli radicales teretiusculi, ſubcompreſſi, ſtriati, nullo ſulco exarati, inferne obſcure purpurei, inſidentes vaginæ ſtriatæ, purpureæ, nudæ, obtuſo apice terminatæ.

FLORES in umbella unica, duabusve, rariſſime tribus, erectis, longius breviusve pedunculatis: pedunculo craſſo, firmo, ſtriato; radiis 14-20, inæqualibus, interioribus brevioribus, hinc umbellam planam conſtituentibus, angulatis angulis interioribus denticulato-ſcabris. Umbellulæ itidem planæ, ſubvigintifloræ: pedicellis angulatis, exterioribus patentibus, apice incurvis.

INVOLUCRUM univerſale ſubhexaphyllum vel octophyllum: foliolis inæqualibus, umbella fere duplo brevioribus, lanceolato-ſubulatis, margine membranaceis. Involucella ſubhexaphylla: foliolis ſetateis, exterioribus umbellulas florentes ſubæquantibus, interioribus multo brevioribus, nec raro deficientibus.

CALYX proprius quinquedentatus, minutiſſimus.

COROLLAE æquales, albæ: petalis apice inflexo obcordatam figuram ſimulantibus, concavis.

STAMINA petalis longiora, patentia: filamentis albis, ſetaceis; antheris ſubcordato-ovatis, obtuſis, pallide flaveſcentibus.

GERMEN angulatum, ſcabriuſculum, poſt deflorationem ſulcatum, angulis purpuraſcentibus. Styli primum breviſſimi, albi, erecti, dein elongandi, purpuraſcentes, divergentes.

SEMINA ovalia, membranaceo-alata.

Habitat in alpibus Comitatus Bereghienſis, a ſylvis usque in verticem.

Floret Julio.

Tab. 254.

VICIA POLYPHYLLA.

Vicia *pedunculis multifloris folio longioribus, floribus imbricatis, foliolis lineari-lanceolatis acutis, ſtipulis ſemiſagittatis lanceolatis integerrimis. Willd. Spec. pl. T. III. P. II. pag.* 1098.

Vicia (polyphylla) *foliis lineari-lanceolatis mucronatis villoſis, pedunculis axillaribus folio longioribus, floribus confertis ſecundis racemoſis. Desf. atl. II.* 162.

RADIX perennis, a calami ad digiti auricularis craſſitiem increſcens, ſubſimplex, recta, ac prope fuſiformis, fere tantum inferne in duos tresve ramos diviſa, latere vero radiculas fibrasque edens, ſpithamam, vix unquam pedem, longitudine æquans, ſordide fusca.

CAULES ex eadem radice plurimi, inæquales, decumbentes, verſus apicem adſcendentes cirrhis foliorum ſuſtentati, tetragono-ancipites: duobus angulis eminentioribus, lateribus biſulcatis, ſubflexuoſi, verſus baſim adtenuati, ſimpliciſſimi, aut inferne aliquot ramis inſtructi, apice ante evolutionem plenariam incurvi.

FOLIA alterna, patentia, pinnata: foliolis utrinque 7-9 horizontaliter patentibus, alternis aut ſuboppoſitis, breviſſime petiolatis, lineari-lanceolatis, acutis, integerrimis, infimo inter petiolum & ſtipulam ſito absque pari reflexo; petiolis ſupra ſulcatis, ſubtus carinatis, latere utroque ſulcato, cirrho ramoſo terminatis. Stipulæ ſemiſagittatæ, lanceolatæ, integerrimæ, acutæ.

FLORES in pedunculis axillaribus, erectis, firmis, folio longioribus, ante floreſcentiam recurvis, racemoſi, ſecundi, nutantes, imbricati, pedicellis brevibus teretibus innixi.

CALYX tubo brevi, baſi protuberante, ut pedicellus lateri infixus adpareat, ſuperiore parte ſubnudus, violaceus, inferne virideſcens hirſutus, ore obliquo quinquedentatus: dentibus ſubulatis, ſuperioribus binis tubo triplo brevioribus, ſinu profundiore ab ſe invicem ſejunctis, apice convergentibus, inferioribus ſinu latiore remotis, fere triplo longioribus, infimo reliquis longiore.

COROLLAE longæ, nudæ, nitidæ: vexillo violaceo, ungue lato ungues reliquorum petalorum involvente, limbo recurvo-erecto, ſtriato, apice profunde inciſo-emarginato; alis fere vexilli longitudine, pallide cæruleis, non ſtriatis, obtuſis, margine ſuperiore plica inflexa pro conjunctione cum carina inſtructis, eodemque in proceſſum latiuſculum, inferiore autem in unguem linearem longiorem album excurrente; carina alis breviore, apice emarginata, dorſo violacea, ad apicem utrinque macula profunde violacea notata, cæterum pallida, utroque margine in proceſſum obtuſum terminata, & ungue bifido albo inſtructa.

STAMINA filamentis albidis, nitidis, ultra ⅘ connatis, uno libero; antheris compreſſo - ſubrotundis, ſordide viridescenti - flavis.

GERMEN lineare, baſi adtenuatum in pedicellum longiusculum, læve, nitidum, nudum. Stylus brevis, incurvo - erectus, ſub ſtigmate hirſuto barbatus.

LEGUMINA reflexa, compreſſa, oblique oblongo - ovata forma ſigni, quo paragraphi notantur, intra calycem pedicellata, nuda, lævia, nitida, ſubpentaſperma.

Tota planta pilis longis albis cana, exceptis tantum corollis atque leguminibus.

Habitat in arvis, & ſiccis graminoſis, agrorumque marginibus, præſertim locis arenoſis. Hinc, cum radice perenni ſit, caulibus longis & numeroſis pullulet, atque ſolo macro læte proveniat, forſitan præ aliis ſpeciebus commendanda œconomis in pabulum pecorum.

Florere incipit ſub finem Maji, & continuat usque in Julium.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Vexillum.
c. Ala.
d. Carina.
e. Stamina.
f. Piſtillum.

Tab. 255.

RHAMNUS TINCTORIUS.

Rhamnus ſpinis terminalibus; floribus quadrifidis, dioicis; caulibus erectis.

Frutex 4-5-pedalis, erectus, ramoſus, caudice digitum pollicemve craſſitie æquante, nonnunquam etiam pollicaris diametri; cortice obscure cinereo, in ramis junioribus cinereo cum tinctu aliquo flavescente; ligno duro, tenaci, albo cum tinctu quopiam ruffescente, circum medullam abolitam fusco - ruffo; ramis plerisque oppoſitis, patulis, ramulis apice ſpinescentibus, ſpinis rigidis.

FOLIA pleraque oppoſita, alia ſubalterna, petiolata, ovata, obtuſiuscula, minora ad ramulorum ortum, plerumque obovata, obtuſiſſima, ſerrata: ſerraturis ſuperioribus incurvis, utrinque pubescentia, ſubtus nervoſo - venoſa, nervis verſus apicem convergentibus. Petioli breves, villoſi teretiusculi, ſupra modico ſulco exarati. Stipulæ duæ, petiolis longiores, erectæ, lineares, pubescentes.

FLORES cum ramulo ex eadem gemma prodeuntes, plures ramuli baſim circumdantes, pedunculati, dioici: in aliis individuis masculi piſtillo imperfecto, in aliis vice verſa fœminei ſtaminibus imperfectis. Pedunculi calyce breviores aut eum æquantes, nudi.

CALYX nudus, flavescenti - viridis, tuboloſus, quadrifidus: laciniis tubulum æquantibus, lanceolatis, apice incurvis.

COROLLA tetrapetala: petalis calyce plus quam duplo brevioribus, pallide ochroleucis, linearibus, inter calycis lacinias ſingulo ſtamini oppoſitis, erectis.

STAMINA quatuor, ſitu petalorum, calycis tubo inſerta, ejusdem laciniis duplo breviora: filamentis albidis, ſuperne adtenuatis; antheris ovalibus, viridi - flavescentibus.

GERMEN in variis varium, ſubdidymum, aut & e tribus quatuorve tuberculis coalitum. Stylus ultra medium bi- tri- quadrifidus pro numero tuberculorum, quibus germen conſtat. Stigmata acuta.

BACCAE nigræ, nitidæ, more germinis polymorphæ: obcordatæ plerumque, alias tribus, rarius quatuor tuberculis, quibus totidem ſemina reſpondent, conſpicuæ.

Stamina in fructiferis individuis ſunt imperfecta, parva & antheris polline deſtitutis; in aliis, quibus ſtamina perfecta ſunt, fructus nullus prodit ob germen imperfectum.

Baccæ immaturæ ſiccatæ uſui tinctorio ſerviunt, a tinctoribus magis expetitæ, quam Rh. cathartici. Hinc frutex hic œconomis pro ſepibus vivis commendari meretur, præſertim cum nec inſecta alat, nec ab animalibus domeſticis adtingatur.

Rhamno ſaxatili maxime affinis eſt tum foliorum, florum, fructuumque ſtructura & forma, tum ſexu & baccarum immaturarum uſu; differre tamen videtur caudicibus conſtanter erectis, nec proſtratis; ſtatura majore; cortice magis cinereo; foliis latioribus, obtuſis, pubescentibus, & floreſcentia paulo maturiore.

Habitat in ſepibus vinearum Syrmii & Banatus.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Pars trunci cum ramo in hyemali habitu.
b. Ramus florens.
c. Flos integer auctus.
d. Petalum cum ſtamine auctum.
e. Ramus fructifer.

Tab. 256.

MESPILUS COCCINEA.

Mespilus inermis, foliis ſubrotundo-ovatis, integerrimis, ſupra pubeſcentibus, ſubtus, ramulis, pedunculis, germinibusque tomentoſis, baccis tetra- vel pentaſpermis.

Frutex tri-quadripedalis, erectus, caudice raro digitum auricularem æquante, ramoſo: ramis erectiuſculis; cortice nigro-fuſco, eminentiis fuſceſcenti-albidis raris adſperſo, ſeniore nudo nitido, juniore tomentoſo tomento ſordide flaveſcenti-cano; ligno tenaci, albo.

FOLIA alterna, petiolata, ſubrotundo-ovata, aut ovali-ſubrotunda, pauca obovata, obtuſa cum breviſſimo mucrone, nonnulla apice emarginata, cæterum integerrima, ſupra profunde viridia, pilis adpreſſis adſperſa, ſubtus a tomento, primum flaveſcente, tum albido cana, nervoſo-venoſa: nervis oppoſitis alterniſque e rachi per totam longitudinem emiſſis, queis in pagina ſuperiore leves ſulci reſpondent. Petioli breves, vix duas lineas longitudine æquantes, teretes, ſupra nonniſi leviſſime ſulcati, tomentoſi. Stipulæ ſubulatæ, extus villoſæ, obſcure purpureæ.

FLORES inclinati, conferti in panicula ramos hornos laterales terminante, communiter in tres ramos alternatim diviſa, quorum unus alterve ex axilla folii unius aut & alterius prodit. Pedunculi teretes, proprii breviſſimi, ramulique paniculæ denſiſſime tomentoſi. Bracteæ ortum pedunculorum ſtipantes ſubulatæ, purpureæ.

CALYX turbinatus, 5-fidus: laciniis obtuſiusculis, tomentoſo-canis, qua parte ſolis radiis contingitur, obſcure purpurascens, inter ſtamina & ſtylos albo-lanatus.

COROLLA calycem parum excedens, aut omnino alba aut parce purpurascens, concava, pentapetala: petalis ſubrotundo-obovatis, concavis, plerumque emarginatis, inæqualiter ac velut eroſo-denticulatis.

STAMINA vicena, alterna breviora: filamentis candidis, ſubulatis, incurvis, nudis; antheris albidis, obtuſe quadrangulis, poſt deflorationem fuscescentibus.

GERMINA baſi calycis concluſa, quatuor aut quinque. Styli numero germinum, erecti, ſtaminibus breviores, albidi, nudi. Stigma obtuſum.

BACCA, in quam baſis calycis abit, obovato-rotundata, ſuperne umbilicata, coccinea, nuda, lævis, nitida, 4-5-locularis, carne flava tegens ſemina 4-5 oſſea ſeu nuculas, apice piloſo e drupa prominentes, triangulares, latere exteriore convexo, binis aliis planis.

Crescit in montibus calcareis Comitatus Albenſis et Veſzprimienſis, atque Banatus.

Floret Junio, quatuor hebdomadibus ſerius, quam Mespilus Cotoneaster.

Ab hoc præter tempus florendi diverſum differt: foliis majoribus, magis rotundatis, ſupra pubescentibus; ramulis floriferis longioribus, ramisque hornis, pedunculis, germinibus, calycibusque tomentoſis; ſtylis ſeminibusque quaternis quinisve; baccis coccineis, majoribus; maturescentia harum ſeriore: Septembri.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Stamen.
d. Piſtillum.
e. Baccæ transverſim ſectæ pars inferior.
f. Semen.

Tab. 257.

BUPLEURUM BALDENSE.

Bupleurum *caule erecto ramoſo, foliis linearibus, involucris ſubtetraphyllis inæqualibus umbella brevioribus, involucellis pentaphyllis. Willd. Spec. pl. T. I. P. II. p.* 1375.

Bupleurum (baldenſe) *involucro univerſali tetraphyllo, partialibus pentaphyllis acuminatis, ramis foliisque alternis. Host. Synop.* 141. *Turra Giorn. p.* 47. *t.* 1.

RADIX perennis, ſpithamæa longiorve, calamum craſſitie æquans, non raro duplo craſſior, ſuperne ſimplex, inferne in ramos aliquot diviſa.

CAULIS erectus, ſesqui- aut bipedalis, plerumque ſolitarius, raro bini ex eadem radice, calamum craſſitie æquans aut etiam craſſior, teres, fiſtuloſus, flexuoſus, ſtriatus, nudus, lævis, alternatim ramoſus, ad ramorum foliorumque inſertionem plerumque ſemicirculo obſcure rubente cinctus.

FOLIA lanceolato-linearia, integerrima, acuta, canaliculata, 9-nervia: nervis diaphanis, lateralibus extimis obſoletis verſus apicem ſucceſſive deficientibus usque ad unum utrinque; radicalia ſpithamæa aut prope pedalia, quandoque breviora, verſus baſim anguſtata, baſi iterum dilatata; caulina alterna, ſemiamplexicaulia, ſucceſſive breviora.

UMBELLAE oppoſitifoliæ terminalesque, pedunculatæ: pedunculis filiformibus, ſtriatis; radiis 3-6, filiformibus, inæqualibus; umbellulis novem-decemfloris; pedicellis brevibus inæqualibus.

INVOLUCRUM univerſale 3-4-phyllum, umbella brevius: foliolis ſubulatis, ſtriatis, inæqualibus, duobus duplo triplove majoribus. Involucella pentaphylla, flores æquantia: foliolis ſubæqualibus; ſtriatis, acuminatis, unius alteriusve acumine flores excedente.

COROLLAE flavæ, minutæ: petalis involutis, acumine, in quod ex ovata figura coeunt, inflexo, dorſo ſulco, intus in carinam eminente, exarato.

STAMINA corollis longiora, patentia, ſubincurva: filamentis flavis, ſetaceo-acicularibus; apice nimirum adtenuatis; antheris ſubrotundis, ſulco diviſis, pallidiuscule flavis.

GERMEN obovatum, longitudinaliter ſulcatum, receptaculo petalorum ſtaminumque carnoſo, fusco coronatum. Styli duo, breviſſimi, demum paulo longiores, nec tamen memoratum receptaculum æquantes, ad latera deflexi. Stigmata obtuſa, ut ſtyli flavescentia.

FRUCTUS obovatus, ſulcatus, angulis inter ſulcos interjectis obtuſis.

Tota planta nuda, lævis.

Crescit in ſylvis vallis Forkaſsich drágá infra Koreniczam locis rupeſtribus, & in ſubalpinis atque alpinis montium Velebich, ubi plerumque omnibus partibus, demptis iis fructificationis, minus eſt, ſæpe vix ſpithamam altitudine, culmum tritici craſſitie æquans.

Ab affinibus: B. Gerardi & junceo præter notas in definitione indicatas, dignoscitur radice perenni, foliis canaliculatis, umbellis rarioribus.

Tab. 258.

CAMPANULA SPATHULATA.

Campanula capſulis trilocularibus, obtectis; caule paniculato, ſetulis reverſis hispido; foliis radicalibus ſubſpathulatis.

RADIX biennis, digitum ſpithamamve longitudine æquans, culmo tritici vix craſſior, ramoſa, albida.

CAULIS erectus, plerumque ſolitarius, ſubflexuoſus, ſpithamæus aut pedalis, baſi ſimplex, ſuperne, per culturam autem inde a baſi, paniculatus: ramis axillaribus, ſubangulatus, ſtriatus, aſper hiſpidusque a ſetulis albis brevibus reverſis, tantum in ſpontanea planta adpreſſis.

FOLIA rigidula, læte viridia, a ſetulis brevibus albis ſupra penitus, ſubtus tantum nervo venisque hiſpida & ſcabra, margine crenata, interjectis inter crenas denticulis albis vel his illas antice obſidentibus inſtructa, plana aut ſubundulata, obtuſa vel apice emarginata: radicalia ſubſpathulata, in petiolum lato ciliatoque margine decurrentia; caulina ſeſſilia, verſus baſim anguſtata & ciliata, alterna, patentia.

FLORES majusculi, ante antheſim erecti, ſub hac inclinati aut cernui, demum recurvi, prolati e ramis paniculæ, quorum inferiores plerumque imperfecte bis dichotomi ſunt, nonnunquam etiam tertio diviſi, aut rudimenta florum ex ultimis pedunculis promentes; medii dichotomi, triflori; ſuperiores bi- & uniflori. Pedunculi breves, angulati, paucis ſetis adſperſi.

CALYX, qua parte in capſulam mutatur, obverſe pyramidatus, obtuſe trigonus: angulis nudis aut paucas ſetas exhibentibus, ſuperiora verſus in alios quospiam angulos diviſis; ſinubus recurvis, baſim calycis obtegentibus, obtuſis, venoſis, ciliatis; dentibus ſeu laciniis calycis reliquis erecto-incurvis, lanceolatis, ciliatis, acutis.

COROLLA magna, calyce triplo quadruplove longior, violaceo cærulea, extus nuda, lineis tamen eminentibus in apices laciniarum excurrentibus villoſis, intus pilis longiſſimis arachnoideis adſperſa, oblongo-campanulata, limbo patulo in lacinias 5 ovatas acutiusculas diviſo.

STAMINA calycis longitudine: filamentis e lata baſi in acumen coarctatis, albis; antheris linearibus, pallide flavis.

STYLUS corolla brevior, albus, inferne nudus, ſuperne villoſus. Stigma trifidum, virescens.

CAPSULA figura germinis ſeu baſeos calycis ſupra deſcriptæ, trilocularis, baſi dehiscens tribus foraminibus, valvula, ſub emiſſione ſeminum recurvanda, clauſis.

Habitat in rupibus calcareis Banatus, e. gr. in monte Szimian ad Csiklovam, ad thermas Herculis. Floret Junio.

Campanulæ sibiricæ adeo ſimilis eſt, ut, quamquam primo intuitu diverſa eſſe agnoscatur, notæ tamen discriminantes difficulter reperiantur. Hoc non obſtante firmiter perſuaſum habemus, Campanulam hanc noſtram a ſibirica ſpecie diverſam eſſe, cum per plures annos culta faciem conſtanter diſſimilem ſervaverit: differt nimirum caule craſſiore ſetis reverſis hiſpido; ramis paucifloris; foliis triplo latioribus, inferioribus ſubſpathulatis, ſuperioribus lato-lanceolatis; pedunculis ſubnudis; floribus triplo majoribus; corollis oblongo-campanulatis; angulis corollæ pubescentibus; florescentia priore.

Nomen Campanulæ pannonicæ, quod ab amico, cui ſemina communicavimus, huic ſtirpi inditum eſſe videmus, retinere non potuimus: cum utique Banatus ad Pannoniam non pertineat. Forſitan intereſt, botanicos hoc loco monere, Hungariam & Pannoniam non poſſe pro ſynonymis haberi.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Stamen.
b. Piſtillum ſeparatis laciniis calycis.
c. Capſula.
d. Semen.

Tab. 259.

CHIRONIA ULIGINOSA.

Chironia herbacea: foliis caulinis linearibus; calycibus corollæ tubum æquantibus; partibus viridibus pubescenti-ſcabriusculis; caule dichotomo-corymboſo.

RADIX annua, ramoſa, tenuis, ſesqui- aut bipollicaris, pallide flava, vix notabiliter amaricans.

CAULES ſolitarii, aut plures (3-7) e baſi caulis primarii orti, oppoſiti, æqualis prope longitudinis, palmares, ſpithamæi aut prope pedales, omnes erecti, recti, primario adproximati, tetragoni, lateribus duobus oppoſitis latioribus convexiusculis, aliis binis excavatis ſeu ſubcanaliculatis, ſimplices, apice ramoſi: ramis axillaribus, oppoſitis, inferioribus, oppoſito deficiente, non raro ſolitariis.

FOLIA angusta, integerrima, obsolete trinervia: nervis fere tantum per lentem videndis: radicalia & caulina inferiora obovato-cuneiformia, obtusa, patentia; reliqua linearia, obtusiuscula, erecta, opposita paribus novem & ultra.

FLORES erecti, subsessiles in apicibus caulis & ramorum dichotomis, in corymbum dispositi.

CALYX pentagonus, erectus, corollæ adplicatus, hujus tubum excedens, nonnunquam tamen paulo brevior, quinquepartitus: laciniis subulatis, carinatis, inferne membrana marginatis, eademque inter se basi connexis.

COROLLA hypocrateriformis: tubo albido, striato, limbo purpureo, patente, quinquepartito: laciniis ovatis, obtusis.

STAMINA quinque, corolla breviora, pistillum excedentia, erecta: filamentis albis, fauci insertis, per tubum decurrentibus; antheris oblongis, compressis, flavis, post anthesim spiraliter contortis.

GERMEN oblongum, teretiusculum, suturis duabus notatum. Stylus filiformis, albidus, staminibus brevior, declinatus. Stigma capitatum, bifidum: lobis erectis, conniventibus.

CAPSULA cylindrica, acuta, glabra, bilocularis, polysperma. Semina subrotunda, ad lentem scabra, fusca.

Caulis, folia & calyces scabriuscula a pilis minutissimis brevissimis, nonnisi per lentem videndis.

Sapor plantæ moderate amarus.

Crescit in pratis & pascuis humidis, uliginosis. Floret a fine Junii.

A Chironia Centaurio, quocum passim confunditur, differt: partibus omnibus minoribus; foliis obsolete trinerviis, caulinis linearibus; calycibus corollarum tubos subæquantibus; caule, foliis, pedunculis, calycibusque pubescentibus indeque scabriusculis. Differentiam hanc non a solo pendere, sed constantem esse, docuit cultura plantæ, jam repetito in ollis educatæ, nec ullatenus mutatæ.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx.
b. Stamen cum anthera polline fœta.
c. - - - - - - - - vacua.
d. Pistillum.

Tab. 260.

CYTISUS ALPINUS.

Cytisus racemis simplicibus, pendulis; foliolis ovato-oblongis; pedunculis calycibusque nudis.

Cytisus *alpinus. Schmidt Oesterr. Baumz. Vol. I. T. 23. pag. 24.*

CAUDEX erectus, duas orgyas altitudine raro excedens, in solo natali brachio vix unquam crassior: ramis patulis, subflexuosis; gemmis ovatis, acutis, canis a pilis albis adpressis, extus stipatis basi petiolorum subnuda persistente; cortice cinerascente, in ramulis hornis viridi, qua parte radiis solis contingitur, plerumque fuscorubente, nitidissimo, nec nisi raris pilis adsperso, brevi omnino calvescente; libro flavo-viridi, tenacissimo; ligno flavescente, duro, tenaci.

FOLIA alterna, petiolata, ternata: foliolis breviſſime petiolatis, ovato-oblongis, utrinque anguſtatis, breviſſime mucronatis, integerrimis, pilis patentibus utrinque adſperſis. Petioli foliis communiter breviores, nitidi, pilis rariſſimis patentibus adſperſi, brevi penitus calvescentes, baſi fusco-rubentes. Stipulæ nitidæ, fusco-rubræ, nudæ, apice barbatæ, acutiusculæ, baſi dilatatæ.

FLORES in racemis oppoſitifoliis, e ramulo horno absque folio baſim ſtipante enatis, pedalibus, longioribusve, pendulis, laxis. Pedunculus communis pilis rariſſimis patulis adſperſus, ut pedicelli nudi, nitidus. Bracteæ ad ſingulum florem tres, lineares, nudæ, ante antheſim marcescentes & deciduæ: major a calyce in pedunculum remotior, binæ aliæ laterales, baſi calycis inſidentes.

CALYX ovatus, baſi rotundatus, nudus, nitidus: labiis ſubæqualibus: dentibus ſuperioris conniventibus, inferiore apice trifido: dentibus omnibus acutis.

COROLLA flava: vexillo ſubrotundo, utrinque emarginato, recurvo, intus lineolis aliquot fuscis picto, ungui brevi, craſſiusculo, firmo inſiſtente; alis vexillum prope æquantibus, oblongis, concavis, ſuperiore margine conniventibus, demum ab ſe invicem magis discedentibus, obtuſis, baſi rugoſis, margine ſuperiore in lobum rotundatum, inferiore in unguem brevem incurvum terminatis; carina alis breviore, obtuſiuscula, conſtante petalis binis, carina connexis, unguibus paulo longioribus quam alarum.

STAMINA carinam ſubæquantia, decem: filamentis omnibus ad ⅘ usque connatis, alternis brevioribus; antheris alternis ovatis, alternis aliis oblongis: filamentis harum primo longioribus, demum, reliquis excrescentibus, vice verſa brevioribus.

GERMEN compreſſum, lineare, nudum, baſi adtenuatum, apice anguſtatum in ſtylum ſubulatum, incurvum, nudum, ſtigmate obtuſo paulo craſſiore terminatum.

Habitat in ſylvis Croatiæ montes Velebich tegentibus, ubi inde a pede horum fere in alpes usque occurrit, raro magnitudinem minoris arboris adtingens, ſæpe vix quatuor pedibus altior.

Floret in loco natali Junio, in horto autem botanico, qui Peſthini eſt, ſub medium Maji.

Elegantem hanc ſtirpem icone & uberiore deſcriptione illuſtrandam putavimus; cum videamus, eam a ſyſtematicis omnino negligi, ac ne quidem pro varietate Cytisi Laburni haberi, a quo tamen eam ſpecie differre, firmiter perſuaſi ſumus: & quidem ſtatura minore, fruticis majoris modum raro excedente, ramis tenuioribus; gemmis minoribus; cortice horno pilis raris adſperſo, brevi calvescente; foliolis magis oblongatis, utrinque anguſtatis; petiolis pedunculisque communibus racemorum raris pilis obſitis; ſtipulis, pedicellis, bracteis, calycibusque nudis, partibus his omnibus nitidis; pilis petiolorum foliorumque patentibus; racemis laxioribus; floribus minoribus odoris; calyce ovato, baſi rotundato; labiis ſubæqualibus, dentibus ſuperioris conniventibus; floreſcentia quatuordecim diebus ſeriore: quæ omnia nos, qui C. Laburnum, qualis in *Flora auſt. tab.* 306. proponitur, in ſolo natali ad Quinque-Eccleſias, alpinum autem in memoratis ſylvis examinavimus, atque utrumque in horto coluimus, de diverſitate ſpecifica utriusque dubitare haud ſinunt.

Synonyma autem reliqua, quorum plura, hactenus ad Laburnum relata, ſine dubio ad alpinum pertinent, discutienda iis relinquere cogimur, quibus in defectu adcuratiorum deſcriptionum per ſpecimina viva aut ſicca occaſio obtinget illa dijudicandi.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Legumen. b. Semen.

Tab. 261.

CONVOLVULUS SYLVATICUS.

Convolvulus foliis cordatis; pedunculis teretibus, unifloris.

RADIX perennis, latiſſime repens, calamum craſſitie ſubæquans, ſubcarnoſa, alba.

CAULES volubiles, bi - triorgyales, frutices arboresque ſcandentes, ſimpliciſſimi, culmum tritici æquantes, angulati, ſuperne ſucceſſive tenuiores cum angulis obſoletioribus.

FOLIA alterna, petiolata, ſubtus pallidiora, triplinervi - venoſa, integerrima aut hinc inde irregulariter emarginata, inferiora mucronata, ſuperiora cuſpidata, cordata: ſinu baſeos lato; lobis conniventibus aut ſaltem convergentibus, rotundatis, aut oblique ſubtruncatis. Petioli folio breviores, ſubtus ſcabri, ſupra canaliculati, cæterum teretes. Stipulæ patentiſſimæ, ſubdiaphanæ, ſubcarnoſæ, obtuſæ.

FLORES axillares, ſolitarii, erecti, pedunculati. Pedunculi uniflori, petiolis longiores, teretes, ſubvolubiles. Bracteæ binæ, calycis baſi contiguæ, concavæ, inflatæ, calycem totum contegentes: foliolis obtuſis, margine ſubmembranaceis.

CALYX pentaphyllus: foliolis membranaceis, pallide virentibus, ellipticis, mucronatis, integerrimis, ſtriatis, ſubinflatis.

COROLLA candida, ampla, calyce plus quam quadruplo longior, infundibuliformis: tubo, qua parte calyce tegitur, obtuſe pentagono, inde ampliato, in quinque plicas complicato; limbo patente, nunc manifeſte quinquelobo, alias nonniſi emarginationibus quinque terminato, aut & ſubintegerrimo.

STAMINA calyce plusquam duplo longiora: filamentis candidis, ſubulatis, baſi dilatata corollæ adnatis eaque ciliatis pilis ſubglanduliferis diaphanis; antheris oblongis, ſagittatis, lobis baſeos apiceque obtuſis, pallidiſſime ochroleucis.

GERMEN ovato - turbinatum, cinctum glandula carnoſa, ſordide flaveſcente, illud prope usque ad medium arcte tegente, ſuperne obſolete quinqueloba. Stylus candidus, ſubulato - filiformis. Stigma bipartitum, craſſius, carnoſum, eminentiis ſcabrum, obtuſum.

CAPSULA globoſa, trilocularis: loculis diſpermis: ſeminibus ſubrotundis, tamen binis lateribus planiusculis, nigris.

Tota planta, dempta filamentorum baſi, nuda, &, demptis petiolis atque ſtigmatibus, lævis.

Habitat in ſylvis ad thermas Herculis. Floret Junio & Julio.

Magnam plantæ hujus cum Convolvulo ſepium ſimilitudinem nemo non videt; ſed e ſeminibus in horto educata conſtanter ſe diverſam exhibuit, potiſſimum foliis cordatis; lobis baſeos rotundatis, incurvo-convergentibus; pedunculis teretibus; foliorum florumque amplitudine; &c.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx. b. Stamen. c. Piſtillum.

Tab. 262.

MELISSA SUBNUDA.

Melissa pedunculis axillaribus, multifloris; foliis ovatis, basi protractis, obtusis, obtuse serratis, caulibusque inferne subnudis; villis calycinis inclusis.

RADIX perennis, e corpore crassiore plurimas densasque radices emittens: alias filiformes tenues; culmo tritici crassitie æquales alias, flexuosas, ramosas; plurimas alias fibrosas; omnes nigro-fuscas.

CAULES ex eadem radice plurimi; erecti, adscendentes, debilitate decumbentes, aut erecti, pedales aut prope sesquipedales, culmo tritici plerumque tenuiores, cruciatim ramosi, simplicesve cum rudimentis ramorum axillaribus, tetragoni lateribus convexiusculis, inferne obscure purpurascentes, subnudi, superne subvillosi, flexuosi.

FOLIA ovata, obtusa, obtuse serrata, basi integerrima in petiolum protracta, utrimque subtus densius, punctata: punctis diaphanis granula retinosa continentibus, subnuda, subtus pallidiora, nervosa, nervis e rachi versus marginem excurrentibus; in fine ramosis, supra sulcata, inter sulcos, subtus tantum nervis, adspersa pilis brevissimis rarrissimis. Petioli subtus teretes, supra sulco exarati, marginati margine crassiusculo viridi utrinque a folii marginibus decurrente, subpubecsentes, margine per latera caulis transcurrente connati.

FLORES subsecundi foliis floralibus inferioribus suis communiter breviores, superioribus longiores, erecti. Pedunculi axillares, teretiusculi, foliis multo breviores, petiolis paulo longiores, pubescentes, 5 -- 7 flori, superiores sæpe bi-triflori, dichotomi: pedicellis brevissimis. Bracteæ pedunculorum divisionem stipantes subulatæ, integerrimæ, pedicellos subæquantes, pubescentes. Folia floralia inferiora similia caulinis, sed inter dentes profundius incisa, superiora successive minora, dentibus paucioribus serrata, ac tandem integerrima.

CALYCES tubulosi, sulcato-angulati: angulis 13, ternis in dentes duos inferiores et totidem in supremum, binis autem in duos laterales excurrentibus, obscure purpurascentes, pubescentes, resinoso-punctati, bilobiati: labiis longitudine subæqualibus, inferiore per profundiorum incisuram discreto bidentato, subincurvo, superiore patulo, fauce infra dentes pilis occultatis clausa.

COROLLA calyce plusquam duplo longior, violaceo-cærulea, extus subpubescens: tubo recto, basi pallido, superne dilatato in faucem, nonnihil inflatam, dorso obtuse carinato; labio superiore planiusculo, emarginato; inferiore trilobo: lobis rotundatis, intermedio latiore, emarginato; palato albo, piloso, cæruleis maculis marginato.

STAMINA fauce corollæ breviora: filamentis brevissimis, albis; antheris ovatis, flavescentibus.

GERMINA quatuor, subrotunda, circum stylum receptaculo elevato glandulaceo insidentia. Stylus labium superius corollæ excedens, pallide violaceus, nudus, apice bifidus in stigmata duo acuta, inferius planiusculum revolutum, superius brevius, tenuius, rectum.

SEMINA quatuor, subrotunda, nigra.

Odor herbæ fortis, fere Menthæ piperitæ subcamphoratus.

Habitat in rupibus calcareis montis Urlay intra alpes Velebich.

Floret ſub finem Julii.

Meliſſa Calamintha (ſpectatis deſcriptionibus in *Flora brit. per Cel. Smith* propoſitis) differt ab hac noſtra caulibus villoſis; foliis obſolete ſerratis ſubhirſutis; pedunculis ſuperioribus folio longioribus: bracteis ciliatis; calycibus coſtis hirſutis, ſubtus ventricoſis; dentibus ciliatis, duobus inferioribus duplo longioribus; corolla piloſa. M. Nepeta autem diverſa eſt odore, quo Pulegium redolet; pedunculis omnibus folio proximo longioribus; dentibus calycinis ſuperioribus recurvis; pilis calycinis e fauce prominentibus.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx. b. Calyx fiſſus et explanatus.
c. Flos integer. d. Stamina cum parte corrollæ.

Tab. 263.

CAMPANULA MULTIFLORA.

Campanula caule ſimplici, teretiuſculo; foliisque hiſpidis, oblongis, crenatis ſeſſilibus; floribus in ſpicam interruptam longiſſimam glomeratis.

RADIX biennis, ſimplex, ſpithamæa, digitum auricularem craſſitie æquans, extus ſordide fuſceſcenti albida.

CAULIS ſolitarius, plerumque ſimpliciſſimus, nec niſi raro ex axillis inferioribus ramulum ſeu potius pedunculum capituliferum edens, erectus, flexuoſus, bi-tripedalis, teretiuſculus, ſtriatus, hiſpidus, inferne foliis, ſuperne maxima parte floribus tectus.

FOLIA ſeſſilia, oblonga, crenata, obtuſe mucronata, utrinque hiſpida, nervoſo-venoſa, inferiora lato-lanceolata, ſubelliptica; ſuperiora oblongo-cordata; floralia his ſimilia, ſed ſucceſſive minora et intus nuda, lateribus baſeos inflexis concava, intima ovata.

FLORES numeroſiſſimi (ultra 100) in eodem caule, glomerati, in ſpicam, ſæpe reliqua caulis parte duplo triplove longiorem, interruptam diſpoſiti, pro magnitudine plantæ parvi, ſeni aut ſepteni perfecti in glomerulis inferioribus, terni perfecti cum totidem vel quaternis imperfectis in ſuperioribus, pauciores in reliquis, numero verſus apicem continuo decreſcente, donec tandem ſummorum ſinguli bractea propria inſtructi in ſpicam denſiorem congeſti caulem terminent. Bracteæ communes glomerum, in quos folia floralia verſus ſuperiora ſucceſſive abeunt, iisdem ſimiles, ſed calycibus breviores, fere latiores quam longæ, propriæ eo minores, quo ſerius flos, quem ſtipant, emergit, ſingulæ ſingulis floribus, dempto primario, cui propria non obtigit.

CALYCES hiſpidi, baſi, qua in capſulam mutantur, obovata, obtuſe triangulari, triſulcata, limbo quinquepartiti: laciniis lineari-lanceolatis, obtuſis, ciliatis; ſinubus nequaquam reflexis.

COROLLAE tuboloſæ, pallide violaceo-cæruleæ, nudæ, calycis laciniis duplo longiores; limbo patente: laciniis ovatis, acutiuſculis.

FILAMENTA alba, extus villoſa, e baſi ovata in acumen recurvum terminata. Antheræ lineares, pallide flavæ.

STYLUS cum ſtigmate corolla paulo brevior, albus, nudus. Stigma incraſſatum, trifidum, obtuſum, viridi-flaveſcens, villoſum.

CAPSULA obtuſe triangularis, inter angulos tribus foraminibus dehiſcens, triangularis. Semina ſubcylindrica, utrinque obtuſa, obſcure fuſca.

Creſcit in monte, qui oppido Verſetz imminet, infra arcis rudera. Floret ſub finem Junii.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx. b. Stamen. c. Piſtillum. d. Capſula. e. Semen.

Tab. 264.

ROSA REVERSA.

Roſa germinibus ovatis, pedunculisque hiſpidis; caulibus aculeatiſſimis; aculeis ſubinermibus, reverſis.

Frutex in ſolo natali ſubbipedalis, raro tripedalis, per culturam 5-pedalis, aut et altior.

RADIX repens, pennam anſerinam craſſitie raro excedens, obſcure fuſca.

CAULES execti, recti, penna anſerina haud multo craſſiores, in culta planta tamen etiam digitum auricularem æquantes, ſuperne ramoſi: ramis patulis; cortice horno profunde et obſcure rubro, demum obſcure fuſco; aculeis denſiſſimis, ſubulatis, flexilibus, huic ſubinermibus, primum purpurascentibus, dein fuſco-rufis, reverſis, in ramis tamen ſuperioribus patentiſſimis, vix notabiliter reverſis; gemmis ovatis, utrinque ſubcarinatis, profunde purpureis, ſquamis apice nigris; libro lignoque pallide viridi; medulla alba.

FOLIA pallide flaveſcenti-viridia, bi-trijuga cum impari: foliolis ſubſeſſilibus, ovatis, acutis, quibusdam obtuſis et ſubellipticis, duplicato-argute ſerratis, ſupra nudis, ſubtus pubeſcentibus; rachi inermi aut ſetis paucis glanduliferis adſperſa. Petioli teretiusculi, ſupra ſulco exarati, plerumque ſubpurpurascentes, ſetis purpureis, glanduliferis, rarioribus obſiti. Stipulæ lanceolatæ, glandulis purpureis ſerrulatæ.

FLORES terminales ramulorum lateralium, dempto pedunculo vix pollice longiorum, ſolitarii in pedunculis indiviſis, ſubpollicaribus, hiſpidis: ſetis copioſis, pallide purpuraſcentibus, glandula obſcure purpurea terminatis.

CALYX ſetis purpureis glanduliferis, hiſpidiſſimus: baſi (tubo ſeu germine *Linnæi*) ovata; laciniis lanceolatis, tubo prope triplo longioribus, in appendicem ſeu cuſpidem apice nonnihil lateſcentem elongatis, integerrimis, ſimplicibus, ſæpe tamen una alterave hinc aut utrinque laciniam anguſtiſſimam proferente, intus ac præſertim margine villoſis: villis tenuiſſimis, longiuſculis albis.

COLOLLA calycis laciniis prope duplo longior, pallidiſſime roſea: petalis obcordatis, concavis.

STAMINA plurima, calyci inſerta: filamentis capillaribus, primum pallide flavis, demum expalleſcentibus; antheris oblongis, utrinque bifidis, obtuſis, planiusculis, nec (ut in generibus plantarum deſcribuntur) trigonis.

PISTILLA plurima, calycis tubo concluſa: germinibus ovatis, oblongis, hirſutiſſimis: pilis albis, nitidis, longis; Stylis fere duplo longioribus, hirſutis, apici

germinis, nec (ut in gener. plant. ſtatuitur) lateri inſertis, ſtigmate craſſiuſculo flaveſcente terminatis.

FRUCTUS calycis baſis baccata, ovata, atro - rubra, nitida, ſetis rigidiuſculis hiſpida. Semina ut in ſpeciebus reliquis.

Habitat locis ſaxoſis montium Matræ.

Floret a medio vel fine Maji.

A Roſa pyrenaica, cui ſimilis eſt, differt: caulibus ramisque aculeatiſſimis; foliolis ſubtus pubeſcentibus; petalis inermibus, denſe ſetoſis; germinibus hiſpidiſſimis; ſetis pedunculorum denſiſſimis.

Tab. 265.

HYPERICUM ALPINUM.

Hypericum floribus trigynis, dichotomo - paniculatis, foliolis calycinis ſerrato - glanduloſis, ovato - lanceolatis, acuminatis; foliis ovatis, ſemiamplexicaulibus, impunctatis, margine nigro - maculatis.

RADIX perennis, primaria transverſa, in plures ramos diviſa, varieque flexa, culmum tritici craſſitie æquans, obſcure fuſca, radiculas fuſcas demittens, et propagines rubro - fuſcas cauliferas radicantes horizontaliter promens.

CAULES plures ex eadem radice, ceſpitoſe creſcentes, erecti, aut adſcendentes, ſpithamæi aut paulo longiores, tenues, ſimpliciſſimi, nudi, læves, inferne teretes, ſuperne per lineas duas eminentes ancipites.

FOLIA oppoſitionibus 12 -- 14, erecta, interſtitiis longiora, caulem totum tegentia, ſubamplexicaulia, baſi contigua, ſubconnata, oblongo - ovata, obtuſa, integerrima, nuda, lævia, diaphano - venoſa, ſubtus paulo pallidiora, juxta marginem diaphanum nigro - punctata, diſco impunctata.

FLORES in pedunculis brevibus, duabus tribusve oppoſitionibus in apicem caulis pedunculo unifloro terminatum denſe congeſtis, dichotomis, trifloris, aut flore laterali altero deficiente bifloris. Pedunculi inferiores ſubnudi, ſuperiores ſetis apice glanduliferis adſperſi, omnes dempto primario, bracteati: bracteis lanceolatis, nigro - punctatis, in ſetam acuminatis, ciliatis: ſetis apice glandulas atropurpureas gerentibus.

CALYCES quinque - partiti in lacinias ovato - lanceolatas, acuminatas, lineolis punctisque nigris in 5 aut 7 lineas diſpoſitis notatas, remote ciliatas: ſetis brevibus, apice glandulas atropurpureas ſuſtinentibus.

COROLLA calyce duplo amplior, patens, flava: petalis oblongo - obovatis, nigro - punctatis, denticulatis, ciliatis: ſetulis breviſſimis, glanduliferis.

STAMINA plurima, corolla duplo breviora: filamentis flavis, baſi in phalanges tres coalitis; antheris ſubrotundis, ſulco in lobos duos, linea exaratos, diviſis, impuberibus apice puncto nigro notatis, cæterum flavo - fuſcis cum quopiam tinctu carneo.

GERMEN ovatum, albidum, punctis nigris, in lineas longitudinales diſpoſitis, pictum. Styli quatuor in flore primario, terni in reliquis, flavi. Stigmata atropurpurea.

CAPSULAE ovatæ primaria quatuor ſulcis exarata, quadrilocularis, reliquæ tribus ſulcis totidemque loculis inſtructæ. Semina oblongo - ovalia, fuſca minuta.

Tota planta, demtis fetis indicatis, nuda, lævis.

Habitat in alpe Plifsivicza Croaticæ, atque Petrofa C. Marmarofienfis, ubi fupra regionem Pini Pumilionis adfcendit.

Floret a fine Junii per Julium.

Ab Hyperico montano differt: caulibus fuperne fubancipitibus; foliis fubamplexicaulibus, nonnifi ad margines nigro - punctatis; bracteis calycibusque nigro-punctatis; ciliatis, in fetam acuminatis; calycis foliolis ovato-lanceolatis, petalis obovatis. Ab H. pulchro autem discrepat: caulibus fuperne fubancipitibus, fimpliciffimis; foliis ovatis; fi puncta nigra ad margines demas, inpunctatis; foliolis calycinis ovato - lanceolatis, acuminatis. Ab utroque et aliis præterea pedunculis fetigeris, et germinibus nigro - punctatis.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx. b. Petalum. c. Staminum fasciculus. d. Piftillum.

Tab. 266.

TRIFOLIUM PALUSTRE.

Trifolium leguminibus racemofis, nudis, rugofis, monofpermis; caulibus ramisque erectis; foliolis linearibus.

RADIX duos tresve annos perdurans, ad duos pedes et ultro elongata, plerumque recta, digitum auricularem, non raro pollicem craffitie, æquans, fubfimplex, tantum in fine in ramos divifa, latere radiculas fibrasque edens, pallide fufca, odore faporeque leguminofas plantas imitans.

CAULES plures ex eadem radice, erecti, orgyales, raro breviores, fæpe uno alterove pede orgyam excedentes, toti ramofi, inferne teretiusculi, fuperne fubangulati, leviterque fulcati, fiftulofi: ramis angulatis fulcatisque, erectis, angulis ab utroque margine et tergo petiolorum decurrentibus.

FOLIA alterna, ad ortum ramulorum fæpe denfe congefta, ut terna appareant, petiolata. Foliola linearia, inferiorum foliorum fæpe elongato - elliptica; obfolete remoteque ferrata, breviffimo denticulo terminata. Petioli obfolete carinati, fupra canaliculati, fupra ftipulas articulati. Stipulæ fubulato - fetaceæ, integerrimæ, erectæ.

FLORES in racemis axillaribus, erectis, fubfecundi, nutantes, fparfi. Pedunculus communis obtufe angulatus, fubfulcatus, apice floribus deftitutus. Pedicelli filiformes, calyce breviores, recurvi. Bracteæ breviffimæ, fubulatæ, pallidæ.

CALYX breviffimus, obfolete angulatus: dentibus tubo brevioribus, fubulatis, fubæqualibus; finubus interjectis rotundatis, fupremo paulo profundiore.

COROLLA calyce triplo longior, flava: petalis longitudine fubæqualibus: vexillo obcordato, recurvo, lineis utrinque, ternis, intus fufcis notato, unque pallido; alis oblongis, vexillum fubæquantibus, obtufis, margine exteriore in unguem incurvum pallidum, interiore in proceffum obtufum excurrentibus; carina alis paulo breviore, obtufa, ungue albo, tantum bafi bifido.

STAMINA diadelpha: filamentis albidis, nitidis; antheris ovatis, flavis.

GERMEN oblique ovatum, ad futuram inferiorem magis prominens, pedicellatum. Stylus fubulatus, albidus. Stigma obtufiusculum.

LEGUMEN oblique ovatum, ſutura ſuperiore in carinam eminente, acuminatum, rugoſum, nigrum, nudum, uniloculare, monoſpermum. Semen ovatum cum eminentia ſupra hilum, pallide fuſcum.

Partes teneræ, præſertim calyces, pedicelli, et bracteæ, pubeſcentes, demum vero calveſcentes.

Sub exſiccatione planta hæc gratum odorem aromaticum adſumit, quo præſertim legumina pollent.

Creſcit locis paludoſis inter Arundinem Phragmitem in Comitatu Temeſienſi, ad Jókut Keſzintz &c.

Differt a Trif. officinali: 1) caulibus pluribus ex eadem radice, altioribus; 2) foliolis linearibus, obſolete ſerratis, prope duplo longioribus et anguſtioribus; 3) floribus majoribus; petalis ſubæqualibus; a Trif. macrorrhizo autem, quocum foliorum forma convenit, diſcrepat: 1) caulibus erectis, duplo altioribus craſſioribusque, fiſtuloſis; 2) ramis erectis; 3) ſtipulis omnibus integerrimis; 4) floribus nutantibus; pedunculis recurvis; 5) coloris rubri defectu, qui caules ramosque Trifolii macrorrhizi inſignit ita, ut eminus diſtinguatur. Præterea ab utroque odore fructuum fortiore atque diverſo recedit.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Flos integer.	d. Ala.	g. Piſtillum.
b. Calyx.	e. Carina.	h. Legumen.
c. Vexillum.	f. Stamina.	i. Semen.

Tab. 267.

CARDUUS ALPESTRIS.

Carduus *foliis ſemidecurrentibus pinnatifidis acuminatis, laciniis bilobis, ciliato-ſpinoſis pedunculis tomentoſis, ſquamis calycinis lineari-ſubulatis patulis. Willd. Spec. pl. T. III. P. III. p.* 6156.

RADIX perennis, ramoſa, fuſca, primaria ad pedem, laterales ad ſpithamam elongatæ, ſubdiviſæ.

CAULES in loco natali plerumque ſolitarii, pedales aut ſeſquipedales, nonniſi ſuperne in duos tresve ramos diviſi, plantæ in horto cultæ plures, altiores, magis ramoſi, ſæpe e plerisque axillis ramiferi, cæterum fiſtuloſi, pentagoni, lateribus ſtriatis, piloſis, pilis rarioribus ſubarachnoideis, verſus pedunculos denſioribus, in lanam ſubtomentoſam abeuntibus.

FOLIA plana, ſupra ſubnuda, tantum juniora, præſertim rachi, pilis aliquot fugacibus adſperſa, ſubtus arachnoideo-piloſa, demum calveſcentia, tantum in rachi venisque pilis longis remanentibus, profunde pinnatifida: laciniis patentibus, nonnihil antrorſum verſis, plenisque antice lobo auctis ſeu bilobis, lanceolatis, terminali elongata, inæqualiter dentato-ſerratas: dentibus in ſpinas ſetaceas ſubinermes terminatis; radicalia decreſcentibus inferioribus laciniis iisdemque demum diſcretis petiolata: petiolis carinatis; caulina ſemidecurrentia marginibus ſinuato-lobatis, planiusculis, ſubinermi ſpinoſis.

FLORES folitarii, erecti in pedunculis tripliciffimis, caulem ramosque terminantibus, erectis, fubangulatis, ftriatis, albo - tomentofis, fæpe uno alterove folio lineari - lanceolato inftructis.

CALYX hemifpærico - ovatus, fqarrofus: fquamis lineari - fubulatis, in fpinulam inermem terminatis, imbricatis, patulis, inferne ad lentem tenuiffime ciliatis, exterioribus pubescentibus, interioribus nudis, apice purpureis.

COROLLA violaceo - purpurea, mediocris. Corollulæ nudæ: tubulo inferne fubangulato, albo, fuperne ampliato; fubinflato, limbo quinquefido: laciniis linearibus, apice connivente acutiusculis; æqualibus, extima profundioribus incifuris a reliquis feparata.

STAMINA filiamentis albis, capillaribus, pubescentibus, parte inferiore corollulæ adnatis; antheris corollulas excedentibus, cæruleo - violaceis, in tubulum quinque - fulcatum, apice 5 - dentatum coalitis, bafi in appendicem fiffam excurrentibus.

GERMEN oblongum, album, nitidum, nudum; Stylus longus, filiformis, inferne albus, fuperne purpureus, a ftigmate paulo craffiore purpureo obtufiusculo per eminentiam diftinctus.

SEMINA fubcompreffa, ovalia, nitida, fusca. Pappus pilofus, ad lentem fcabritiem quampiam exhibens, albus, femine triplo longior.

RECEPTACULUM fetofum: fetis albis, planis, nitidis.

Arctium Carduelis feu Carduus arctioides huic perquam fimilis eft: differt tamen: ramis fæpe bifloris, nonnunquam trifloris; foliorum laciniis ad angulum pectum patentibns, furfum dentatis, nec bilobis; fqamis calycinis lanceolato-fubulatis incurvis.

Radicem perennem effe, conjecimus e reliquiis caulis emortui, quæ in multis individuis præter recentem aderant. In horto ultra tres annos hactenus non duravit.

Habitat in alpinis et fubalpinis Croatiæ.

Floret Julio, in horto autem a fine Maji.

Ad latus iconis fiftitur flosculus auctus.

Tab. 268.

RUBUS AGRESTIS.

Rubus foliis ternatis quinatisque fupra pilofis, fubtus tomentofis; caulibus fubangulatis: aculeis rectiusculis; pedunculis tomentofis, hifpidis: fetis glanduliferis.

RADIX fublignofa, extus obfcure fusca, intus alba, ab aeris contactu brevi tinctum rubrum contrahens, fimplex, ad 2 - 3 pedes in terram penetrans, flexuofa, radiculas copiofas undique exferens, inferne in ramos divifa, non raro autem fafciculata: radicibus nempe pluribus fub caulis bafi enatis, tenuioribus, in fafcem collectis.

CAULES fuffruticofi, nonnifi bafi ultra duos annos durantes, calamum craffitie æquantes aut etiam duplo craffiores, tenaces, farcti medulla alba, aut toti aut fuperiore parte rubentes, juniores pubefcentes, feniores calvi, armati aculeis rectiusculis, patentiffimis, imo fubreverfis, rubris, alii fubpedales, declinati, obtufe angulati, præfertim parte fuperiore, alii longiffimi, diffufi, apice elongato fæpe radicante fimpliciffimi, flagelliformes, teretiusculi, bafi obfolete angulati, alternatim ramofi; ramis axillaribus, floriferis, antrorfum inclinatis, inferiore parte teretiusculis, fuperiore obtufe angulatis.

FOLIA alterna, petiolata, ternata, rariſſime unum alterumve quinatum. Foliola integra aut margine lobulata, inæqualiter ſerrata, ſerraturis apice fuſcis, baſi integerrima, ſupra ſulcata et ſubplicata, piloſa, canescentia, ſubtus nervoſo - venoſa, tomentoſa piloſaque, a tomento pilisque albidis incana, juniora utrimque tomentoſo-cana, difformia: pleraque obovata cum baſi cordata, nonnulla cordata, in caulibus ſarmentoſis extima cordato - ovata; lateralia breviſſime petiolata, obliqua, ſubbiloba integrave, intermedium regulare longius petiolatum: nervo medio aculeato, lateralibus pro aculeis ſetas inermes gerentibus. Petioli obtuſe trianguli, ſupra ſulco exarati, cæterum undique aculeati aculeis rectis, inter hos pubeſcentes, baſi dilatata ſemiamplexicaules. Stipulæ ſupra dilatatam petioli partem enatæ, erectæ, lanceolatæ, ſubcuspidatæ, baſi anguſtatæ, integerrimæ, non raro, ut petioli, rubicundæ, nonnunquam majores, oblongæ, ſubovatæ, ſerratæ.

FLORES in paniculis terminalibus axillaribusque, illis majoribus, his minoribus: ramis pedunculisque aculeatis, hiſpidis tomentoſisque, infimis folio ternato, proximis ſimplici ſerrato, ſubſequis bractea tripartita integerrima, demum indiviſa lanceolata, ſtipatis. Setæ, quibus ramis pedunculisque paniculæ, hiſpiditas inducitur, apice glanduliferæ.

CALYX utrinque tomentoſo - canus, extus inſuper ſetis glanduliferis hiſpidus, ſub floreſcentia reflexus; poſt hanc incurvus fructum inferne obtegens; laciniis ovatis, concavis, in mucronem apice fuſcum terminatis.

COROLLA candida, calyce plusquam duplo longior, patentiſſima: petalis ſubrotundis, ungue breviſſimo latiusculo inſtructis; apice emarginatis, ſubrugoſis.

STAMINA plurima, calyce longiora: filamentis capillaribus, albis; antheris ſubrotundis; ſulco diviſis, ochroleucis.

PISTILLA tricena plurave: germinibus in capitulum hemiſphæricum denſe congeſtis, ovatis, nudis, apice obliquo ſeu incurvo Stylum exſerentibus, germine ſuo quintuplo longiorem, albidum, inferne adtenuatum, inde ſubclavatum, ſtigmate paulo craſſiore ſubcompreſſo terminatum.

FRUCTUS bacca nigra, compoſita acinis, ob germina pleraque abortientia, paucis, ſubrotundis, ad ſtylum foveola inſtructis, ſi per lentem inſpiciantur, ſcabriusculis. Semen in ſingulo acino ſingulum, reniformi ovale, foveolis et eminentiis ſcabrum, linea eminente velut ſutura longitudinaliter undique cinctum, ad latus iconis ſub exhibitum.

Flos terminalis primus floret, tum primo reliqui ſucceſſive a ſummo ad imum paniculæ.

In ſolo natali macro flores ſæpe tantum unicum piſtillum fertile habent, quin in non paucis omnia abortiunt.

Folia quinis foliolis inſtructa, quod et in aliis ſpeciebus obtinet, proprie ternata ſunt: foliolis nempe lateralibus binis eidem petiolulo laterali adfixis, nec a communi diviſionis puncto enatis; id quod et in hac et in aliis ſpeciebus confirmant petioluli laterales, quorum unus ſæpe foliola bina gerit, dum alter unicum bifidum habet.

Habitat in arvis, potiſſimum diutius neglectis, in agrorum marginibus, et aggeribus, per Comitatum Neogradienſem et Hontenſem, copioſiſſimus inter Palasd et Szalatnya.

Floret Junio et Julio, jam poſteriore menſe fructus maturare incipiens.

Accedit aliqua ratione ad Rubum cæſium propius autem, quantum e deſcriptione in *Flor. brit. II*, 543. data colligere licet, ad corylifolium; ſed differt

ab utroque caulibus tantum basi suffruticosis; foliis subtus, calycibus extus tomentosis, canis; a priore præterea caulibus crassioribus, subangulatis, inter aculeos pubescentibus, rore glauco destitutis; foliis quibusdam quinatis; aculeis rectiusculis; a posteriore autem foliis supra pilosis; foliolis lateralibus breviter petiolatis; calyce floris reflexo, eodemque & pedunculis præter tomentum hispidis setis glanduliferis; fructu nigro, nec fusco-sanguineo. A Rubo hirto denique, quocum caulibus tantum basi suffruticosis & apice nonnunquam radicantibus, foliis item plerisque ternatis, aliisque notis convenit, facile discernent agrestem, qui utriusque descriptiones comparaverint.

Tab. 269.

TRIFOLIUM RECLINATUM.

Trifolium capitulis villosis, pedunculatis, subrotundis, fructiferis ovatis; dentibus calycinis inæqualibus, infimo longissimo ciliato; caulibus decumbentibus; foliolis subdenticulatis, obovatis, infimis obcordatis.

RADIX annua, vix quatuor pollices longitudine superans, crassitie pennam anserinam superne adæquans, sæpe brevior tenuiorque, in radiculas fibris vestitas subdivisa, pallide fusca.

CAULES plures ex eadem radice, quaquaversum decumbentes & diffusi, versus apicem adscendentes, pedales, bipedales, nonnunquam etiam longiores, ramosi, teretiusculi, pilis albis adpressis adspersi, indeque scabriusculi.

FOLIA alterna, omnia petiolata, summa, inter quæ capitulorum pedunculi emergunt, opposita: foliolis subdenticulatis, pellucido-striatis, utrinque pilosis, obovatis, brevissime mucronatis, infimis tamen emarginatis obcordatis. Petioli semiteretes, supra canaliculati, a pilis adpressis scabriusculi. Stipulæ parte libera subulatæ, virides, nervosæ, ciliatæ, parte adnata inter nervos membranaceæ, nudæ; nervis duplicatis seu per medium linea alba divisis.

FLORES sessiles in capitulis, aphyllis seu ebracteatis, pedunculatis, sub florescentia subrotundis, terminalibus, raris lateralibus, cum caule vel ramo ultra prolongando ex eadem foliorum oppositione emergentibus. Pedunculi bi-tripollicares, teretes, a pilis adpressis scabriusculi, sub florescentia sæpe nonnihil inclinati, cum fructu stricti.

CALYCIS tubulus pallidus, membranaceus, pilosus, post florescentiam eminentia intra infraque marginem legumen concludens; dentes subulati, in setam subpungentem adtenuati, post florescentiam patentes: infimus longissimus, corolla tamen brevior, reliquis latior, ultra medium ciliatus, inde ad apicem nudus; proximi duo subnudi; supremi duo brevissimi, omnino nudi.

COROLLA calyce prope duplo longior, fere recta, vix notabiliter sursum recurva, purpurascens, monopetala: vexillo alis longiore, carinato, emarginato, inæqualiter crenato, lineis profundius purpureis striato; alis parte libera semiovatis, acutiusculis, albis, cum tinctu rubello vix notabili, rubro-marginatis; carina semiovata, alis breviore, apice integro.

STAMINA diadelpha, unum liberum: filamentis albis, versus antheram viridescentibus; antheris ovatis, pallide flavis.

GERMEN obovatum, viride, nudum: Stylus albus, versus stigma viridescens. Stigma crassiusculum, obtusum.

LEGUMEN fuscum, obovatum, ſubcompreſſum, ſutura inferiore in gibbum prominens. Semen unicum, fuscum, ſubrotundum cum modica eminentia ad hilum.

Crescit in graminoſis prope Temeſium fluvium infra vineas Pánčſovienſes. Floret Junio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calyx. b. Corolla. c. Stamina. d. Piſtillum.

Tab. 270.

EPIPACTIS MICROPHILLA. *Swartz Act. holm.* 1800. *p.* 232.

Epipactis *foliis lanceolatis ſeſſilibus internodio brevioribus, bracteis flores ſubæquantibus, floribus cernuis, labello acuto crenulato petalis æquali, germinibus pubescentibus. Willd. ſp. pl. T. IV. p.* 84.

Serapias (microphylla) *radice fasciculata, foliis lanceolatis parvis, floribus ſubpendulis, nectarii labio acuto acute carinato ſuperne lacerulato, capſulis farinoſo-pubescentibus. Ehrh. Beytr.* 4. *p.* 42. *Hoffm. germ.* 319.

RADICES fasciculatæ, ſpithamam ſæpe longitudine æquantes, culmum tritici craſſitie ſuperantes, flexuoſæ, ſubcarnoſæ, ſuperne nigro-fuscæ, verſus extremitates pallidæ.

CAULIS ſolitarius, erectus, ſpithamæus aut pedalis, ſuperiore parte pubescens, pallide viridis, rectus, ſub terra nudus, albus, flexuoſus, rudimentis foliorum fuscis, ſtriatis, vaginantibus, remotis obſitus.

FOLIA quatuor quinqueve, remota, internodiis breviora, lanceolata, acuta, integerrima, nervoſa, pubescentia, ſeſſilia, infimum baſi more congenerum vaginans.

FLORES in racemo ſimplici, ſecundi, alterni, nutantes, raro ſeptenis plures, communiter pauciores, e ſingulis bractearum axillis ſinguli. Pedunculi germine breviores, teretes, pubescentes, erecti, apice inclinati. Bracteæ lineari-lanceolatæ, acutæ, pubescentes, alias florem ſubæquantes, breviores alias.

COROLLA pentapetala, patens, pallide flavescenti-viridis, extus ſubpubescens: petalis ovatis, acutis, ſubcarinatis, longitudine ſubæqualibus, interioribus paulo latioribus.

NECTARIUM excavatum, fere hemisphæricum, lateribus reflexum: labello ecalcarato, cordato, acuto, apice recurvo, marginibus elevatis ſubdiaphanis crenulatis concavo, ſupra lineis duabus eminentibus denticulatis verſus apicem concurrentibus criſtato, corollam (calycem Swartzii) ſubæquante.

GERMEN obverſe conicum, obtuſe quinquangulum, ſubpubescens. Stylus erectus, breviſſimus. Anthera apici ſtyli inſiſtens, ovata, erectiuscula, unilocularis: antice nimirum excavata, continens corpus obovatum, ſeſſile, pallide flavescens, polline coagmentatum, poſtice bilobum.

Odor florum fortis amœniſſimus Vanillæ aromaticæ, quem tamen non ſemper obſervavimus.

Habitat in ſylvis montium mediterraneorum Hungariæ, Sclavoniæ item, & Banatus. Floret Junio.

A charactere naturali, per *Cel. O. Swartz in Schraderi nov. diar. bot. I. p.* 63. huic generi adſignato, recedit: petalis ſeu foliolis calycis interioribus majoribus: nimirum

longitudine æqualibus ſed latioribus; labello calycem vix excedente; anthera, ſi tamen recte notavimus, uniloculari; maſſa genituræ unica.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Calycis ſeu corollæ petalum exterius.
b. - - - - - - - - interius.
c. Germen cum labello & genitalibus.

Tab. 271.

HELLEBORUS ATRORUBENS.

Helleborus caule bifide ramoſo; ramis folioſis, ſubbifloris; foliis pedatis, rameis ternatis: foliolis indiviſis, glabris.

RADIX perennis, conſtans corpore 3-4-pollicari, oblique transverſo, digiti craſſitiem æquante, nigricante, pro multiplicatione plantæ ſuperne in ramos diviſo, undique radices plurimas edente pedales, filiformes, ſubflexuoſas, ſimplices, nec niſi in fine ſubdiviſas, juniores fuscas, ſeniores obſcure viridescentes.

CAULIS erectus, bifide ramoſus, glaber lævis, nitidus, teretiusculus cum angulis obſoletis, ab altero vaginarum margine decurrentibus, baſi cinctus vaginis, apice tridentatis, ſubmembranaceis, longitudinaliter ſulcatis, ſubpurpurascentibus, exterioribus ſucceſſive brevioribus. Rami folioſi, ſubbiflori, quorum infimus cingitur vagina ſubmembranacea, ampla, patula, plerumque aphylla, apice inciſo-tridentata, margineque obſcure purpurea.

FOLIA radicalia floribus ſeriora, pedata: foliolis ſimplicibus, lato-lanceolatis, acutis, argute ſerratis, baſi anguſtata integerrimis, ſubtus venoſis, pallidioribus, nitidis, glabris, utrinque ad petioli diviſionem ſenis-ſeptenisve, adeoque cum intermedio 13-15. Horum foliorum petioli demum pedales altioresve, ſupra ſulco profundo canaliculati, ad diviſionem & foliolorum inſertionem atropurpurei, toti aut ſaltem inferiore parte maculis obſcure purpureis, inferne denſioribus conſperſi. Ramea folia ternata, infimum tamen non raro ſubpedatum: foliolis nempe lateralibus bipartitis, reliquis indiviſis, lanceolatis, diaphane venoſis, cæterum ſimilibus illis foliorum radicalium. Petioli breves, lati, vaginantes.

FLORES mediocres, inodori, nutantes: pedunculis brevibus, angulatis, aliis inter folia duo oppoſita prodeuntibus, aliis oppoſitifoliis.

COROLLA pentapetala, rarius tetrapetala, atro-rubro viridique colorata, patens, perſiſtens: petalis ſubrotundo-ovatis, obtuſiusculis, diaphane ſtriatis, obſcure rubro-venoſis, glabris, margine membranaceo diaphanis. Nectaria 8-10, obovato-cuneiformia, pedicellata, margine exteriore altiore emarginato, incurvo, aperturam tegente.

STAMINA 50-60, corolla plusquam duplo breviora. Filamenta alba, ſetacea. Antheræ oblongo-ovales, ochroleucæ.

PISTILLA 4-5, ſtaminibus longiora. Germen oblongum, ſubincurvum, dorſo carinatum. Stylus filiformis, apice adtenuatus, primum erectus, demum recurvus. Stigma apice ſtyli craſſius, extrorſum curvatum, ochroleucum.

FRUCTUS cernuus, calyce brevior, conſtans capſulis numero piſtillorum & forma reliquarum ſpecierum: ſcil. oblongis, ſtylo perſiſtente mucronatis, dorſo carina-

tis, lateribus transversim subrugosis, sutura interiore ab apice dehiscentibus. Semina ut in H. dumentorum.

Habitat in sylvaticis & in fruticetis montanæ Croatiæ, copiosissimus ad Koreniczam.

Floret primus inter nostrates dempto nigro: nimirum ante ipsum hyemalem.

Colore florum accedit ad purpurascentem nostrum & lividum; sed ab illo differt foliis pedatis, foliolis indivisis, omnino glabris; ab hoc scapo aphyllo, ramis tantum foliosis, aliisque notis. Magis autem convenit cum H. dumetorum nostro, cui structura simillimus; sed discrepat: foliis caule serioribus, rameis ternatis caule subangulato, colore florum, & florescentia præcociore.

Tab. 272.

DENTARIA GLANDULOSA.

Dentaria *foliis ternis, ternatis, profunde dentatis, glandula subulata in foliolorum axillis, staminibus corolla duplo brevioribus. Willd. spec. pl. III. p.* 478.

RADIX perennis, primaria carnosa, pallide fuscescens, remote dentata, transversa, e corpore crassiore, brevi, nodoso, profundius demorso cum 1-2, raro pluribus aliis enata, digitum longitudine æquans, successive nonnihil incrassata, hinc inde fibras aliquot pallide fuscescentes edens.

CAULES e singulis radicum propaginibus singuli, erecti aut adscendentes, semipedales aut spithamæi, nonnunquam breviores longioresve, teretes, culmum tritici crassitie vix superantes, glabri, læves, basi sæpe purpurascentes, simplicissimi, inferne aphylli.

FOLIA in apice caulis terna, petiolata, patentia, ternata: foliolis pollicaribus aut sesquipollicaribus, lanceolatis, acuminatis, profunde inæqualiter, in vegetiore planta latioribus duplicato-serratis, dentibus mucronatis; lateralibus binis sessilibus aut subsessilibus, latere interiore baseos integerrimis; intermedio basi utrinque integerrimo, in brevissimum petiolulum angustato, utrinque glandula subulata parva, in axillis sita, stipato. Petioli communes a 3 lineis ad semipollicem longi, basi & ad insertionem foliolorum nonnihil incrassati, supra sulco levi exarati, in axillis pariter glandulam forentes.

FLORES in racemo brevi subcorymboso 6-7, raro plures, sæpe pauciores pedunculo communi erecto, tereti, pollicari aut sesquipollicari, partialibus erecto-patulis, sub calyce incrassatis, superioribus successive brevioribus.

CALYX oblongus: foliolis lineari-ellipticis, utrinque obtusis concavisque, dorso pallide viridescentibus, marginibus apiceque purpurascentibus, inferne conniventibus, versus apicem ab se invicem dehiscentibus.

COROLLA magna D. pentaphyllæ; sed purpurea, calyce plusquam duplo longior: petalis limbo obovato, vix notabiliter emarginato aut integerrimo patentibus, in unguem subulatum calyce longiorem, albidum, superne purpurascentem angustatis.

STAMINA vix calycem æquantia, corolla plusquam duplo breviora: filamentis subulatis, albis, nitidis; antheris oblongis, basi cordatis, pallide flavis.

GLANDULAE NECTARIFERAE quatuor, virides, quarum binæ basim filamentorum breviorum cingunt instar marginis prominulæ; binæ aliæ inter filamenta longiora tuberculi instar prostant.

PISTILLUM ſtamina longiora adæquans, aut nonnihil excedens. Germen oblongum, ſubcompreſſum, baſi adtenuatum. Stylus germine plusquam triplo brevior, tenuior. Stigma craſſius, obtuſum, vix notabiliter emarginatum.

SILIQUAE ut in congeneribus compreſſæ, ſublineares, pollicares longioresve, ſtylo perſiſtente roſtratæ, valvulis revolutis dehiscentes, diſſepimento valvulis longiore.

Tota planta glabra, lævis, exceptis marginibus petiolorum & foliorum tenuiſſime ciliatis.

Habitat in convallibus montium altiorum orientalium & ſeptemtrionalium Hungariæ.

Floret initio Maji.

Tab. 273.

HIERACIUM STOLONIFLORUM.

Hieracium ſcapo ſubtrifloro; ſtolonibus floriferis: floribus in his breviſſime, in illo longe pedunculatis; foliis ſpathulatis, denticulatis.

RADIX perennis, primaria obliqua, calamum craſſitie, pollicem longitudine æquans, aut paulo craſſior longiorque, in fine ſenescendo præmorſa, nigro fusca, copioſas demittens radiculas fuscescenti-albidas, ſuperne filiformes, inferne fibris veſtitas.

SCAPUS erectus, ſpithamæus aut pedalis, teres, ſubaphyllus, diaphane ſtriatus, ſubtomentoſus, canescens, hiſpidus (pilis patentiſſimis, aliis longis, albidis, eglanduloſis, aliis multo brevioribus, nigris, glanduliferis, verſus florem denſioribus), ſupra baſim, ſæpe etiam ad vel ſupra medium, ramum ſeu pedunculum edens erectum, æqualiter hiſpidum. Stolones folioſi, alii ſteriles, radicantes, alii floriferi, ſerius parciusque radicantes.

FOLIA ſeſſilia, ſpathulata, utrinque hiſpida, pilis longis patentibus albis, ſubtus inſuper tomentoſa, remote denticulata, mucrone breviſſimo obtuſiusculo terminata; radicalia obovato-ſpathulata, præter mucronem obtuſa; ſtolonum lanceolato-ſpathulata; ramos ſeu pedunculos ſcapi ſtipantia lanceolata, ſupremum lineare.

FLORES in caule ramisque ſuperioribus ſolitarii, in inferioribus, radici accedentibus & ſtolones æmulantibus plerumque bini, in ſtolonibus bini-quaterni, adproximati, breviſſime pedunculati. Pedunculi tomentoſi, ſetisque nigris glanduliferis & aliis longioribus eglanduloſis hiſpidi, laterales ad ortum, terminales infra calycem ſtipati foliolo lineari aut ſubulato, pilis eglanduloſis longis hiſpido.

CALYX ſubrotundo ovatus, denſe hiſpidus pilis nigris glanduliferis, aliisque apice albentibus eglanduloſis: ſquamis linearibus, acutiusculis.

COROLLAE majusculæ, illas Piloſellæ amplitudine aliquantum ſuperantes: corollulis linearibus, apice truncato inciſis, quinquedentatis, extus verſus tubulum tenuiſſime pubescentibus, interioribus amœne flavis, exterioribus ſupra profunde aurantiis, extimis ſubtus purpureis.

GENITALIA ut in congeneribus, profundius flava.

SEMINA tetragono-prismatica, obſcure fusca, glabra, lævia. Pappus ſeſſilis, piloſus, albus.

Flores gratiſſimi adſpectu aperiuntur tantum ſole, quem ſequuntur, irradiati ſub horam ſeptimam, octavam, & clauduntur ſub aut brevi poſt meridiem. Stolonibus

ſerius & ſucceſſive florentibus planta diu hortum ornat. Lacteſcit more congenerum. Saporis eſt fatui.

Icon exhibet ſtirpem, qualis in horto enata eſt e ſeminibus, in montoſa parte Croatiæ lectis.

In horto florere incipit ſub medium aut finem Maji.

Simile eſt H. Piloſellæ; ſed majus, & ſcapo ramoſo, ſtolonibus floriferis atque colore florum diverſum, quibus notis etiam ab aliis ſpeciebus facile dignoſcitur.

Tab. 274.

DIGITALIS FUSCESCENS.

Digitalis calycinis foliolis lanceolato-linearibus, villoſo-caneſcentibus, ſupremo ſubulato, breviſſimo; labio corollæ ſuperiore emarginato, inferioris lobis acutis; foliis denticulato-ſerratis.

RADIX perennis, ramoſiſſima, fuſca, ſuperne in plures cervices abiens.

CAULES e ſeniore radice plures, erecti, recti, ſubbipedales, ſimpliciſſimi, obtuſe angulati, glabri, ſub racemo & inter flores pilis brevibus longioribusque villoſi, farcti medulla alba, toti foliis tecti.

FOLIA alterna, patentia, ſemiamplexicaulia, ſubdecurrentia, lato-lanceolata, acuta, denticulato-ſerrata: dentibus apiceque nigricantibus, utrinque glabra, ſuperiora tota, inferiora infra medium tantum pilis albis tenuiſſimis ciliata, ſubtus nervoſa, ſupra ſulcis exarata.

FLORES in racemo terminali, ſimplici, erecto alterni, nutantes, mediocris magnitudinis. Pedunculi calyce breviores, erectiuſculi, villoſo-cani. Folia floralia lanceolata, patentia, integerrima, acuta, utrinque villoſa, pilis longioribus, quam reliqua, ciliata, inferiora floribus longiora, reliqua ſucceſſive breviora.

CALYCES villoſo-caneſcentes, 5-partiti: foliolis baſi connatis, lanceolato-linearibus, acutis, inferioribus binis, latioribus pauloque longioribus, ſuprema ſubulata, anguſtiſſima, breviſſima.

COROLLA mediocris, flava, ſuperne ferrugineo-fuſca, utrinque villoſa, intus inſuper pilis longioribus erectis labio inferiore fauceque adſperſa; tubo pallido, ſupra ſtriis binis fuſcis notato, dilatato, verſus faucem conſtricto; fauce inflata; labio ſuperiore breviſſimo, emarginato, bidentato, inferioris lobis lateralibus acutis, medio multo longiore ovato, acuto, demum ſubrecurvo.

STAMINA filamentis inferiore parte corollæ adnatis, hinc flexura incurvatis & labio ſuperiori adproximatis, planiuſculis, pallidis, inferne ſubcroceis, binis longioribus labium ſuperius prope æquantibus; antheris ochroleucis, ſuperne emarginatis, inferne bilobis: lobis obtuſis.

GERMEN ovatum, acutum, villoſum, receptaculo glabro nitido inſidens. Stylus filiformis, albus, glaber. Stigma acutum.

CAPSULA ovata, mucronata, ſulcis quatuor, duobus ad ſuturas profundioribus, exarata, pilis breviſſimis denſe obſita, bilocularis, bivalvis: valvularum marginibus in diſſepimentum incurvatis. Semina oblonga, incurva, fuſca.

Habitat in montoſa parte Croatiæ inter frutices. Floret ab initio Junii.

A D. lævigata differt foliis denticulato-ſerratis, ciliatis, floralibus pedunculisque calycibusque villoſis; floribus alternis, racemum undique obſidentibus, nec ſecundis,

EXPLICATIO TABULAE.

a. Capſula. b. Semen auctum.

Tab. 275.

ERYTHRAEA EMARGINATA.

Erythræa caule tetragono, apice dichotomo; foliis oblongo-ovatis, obſolete nervoſis; floribus pedunculatis; corollæ laciniis oblongis, apice emarginatis.

RADIX annua, tenuis, vix pollice longior, parce ramoſa, flaveſcenti-albida.

CAULIS ſolitarius aut e baſi binos pluresve minores edens, erectus, palmaris nonnunquam vix digito longior, ſimplex, apice dichotome diviſus, rarius inde a baſi cruciatim ramoſus, tetragonus: angulis prominentibus, diaphanis.

FOLIA oppoſita, ſeſſilia, internodiis caulinis breviora, oblongo-ovata, acutiuscula, margine diaphano integerrima, obſolete 5-nervia, ramea lineari-lanceolata, obſolete trinervia, erecto-patula.

FLORES erecti, breviter pedunculati, alii e dichotomiis caulis & ramorum, terminales alii: pedunculis more caulis tetragonis.

CALYX tubuloſus, pentagonus, inter angulos eminentes virides pallidus atque diaphanus, ultra tertiam partem quinquefidus: laciniis erectis, adpreſſis, ſubulatis, acutis, plerumque inæqualibus.

COROLLA ſubinfundibuliformis: tubo calycem excedente, pallide viridi-flaveſcente, cylindraceo, ſupra germen coarctato; limbo aut albo aut purpureo, erecto-patulo, 5-partito: laciniis oblongis ellipticis, apice emarginatis.

STAMINA corollæ tubo paulo longiora, limbo breviora: filamentis tubo prope limbum inſertis, brevibus, capillaribus, albis; antheris oblongis, obtuſis, baſi bilobis, ſulco exaratis, flavis.

PISTILLUM ſeſſile, ſtamina ſubæquans: germine cylindraceo, lævi, nitido; ſtylo quadruplo breviore, albo; ſtigmate flavo-viridi, compreſſo-clavato, ſubbilobo.

CAPSULA calyce corollaque perſiſtentibus concluſa, illo longior, cylindracea, bivalvis, bilocularis. Semina plurima, minuta, ſubgloboſa, nigra.

Tota planta glabra, lævis, ſaporis amari.

Habitat locis ſubhumidis graminoſis inter clivos arenoſos Comitatus Peſthinenſis, Csongradienſis, Cumaniæ, & Banatus.

Floret Septembri, corollis hic albis, ibi purpureis omnibus, alibi eodem in loco diverſis in plantis purpureis albisque.

A Chironia uliginoſa noſtra & Chironia Centaurio *Willdenovii*, quas foliorum forma & floribus pedunculatis facile dignoſcitur; ab omnibus autem corollarum laciniis apice emarginatis ſatis diverſa videtur.

Tab. 276.

ARENARIA GRACILIS.

Arenaria foliis ſubellipticis, acutiuſculis, glabris, margine ſcabris, ſuperioribus lanceolato-linearibus; calycis foliolis obtuſiuſculis, enerviis, pedunculisque glabris; petalis obovatis, calyce longioribus.

RADIX perennis, multiplex, inferne in plurimas radiculas fibrasque abiens, ſuperne in numeroſos ramos diviſa, multisque gemmis pro plantæ extenſione obſita, tota fusca.

CAULES ex eadem radice plurimi, in denſum ceſpitem congeſti, alii ſteriles velut propagines proximo anno fructificaturæ, alii floriferi, ſimpliciſſimi, nec niſi apice pro inflorescentia in pedunculos diviſi, aut, ſi partem inferiorem, in radicem abituram, pro caule ſumere malis, caules inferne ramoſiſſimi ſeu in plurimos alios erectos, filiformes, glabros diviſi, quorum ſteriles ſemi-fertiles, ſesqui-aut bipollicares ſunt.

FOLIA brevia, oblonga, acuta, craſſiuscula, rigidula, margine ſcabra denticulis minutiſſimis creberrimis nonniſi per lentem videndis, utrinque glabra: inferiora denſe congeſta, baſi in breviſſimum petiolum anguſtata, ſubelliptica; ſuperiora per duo triave paria oppoſita, internodiis breviora, lanceolato-linearia, ſeſſilia.

FLORES erecti, ſolitarii in caulibus unifloris; aut bini: terminales lateralesque; vel terni, rariſſime quini: unus e dichotomia, reliqui laterales, omnes pedunculati.

PEDUNCULI filiformes, ſub flore nonnihil incraſſati, glabri, læves. Bracteæ dichotomiam atque pedunculos laterales in medio ſtipantes ſubulatæ.

CALYX patulus: foliolis oblongis, concavo-canaliculatis, obtuſiusculis, margine albo-membranaceis, dorſo viridibus absque ſtriis, glabris, lævibus.

COROLLA calyce duplo longior, alba, patens: petalis oblongis, obtuſis, integerrimis, in brevem unguem ſenſim anguſtatis, obovato-cuneiformibus, non ſtriatis.

STAMINA calyce longiora, corolla breviora, erecta: filamentis ſetaceis, albis, glabris; antheris ovalibus, per medium ſulco exaratis, pallidiſſime purpurascentibus.

CERMEN ovatum, glabrum, læve. Styli capillares, albi. Stigmata ſubgloboſa.

CAPSULA ovata, calyce paulo longior, glabra, ore ſexfido dehiscens, unilocularis

Habitat in fiſſuris rupium calcarearum Croatiæ, infra alpem Viszszocſicza montium Velebich.

Floret in loco natali, Julio.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Folium.
b. Calyx.
c. Petalum.
d. Stamen.
e. Piſtillum.

Tab. 277.

HESPERIS AFRICANA.

Heſperis *caule ramoſiſſimo, diffuſo; foliis lanceolatis, petiolatis, acute dentatis, ſcabris; ſiliquis ſeſſilibus. Lin. ſpec. pl.* 928. *Mill. dict. n.* 8.

Heſperis hiſpida *caule erecto hiſpido ſubramoſo, foliis ovalibus ſubintegerrimis, ſiliquis hiſpidis ſtrictis. Roth catal. bot.* 1. *p.* 78.

Heſperis nova *indicis horti Pest. fig.* 1.

RADIX annua, plerumque ſimplex, latere radiculas edens, digitalis aut prope ſpithamæa, albida.

CAULIS erectus, palmaris aut ſpithamæus, raro altior, ſubangulatus, a baſi ramoſis, ramis itidem obſolete angulatis, alternis, patentibus, infimis non raro oppoſitis, ternisve, imo in culta planta nonnunquam quinis, adſcendentibus, altitudine demum caulem adſequentibus, unde tandem caules diffuſi adparent.

FOLIA lato-lanceolata, in petiolum anguſtata, baſi integerrima, cæterum plerumque repando, rarius ſinuato-dentata: dentibus apiceque acutiusculis, ſuperiora ante plenam evolutionem florum conferta, ſubdentata, intorta.

FLORES in racemis terminalibus, primum admodum brevibus, demum, cum ſupremi aperiuntur, ſesqui-aut bipollicaribus, breviſſime pedicellati ſeu ſubſeſſiles. Pedunculus communis ſubangulatus.

CALYX oblongus, obtuſe quadrangulis: foliolis conniventibus, linearibus, canaliculatis, obtuſis, margine albidis aut purpurascentibus, poſt antheſim aliquo tempore perſiſtentibus.

COROLLA petalis diſtantibus: unguibus calycem æquantibus, viridi-flavescentibus, verſus baſim anguſtatis; laminis erectiusculis, oblongis, obtuſis, integerrimis, plerumque inæqualibus, pallide roſeis, poſt antheſim nonnihil cærulescentibus.

STAMINA unguibus corollæ breviora: filamentis albidis, ſetaceis; antheris lineari-ſagittatis, viridibus.

NECTARIA quatuor viridia, baſim filamentorum breviorum, & utriusque paris longiorum cingentia.

GERMEN ſtaminum breviorum longitudine. Stylus nullus. Stigma oblongum, acutiusculum, glabrum.

SILIQUAE teretes cum leviſſimis ſulcis ad ſuturas, primum ſubincurvæ, demum rectæ, ſtrictæ, ſesqui-aut bipollicares, apice ipſo ſeminiferæ. Semina oblongo-ovalia, fusca.

Racemus florum caulem terminans ramo ſupremo altius excrescente huic oppoſitus eſſe adparet.

Tota planta, petalis ſtigmateque exceptis, a ſetulis albis bi-trifurcatis, in calyce & ſiliqua ſimplicibus, hiſpida, ſcabra & canescens. Siliquas tamen in culta planta nonnunquam per maturitatem calvescere vidimus.

Habitat in ſiccis ſubſterilibus Budæ, ad Tétény & ad Bia, nec alibi hactenus a nobis viſa. Floret Aprili.

An planta hæc noſtra ab H. africana *Lin.* ſpecie diſtinguenda ſit, valde dubitamus, licet eam Cel. viri ſupra citati ſeparaverint. Nos certe discrimen ſufficiens reperire non potuimus. Caulis diffuſus & folia ſinuato-dentata, quibus Cel. *Schrank in præfat. ad catalogum horti Landshutani (a. 1805. editum) pag. X. et XI.* Heſperidem africanam ab hiſpida diſtinguit, etiam in noſtra ſtirpe obſervantur. *Cel. Winterl in Ind. horti Peſth.* Raphanum tenellum pro H. africana deſcripſit. Ad litem dirimendam icon & deſcriptio noſtra, ad plantam ſpontaneam facta, haud erit ſuperflua.

Tab. 278.

ALLIUM FLEXUM.

Allium ſcapo folioſo, tereti, flexo; foliis teretiusculis, ſupra canaliculatis, marginibus ſcabris; capitulo bulbifero; ſtaminibus ſubulatis; petalis obtuſis.

BULBUS ſimplex, ovato - oblongus, ſæpe altero latere planiusculus, tectus membranis cinerascentibus in folia infima emarcida continuatis, e baſi demittens radiculas filiformes, flexuoſas, albas.

SCAPUS ſemipedalis aut paulo longior, in ſolo fertili pedalis altiorve, teres, glaber, lævis, nitidus, ſolidus, ſupra medium ſemel aut bis flexus, ad medium usque vel & ultra vaginis foliorum tectus.

FOLIA caulina 4-6, teretiuscula, in apicem ſubulatum ſucceſſive adtenuata, ſupra canaliculata, marginibus denticulato-ſcabra, cæterum lævia, ſubtus ſubſtriata, ſuperiora ſcapum excedentia, omnia demum recurva. Vaginæ teretes, nervoſo-ſtriatæ, læves, ore albido membranaceæ.

FLORES in umbella lata numeroſi (a 20 ad 40 & ultra); impuberes & floreſcentes nutantes ſubpenduli, demum poſt antheſim erecti, pedunculis filiformibus, ſub flore incraſſatis, ſemipollicaribus, longioribus brevioribusque, amœne purpureis innixi, bulbis ovatis acutis viridibus in capitulum ſphæricum denſum compactis interſtincti. Spathæ ovato-oblonga, bivalvis: valvulis concavis, albo, ſæpe rubore parco tinctis, 5-7-nerviis, in cuſpidem longam ſemiteretem extenſis, altera ampliore in cuſpidem tripollicarem-ſemipedalem prolongata, altera anguſtiore, brevius cuſpidata.

COROLLAE amœne purpureæ, obovatæ, obtuſe triangulæ: petalis conniventibus, æqualibus, ellipticis, obtuſis, apice ſubinflexis, dorſo linea profundius colorata notatis, perſiſtentibus.

STAMINA filamentis ſimplicibus, ſetaceis, purpureis, corolla demum duplo longioribus; antheris oblongis, ſulco diviſis, obtuſis, baſi ſubſagittatis, purpureis.

GERMEN ovatum, obtuſe ſexangulum, viride. Stylus ſetaceus, purpureus, corollæ demum duplo longior. Stigma acutum, albidum.

Odor totius plantæ ingratus, quodammodo rapaceus.

Habitat in graminoſis montanis, & alpinis Croatiæ.

Floret Auguſto, in horto Julio.

Primo intuitu ſimillimum eſt A. carinato; ſed foliis teretiusculis, ſcapo, flexo, floreſcentia ſeriore conſtanter diverſum.

EXPLICATIO TABULAE.

a. Piſtillum. b. Stamen.

Tab. 279.

ONOSMA ARENARIA.

Onosma floribus obliquis; corollis cylindrico-clavatis; foliis inferioribus lanceolatis obtuſis; fructibus erectis; ſeminibus læviſſimis.

RADIX perennis, ramoſa, cortice nigro lacero demum ſponte ſecedente tecta, ſub hoc fusca, quandoque perparum rubens.

CAULES e bima radice ſolitarii aut bini, ex annoſa plures, erecti, prope pedales, ſubangulati, pallidi aut fuscescenti-rubentes, ſetis pungentibus, patentibus, albis ſtrigoſi, ſuperiore parte ramoſi: ramis patentibus, ante floreſcentiam recurvis, brevibus, alternis, binis ternisve inſtar dichotomiæ aut trichotomiæ caulem terminantibus.

FOLIA numeroſa, caulem obtegentia, erecta, integerrima, margine ſubrevoluta, oblique torta, obtuſa, utrinque eminentiis ſcabra & ſetis albis patulis, margine

coſtaque longioribus ſtrigoſa; radicalia anguſtiora, verſus baſim magis anguſtata; caulina alterna, ſeſſilia, lanceolato-linearia, ſeu dempto apice æqualis ubique latitudinis, ramorum ortum ſtipantia patula, rameaque baſi latiora, lanceolata, acutiuscula; floralia his ſimilia ſed breviora, calycem ſubæquantia, ovato-lanceolata.

FLORES in ſpicis binis ternisve ramos terminantibus revolutis ſubſeſſiles, alterni, obliqui, ſecundi, bracteis ovato-lanceolatis ſtipati, unus e ſingula dichotomia apicis caulis & ramorum.

CALYCES utrinque ſetis albis patulis hiſpidi, 5-partiti: laciniis lanceolatis, acutis, usque ad baſim connatam discretis, in tubum conniventibus, flavescenti-viridibus.

COROLLA ochroleuca, demum flavescens, calyce prope duplo longior, glabra, tubuloſa, a baſi prope ad orificium usque ſucceſſive dilatata: tubo obtuſe quinquangulo, ſulcis obtuſis inter angulos a baſi ad ventrem impreſſis; ore nonnihil contracto, quinquedentato: dentibus obtuſiusculis, primum canaliculatis, demum explanatis, patentiſſimis.

FILAMENTA ochroleuca, ſubulata, ultra medium corollæ adnata. Antheræ flavæ, ſagittato-ſubulatæ, lobis baſeos inter ſe connatæ, cuſpide membranacea, albida, bifida terminatæ.

GERMINA quatuor, rotundata, nitida. Stylus corollam æquans, demum excedens. Stigma ſubbilobum: dentibus patulis.

SEMINA ſemiovata, utrinque mucronata, triangularia latere exteriore convexo, cinerea, lævia, nitida.

Habitat in pratis ſiccis & clivis arenoſis. Floret a fine Maji per Junium.

Quamquam planta hæc O. echioidi ſit ſimillima; tamen, cum juxta ſe in horto educantur, primo intuitu discernuntur: differt nimirum arenaria noſtra ab illa: radice perenni; caulibus pluribus; ramis brevibus, patentiſſimis, recurvis; foliis latioribus, radicalibus caulinisque inferioribus obtuſis; bracteis ovato-lanceolatis; floribus obliquis; calycinis foliolis lanceolatis brevioribus; corollis flavis, ſtylisque calyce duplo longioribus; ſeminibus lævibus. Notare vero intereſt, nos plantam noſtram hic cum Jacquiniana O. echioide comparaſſe, quæ in montibus calcareis Budenſibus aliisque crescens jam ſæpius in hortum translata altero anno poſt maturata ſemina continuo periit. Cum igitur O. echioides L. perennis planta ſit; non ſine fundamento ſuſpicari licet, noſtram hanc ſtirpem potius Linnæanam echioidem eſſe, quod vero an ſic ſe habeat, decidere non valemus.

Pigmentum illud rubrum, alcohole, oleis, reſinis & cera ſolubile, cum calce exſtincta aut viva in cæruleum abiens, ſub cortices radicis O. echioidis Jacq. æque copioſum atque in Anchuſa tinctoria latens, noſtræ plantæ aut omnino deeſt, aut parciſſimum ineſt.

Tab. 280.

EUPHORBIA VIRIDIFLORA.

Euphorbia umbella quinquefida: bifida; involucris lanceolatis, involucellisque ſerrulatis, obtuſis, cordatis; foliis elliptico-lanceolatis, obtuſis, ſerrulatis; capſulis glabris, verrucoſis.

RADIX perennis, transverſa, varie, flexa, carnoſa, nodoſa, alba, gemmas ſquama rubella tectas formans, radiculas fusco-albidas, longas, flexuoſas fibroſe diviſas edens.

CAULIS formata ſub humo una alterave flexura ad pedalem aut ſesquipedalem altitudinem erectus, culmo triticeo paulo craſſior, inferiore parte teres, purpureus, glaber, ſuperiore ſubangulatus, pilis aliquot adſperſus, ſimpliciſſimus.

FOLIA alterna, breviſſime petiolata, patentiſſima, oblongo-ſeu lanceolato-elliptica, obtuſa, baſi integerrima in petiolum anguſtata, cæterum ſerrulata, ſubtus pallidiora glabra, ſupra pilis aliquot adſperſa, demum calvescentia, infima breviora, ſæpe obovata.

FLORES in umbella quinquefida, ſemel bifida aut ſubdichotoma cum rudimento floris imperfecti pedunculato, reliquis floribus ſeſſilibus: radiis umbellæ erecto-patulis, pollice paulo brevioribus, filiformibus glabris; involucro patentiſſimo, pentaphyllo: foliolis lanceolatis, obtuſis, ſerrulatis, utrinque glabris, inæqualibus: aliis radios nonnihil excedentibus, brevioribus aliis; involucellis diphyllis, patentiſſimis, cordatis, obtuſis, ſerrulatis, glabris.

CALYCES obverſe conici, ſubturbinati, glabri, dentes quinque emarginatos erigentes, quorum bini intercedente inciſura absque petalo discreti ſunt.

PETALA dentibus calycinis interjecta, horizontalia, minuta, orbiculata, viridia, quatuor in ſingulo flore.

STAMINA filamentis compreſſis, pallidis; antheris ſubrotundis, viridi-flavescentibus.

GERMEN obtuſe triangulum, verrucoſum, glabrum, breviſſime pedicellatum. Stylus tripartitus. Stigma bifidum, apicibus rotundatis.

CAPSULA ſubrotunda, ſulcis tribus levibus ſubtricocca, glabra, verrucoſa.

Habitat in ſylvis montanæ Croatiæ circum arcem vetuſtam Merszin, rariſſima.

Floret Junio.

Figura octageſima abſolvimus tertium noſtri operis Volumen. Continuationem ſuſpendimus ob multiplica impedimenta, quæ e gravibus temporibus in quibus vivimus, inſeparabilia ſunt. Quartum Volumen publicabimus quamprimum ſuperi dicta impedimenta ſuſtulerint. Materies ſuffectura partim in promtu eſt, partim in vaſto floræ Hungaricæ Imperio, quod totum perquirere nobis nondum licuit, delitescit.

99 1007195

Tab. 200.

Hesperis runcinata.

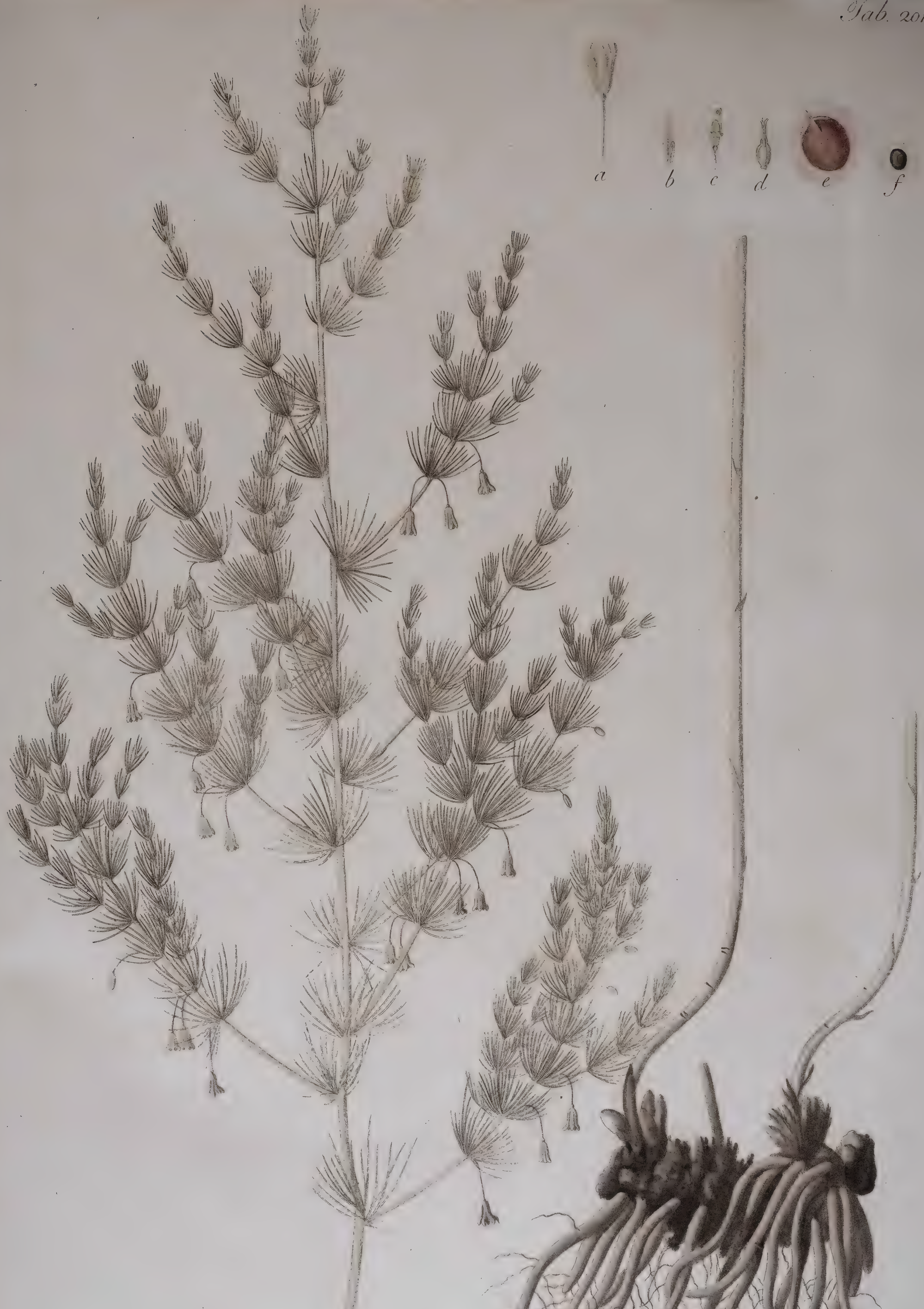

Asparagus sylvaticus.

a

b

Galium infestum.

Plantago hungarica.

Scabiosa agrestis.

Melissa alba.

Gentiana utriculosa.

Gentiana pyrenaica.

Solidago alpestris.

Hieracium flexuosum.

Senecio umbrosus.

Pastinaca opopanax.

Silene pusilla.

Silene infracta.

Scrophularia glandulosa

Eryngium amethistinum.

Hieracium ramosum

Hieracium pallescens.

Hieracium croaticum.

Centaurea mollis.

Crepis agrestis.

Atriplex microsperma

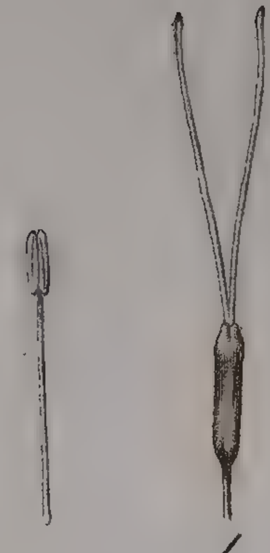

a b

Dianthus petraeus

Viola declinata

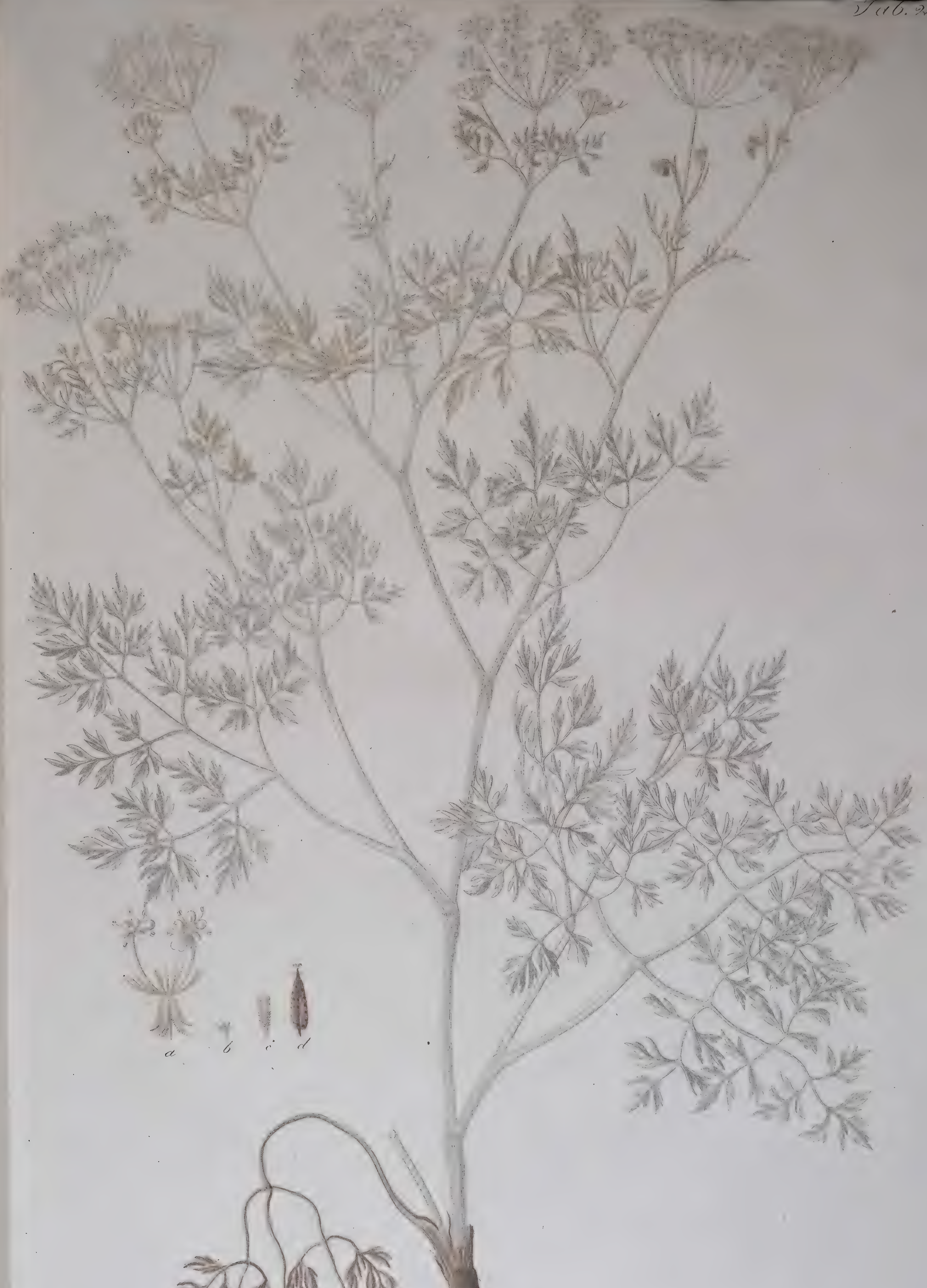

Scandix fumarioides

Tab. 115

Cerastium ciliatum

Iris hungarica

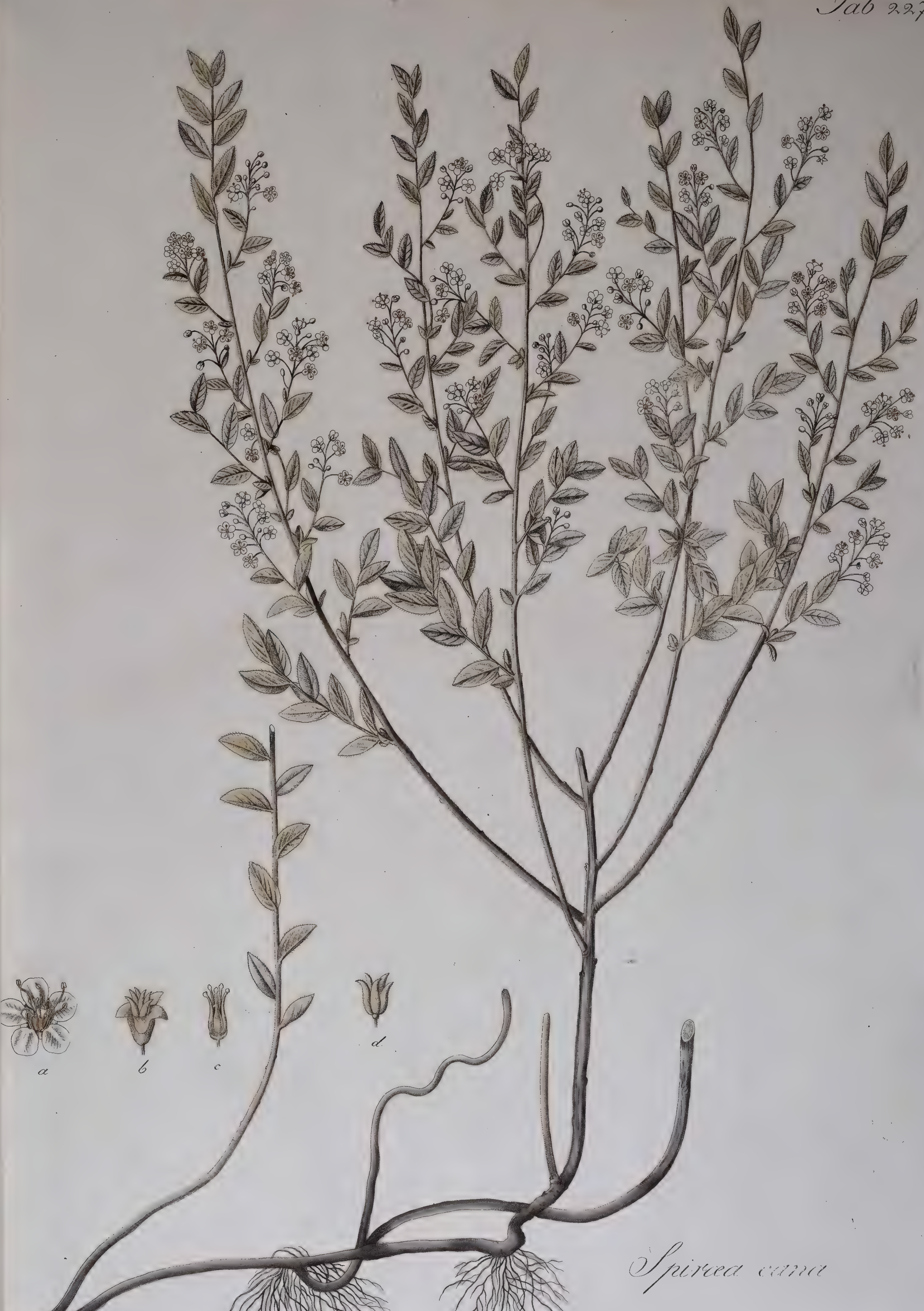

Spiræa cana

Biscutella alpestris.

Lotus gracilis.

Scabiosa loevigata

Cheiranthus cuspidatus.

Carduus collinus.

Carduus hamulosus

Cheiranthus junceus

Spiræa oblongifolia

Chrysanthemum rotundifolium.

Trifolium expansum

Cytisus falcatus.

Cineraria rivularis.

Aristolochia pallida

Allium fuscum

Vicia oroboides

Orobus laevigatus

Veronica incana

Veronica depauperata

Delphinium alpinum

Campanula lilifolia

Cucubalus mollissimus.

Silene nemoralis

Atriplex microsperma

Tab. 2

Peucedanum longifolium

Trifolium parviflorum

Laserpitium alpinum

Vicia polyphylla

Rhamnus tinctorius

Mespilus coccinea

Bupleurum baldense

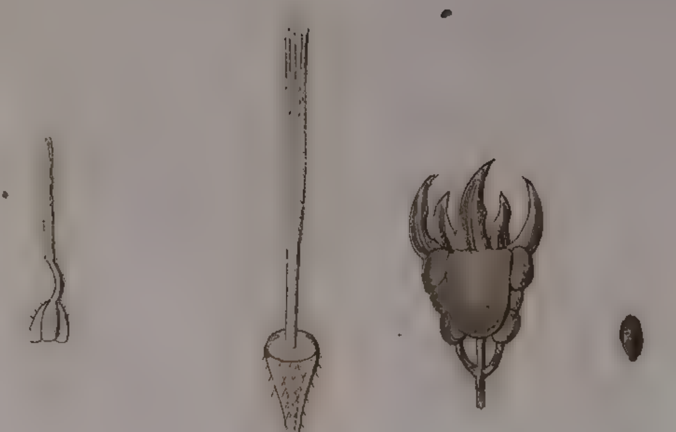

Campanula spathulata

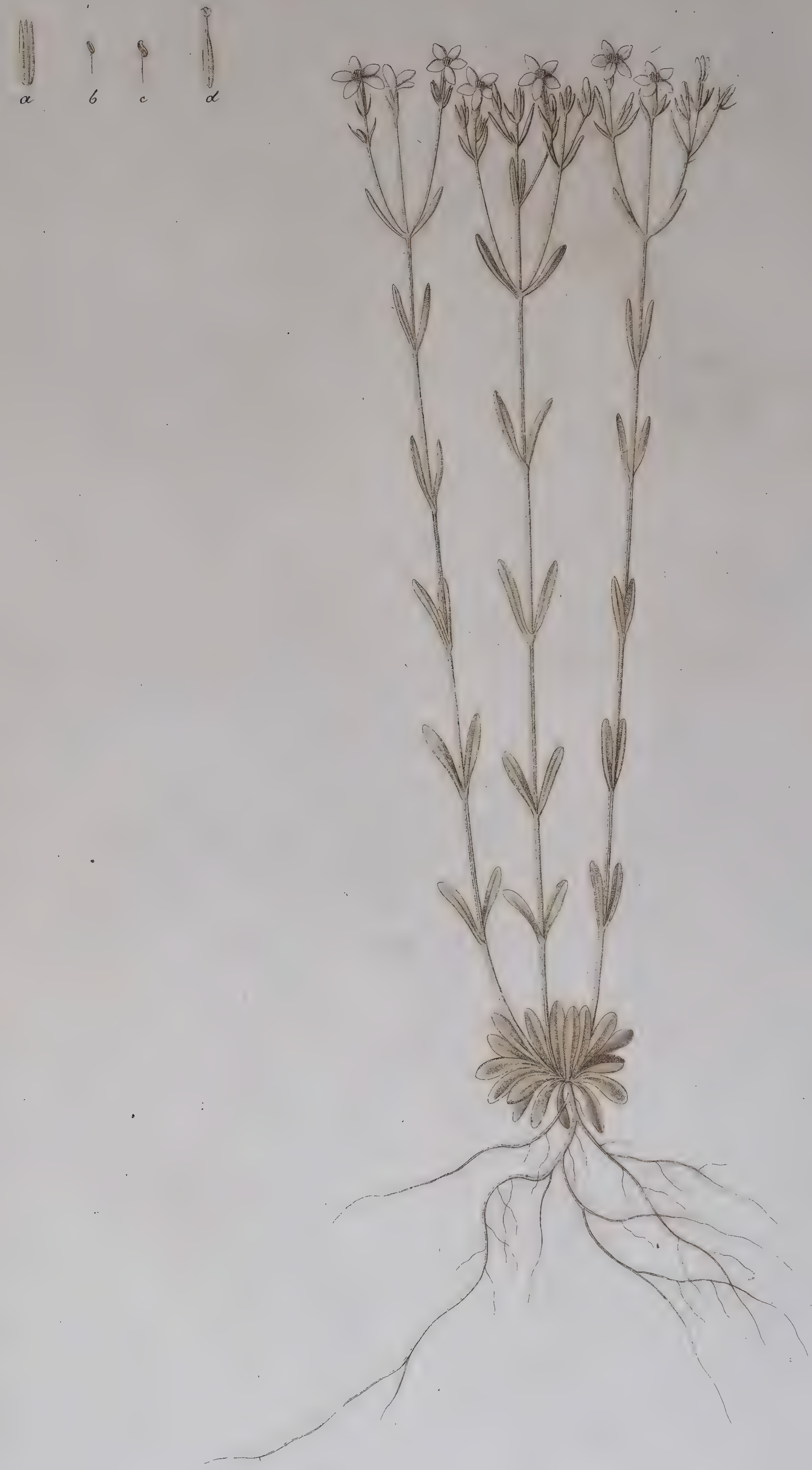

Chironia uliginosa

Cytisus alpinus

Convolvulus sylvaticus.

Tab. 262

Melisſa subnuda.

Campanula multiflora

Rosa reversa

Hypericum alpinum.

Trifolium palustre.

Carduus alpestris.

Rubus agrestis

Trifolium reclinatum.

Epipactis microphylla.

Helleborus atrorubens.

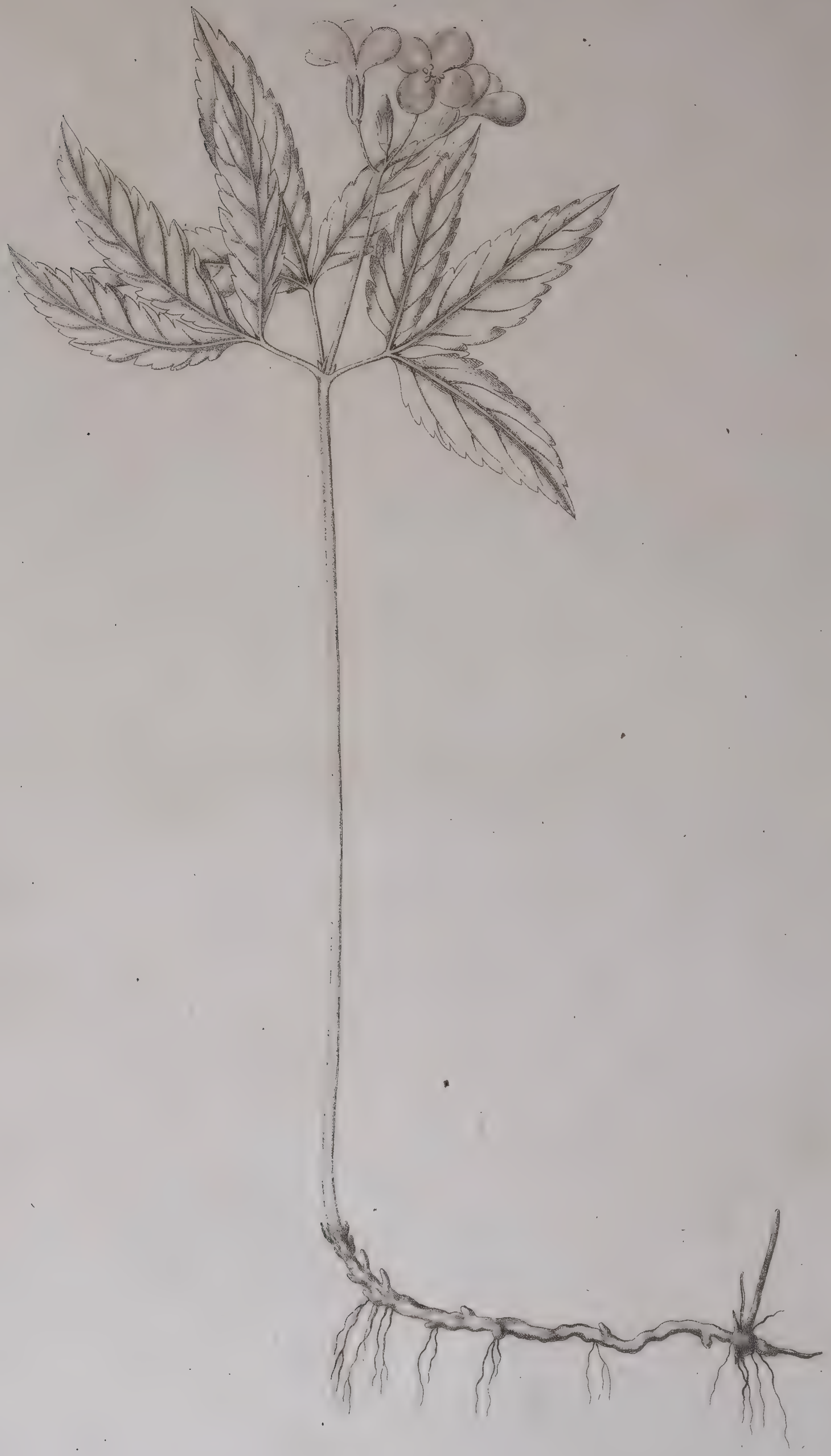

Dentaria glandulosa

Hieracium stoloniflorum.

Digitalis fuscescens.

Erythræa emarginata

Arenaria gracilis

Hesperis africana

Allium flexum

Onosma arenaria

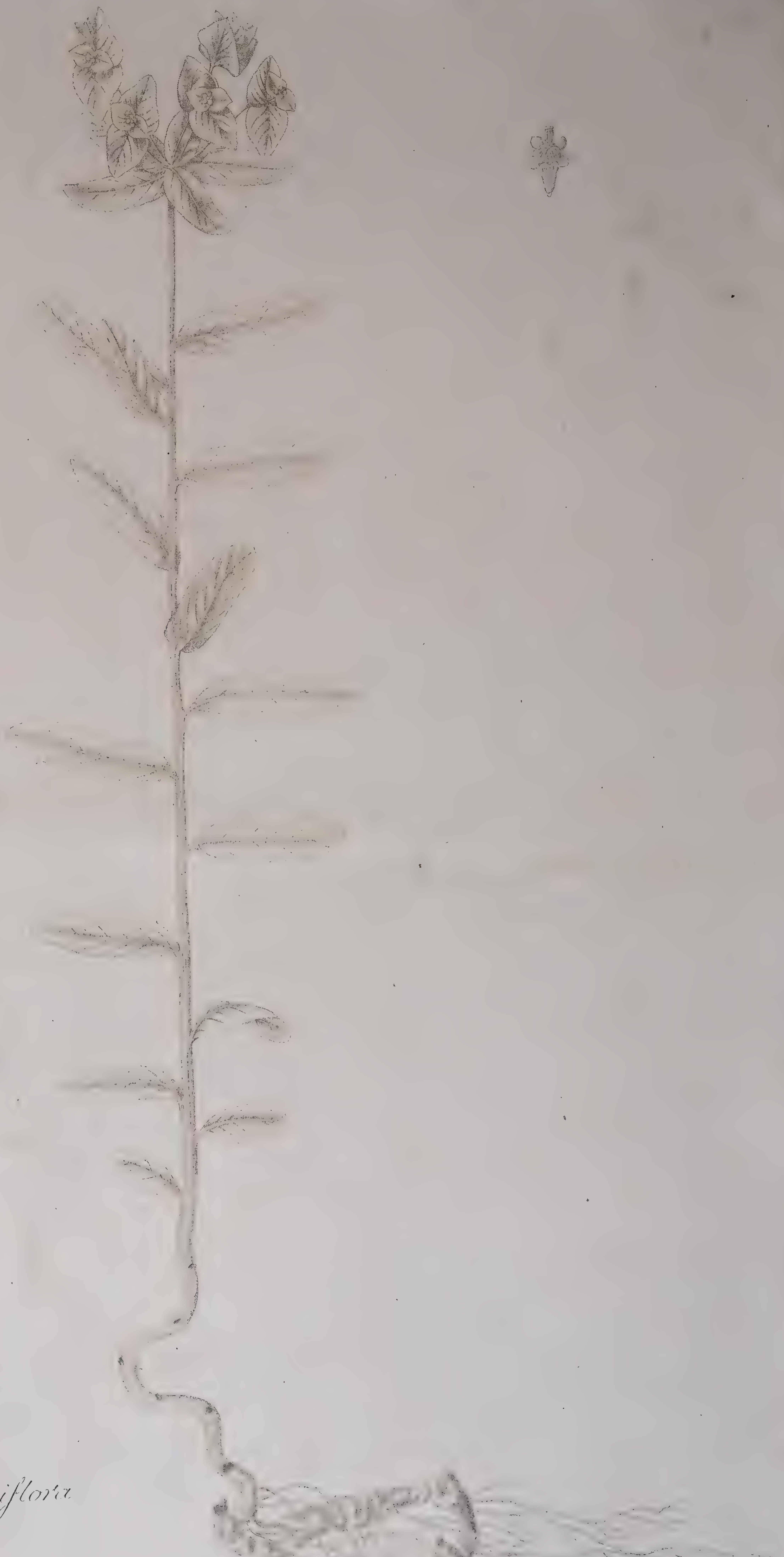

Euphorbia viridiflora

99 1007195

LABORATORIO
DEL RESTAURO DEL LIBRO DI
S.MARIA DEL MONTE - CESENA
1970

FRANCISCI COMITIS WALDSTEIN,

CAES. REG. CUBICULARII, NEC NON LOCUMTENENTIS COLONELLI, ORDINIS IMPERIALIS LEOPOLDINI COMENDATORIS, ORDINIS S. JOANNIS HIEROSOLYMITANI EQUITIS,

ET

PAULI KITAIBEL M. D.

DESCRIPTIONES ET ICONES
PLANTARUM RARIORUM HUNGARIÆ.

VOL. III.

VIENNAE,
TYPIS MATTHIAE ANDREAE SCHMIDT, UNIVERSIT. TYPOGR.
1812.

KODAK Color Control Patches © The Tiffen Company, 2000 Kodak LICENSED PRODUCT
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black